

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ŽIVILSTVO

Špela ADAMIČ

**POGOSTOST NAPAK V OZNAČBAH NA ZAVITKIH
NEKATERIH PREDPAKIRANIH ŽIVIL**

DIPLOMSKO DELO

Univerzitetni študij

Ljubljana, 2011

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ŽIVILSTVO

Špela ADAMIČ

**POGOSTOST NAPAK V OZNAČBAH NA ZAVITKIH NEKATERIH
PREPAKIRANIH ŽIVIL**

DIPLOMSKO DELO

Univerzitetni študij

**ERROR FREQUENCY IN LABELS ON THE PACKAGES OF SOME
PREPACKAGED FOODS**

GRADUATION THESIS

University studies

Ljubljana, 2011

Diplomsko delo je zaključek univerzitetnega študija živilske tehnologije. Opravljeno je bilo na Katedri za biokemijo in kemijo živil Oddelka za živilstvo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Za mentorico diplomskega dela je bila imenovana doc. dr. Milica Kač, za somentorico doc. dr. Nataša Šegatin in za recenzenta doc. dr. Andrej Plestenjak.

Mentorica: doc. dr. Milica Kač

Somentorica: doc. dr. Nataša Šegatin

Recenzent: doc. dr. Andrej Plestenjak

Komisija za oceno in zagovor:

Predsednik:

Član:

Član:

Datum zagovora:

Naloga je rezultat lastnega raziskovalnega dela.

Špela ADAMIČ

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD Dn
DK UDK 664.144 + 663.918 : 621.798.6 : 366.4/.5 (043) =163.6
KG Živila/predpakirana živila/bonboni/čokolada/piškoti/čips/označbe na živilih/označevanje živil/napake v označbah/potrošniki/informiranje potrošnikov
AV ADAMIČ, Špela
SA KACĀ, Milica (mentorica)/ŠEGATIN, Nataša (somentorica)/PLESTENJAK, Andrej (recenzent)
KZ SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
ZA Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilstvo
LI 2011
IN POGOSTOST NAPAK V OZNAČBAH NA ZAVITKIH NEKATERIH PREDPAKIRANIH ŽIVIL
TD Diplomsko delo (Univerzitetni študij)
OP IX, 97 str., 4 preg., 6 sl., 93 vir.
IJ sl
JI sl/en
AI Označba je navedba podatkov o izdelku, ki potrošniku omogoča vpogled v sestavo živila, njegovo poreklo, varnost oz. zdravstveno ustreznost, od trenutka nakupa, pa vse do njegove porabe. Namen naloge je bil obravnavati skladnost označb 100 reprezentativnih vzorcev v štirih skupinah (bonboni, čokolade, piškoti ter čipsi in slani prigrizki) s pravilniki v Uradnem listu Republike Slovenije predvsem pa oceniti primernost teh zapisov za potrošnika. Slovenske označbe smo iz fotografij izdelkov prenesli v datoteko Word, označili napake in jih sistematizirali. Število posameznih in vsoto vseh napak smo pri vsakem posameznem izdelku prikazali z barvnim trakom, ki smo mu pripisali še komentarje in predloge. Najbolj pogoste pomanjkljivosti označb so: strokovne, slovnične in jezikovne napake, označbe ne vsebujejo vedno podatkov o hranilni vrednosti živila, o dodanih barvilih, konzervansih, ojačevalcih okusa in aromah, opozorila so napisana premalo opazno. Berljivost označb je močno omejena zaradi sijaja embalaže, neustrezne barve, velikosti in debeline črk, varčevanja s prostorom. Število odkritih napak na označbah bonbonov ter čipsa in slanih prigrizkov je približno dvakrat manjše, kot število odkritih napak na označbah čokolad in piškotov.

KEY WORD DOCUMENTATION

- DN Dn
- DC UDC 664.144 + 663.918 : 621.798.6 : 366.4/.5 (043) =163.6
- CX prepackaged foods/candies/chocolates/biscuits/chips/labels/packaging/food
labelling/consumers
- AU ADAMIČ, Špela
- AA KAČ, Milica (supervisor)/ŠEGATIN, Nataša (co-advisor)/PLESTENJAK,
Andrej (reviewer)
- PP SI-1000 Ljubljana, Jamnikarjeva 101
- PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Food Science and
Technology
- PY 2011
- TI ERROR FREQUENCY IN LABELS ON THE PACKAGES OF SOME
PREPACKAGED FOODS
- DT Graduation Thesis (University studies)
- NO IX, 97 p, 4 tab., 6 fig., 93 ref.
- LA sl
- AL sl/en
- AB A label is a representation of data about a product informing the consumer about its composition, origin, safety and medical adequacy. It is relevant from the moment of purchase until its consumption. The purpose of this work was to examine the labels of 100 representative samples in four groups (bonbons, chocolate, biscuits, potato chips / salty snacks), determine their compliance with the regulations of the Official Journal of the Republic of Slovenia and above all their suitability for the consumer. We have transferred the Slovene labels from the photographs of the products into a Word file, marked the errors, and classified them according to the types of errors. The number of individual errors, their sum, additional comments and suggestions were presented on a color band for each individual product. The most common deficiencies on the labels include: technical, grammatical and linguistic errors, labels not always providing data on nutritional value, added dyes, preservatives, flavor enhancers and aromas. Warnings are not written noticeable enough. The legibility of the labels is strongly limited due to the shiny surface of the package, unsuitable letter color, size and thickness and due to the effort to save some space. The errors found in the labels of chocolate and biscuits are twice as numerous as those found in the labels of bonbons and potato chips / salty snacks.

KAZALO VSEBINE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA	III
KEY WORD DOCUMENTATION.....	IV
KAZALO VSEBINE	V
KAZALO PREGLEDNIC	VII
KAZALO SLIK	VIII
OKRAJŠAVE IN SIMBOLI	IX
1 UVOD.....	1
1.2 SPLOŠNO O OZNAČBAH	1
1.2 NAMEN DELA	2
2 PREGLED OBJAV.....	4
2.1 RAZVOJ ZAKONODAJE O OZNAČEVANJU PREDPAKIRANIH ŽIVIL V EU IN INFORMACIJA ZA POTROŠNIKA.....	4
2.2 PREGLED DANAŠNJE ZAKONODAJE.....	4
2.3 OZNAČBE NA ŽIVILIH PO ZAKONODAJI V EU	5
2.4 OBVEZNI IN NEOBVEZNI PODATKI NA OZNAČBI	6
2.5 OCENA SPLOŠNEGA STANJA ZAKONODAJE O OZNAČEVANJU ŽIVIL.....	8
2.6 CODEX ALIMENTARIUS – NJEGOVA VLOGA IN OMEJITVE V ZAKONODAJI PREDPAKIRANIH ŽIVIL.....	9
2.7 SLOVENSKA ZAKONODAJA O OZNAČEVANJU PREDPAKIRANIH ŽIVIL	10
2.8 ZAKONODAJA GLEDE OZNAČEVANJA ŽIVIL V ZDA	12
2.9 SKUPINA PASSCLAIM IN OZNAČEVANJE ŽIVIL	12

2.10 PREGLED ŠTUDIJ O ŽELJAH POTROŠNIKOV V KANADI	14
3 MATERIALI IN METODE.....	16
4 REZULTATI.....	18
4.1 OPIS PREDSTAVITVE POSAMEZNIH OZNAČB VZORCEV IN NJIHOVIH NAPAK	18
4.2 PREPISI SLOVENSКИH OZNAČB Z OZNAČENIMI NAPAKAMI.....	18
4.3 NEKATERE IZ PREPISA NERAZVIDNE POMANJKLJIVOSTI IN PREDLAGANI POPRAVKI	79
5 RAZPRAVA IN SKLEPI.....	83
5.1 RAZPRAVA	83
5.1.1 Splošne ugotovitve	83
5.1.2 Grafična predstavitev napak po skupinah izdelkov.....	87
5.2 SKLEPI	90
6 POVZETEK	92
7 VIRI.....	93

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Odstotek trdilnih odgovorov o pomembnosti posamezne trditve na označbah živil v obdobju 1994 do 2002 (HealthFocus, 2003)	14
Preglednica 2: Sistemizacija in barvna legenda napak v označbah na živilih	16
Preglednica 3: Slabosti označb, ki niso vidne na pretipkanem tekstu nekaterih izdelkov	80
Preglednica 4: Število poiskanih napak po tipu napake za izdelke in njihova vsota	87

KAZALO SLIK

Slika 1: Shematski prikaz poteka raziskave.....	1
Slika 2: Število napak na označbah bonbonov po kategorijah napak (25 izdelkov)	1
Slika 3: Število napak na označbah čokolad po kategorijah napak (25 izdelkov).....	1
Slika 4: Število napak na označbah čipsa in slanih prigrizkov po kategorijah napak (25 izdelkov).....	1
Slika 5: Število napak na označbah piškotov po kategorijah napak (25 izdelkov).....	1
Slika 6: Število napak na označbah za vse štiri skupine po kategorijah napak (100 izdelkov po 25 izdelkov v skupini)	1
Slika 7: Vsota vseh napak na označbah po štirih skupinah izdelkov (po 25 izdelkov v skupini).....	1

OKRAJŠAVE IN SIMBOLI

CD	kompaktni disk angl. Compact Disc
FAO	Organizacija za prehrano in kmetijstvo pri OZN angl. Food and Agriculture Organization
GDA	dnevna orientacijska vrednost angl. Guideline Daily Amount
GSO (GMO)	gensko spremenjen organizem angl. Genetically Modified Organism
ISO	Mednarodna organizacija za standardizacijo angl. International Organization for Standardization
RDA	priporočeni dnevni odmerki angl. Recommended Dietary / Daily Allowance
WHO	Svetovna zdravstvena organizacija angl. World Health Organization

1 UVOD

1.2 SPLOŠNO O OZNAČBAH

Deklaracija (sl. označba) je navedba podatkov o pošiljki (Slovar slovenskega knjižnjega jezika, 2000), ki potrošniku omogoča vpogled v sestavo živila, njegovo poreklo, varnost oz. zdravstveno ustreznost, od trenutka nakupa, pa vse do njegove porabe.

Uredba ES št. 178/2002, vodilni predpis prehranske zakonodaje v Evropi, v členu 2 definira živilo takole: »V tej uredbi je »hrana« (ali »živilo«) vsaka snov ali izdelek, v predelani, delno predelani ali nepredelani obliki, namenjen za uživanje ali se smiselno pričakuje, da ga bodo uživali ljudje. K »živilom« sodijo tudi pijača, žvečilni gumi in vse snovi, vključno z vodo, namenoma vgrajene v živilo med izdelavo, pripravo ali obdelavo živila« (Uredba Evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, 2002).

V nalogi se bomo omejili predvsem na predpakirana živila, potrošniku dostopna na trgovinskih policah, ki s svojo vablivo embalažo, napisom imena ter mnogokrat glasno zvonečo reklamo, ki nam jo s TV ekranov priključijo spomin, prepričajo k nakupu. Vendar pa vse te vabljive izjave niso zagotovilo za ustrezno kvaliteto izdelka. Označba bi morala biti tisti del embalaže, ali na embalaži, ki potrošniku ponudi objektivno in nezavajajočo informacijo o izdelku.

Način označevanja in oznake na živilih predpisujejo pravilniki, zakoni, podzakonski akti, priporočila (npr.: Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, 2004; Pravilnik o označevanju hranilne vrednosti živil, 2002; Pravilnik o kakovosti kakavovih in čokoladnih izdelkov, 2003; Pravilnik o kakovosti finih pekovskih izdelkov, 2004; Pravilnik o kakovosti pekovskih izdelkov, 2003; Codex Alimentarius, 1992; Directive...2000), ki jih sprejemajo državni organi. Ti praviloma tudi nadzorujejo njihovo upoštevanje. Cilj raziskave je preučiti primernost teh zapisov za potrošnika (berljivost, pravilnost, razumljivost), njihovo skladnost s pravilniki pa bomo obravnavali le po potrebi in bolj izjemoma.

V brošuri Označevanje živil (Peterman in sod., 2007) avtorji navajajo obveznost naslednjih podatkov na embalaži živila:

- ime živila (to je ime, pod katerim se izdelek prodaja, urejajo ga predpisi, če ni predpisano, se uporablja ime, ki je v Sloveniji običajno)
- neto količina
- seznam sestavin (navedeni morajo biti tudi aditivi, alergeni in dodana voda)
- rok uporabnosti izdelka (uporabno največ, najmanj do...)
- ime in naslov proizvajalca, uvoznika ali trgovca, poreklo živila
- navodila za uporabo in shranjevanje (kadar obstaja možnost nepravilnosti)
- hranilno vrednost živila (navajanje še ni obvezno)

- živila, ki vsebujejo več kot 1,2 % alkohola, morajo imeti oznako o količini alkohola, ki ga vsebujejo.

Pravilnik o splošnem označevanju živil (2004) določa, da morajo biti označbe v slovenskem jeziku, vidne, berljive, razumljive, nezavajajoče, predvsem glede narave živila, sestave, izdelave, količine in roka uporabnosti. Živilom se ne sme pripisovati zdravilnih učinkov in učinkov ali lasnosti, ki jih živilo nima.

Najpogosteje napake označevanja odkrijemo pri potrošnikovem izbiranju predpakiranih živil. Nekateri proizvajalci in trgovci napišejo podatke, ki so praviloma odločilni za potrošnikovo izbiro živila in prepoznavnost izdelka, s trgovskega stališča pa so neugodni, na majhen del embalaže z zelo majhnimi črkami, pojavijo se na manj vidnem mestu. Naredijo jih čim manj opazne z drugimi marketinškimi slogani in bleščečimi napisi, predvsem tistimi, ki služijo dobremu marketingu, ki pa količinsko v EU še niso točno opredeljene (brez maščob, brez dodanega sladkorja, nizka energijska vrednost) ali pa so sploh brez prave vsebine (sončnično olje brez holesterola). Na embalažo pogosto pripišejo tudi zavajajoče zdravstvene ali prehranske trditve, s katerimi želi proizvajalec povečati prodajo. Vse te navedbe nudijo potrošniku preveč marketinških informacij, ga zavajajo in so namenjene predvsem pospeševanju prodaje. Z varčevanjem prostora za označbo, pa lahko najbolj škodujejo ljudem, ki informacijo potrebujejo zaradi svojega zdravja, da se izognejo zdravstvenemu tveganju, ki bi ga povzročile določene sestavine živila. Označba mora opozarjati na alergene, zato beremo ne samo: vsebuje lešnike, ampak celo: lahko vsebuje sledove lešnikov (sledovi prejšnjega izdelka v naslednjem pri zamenjavi izdelka v tehnološkem postopku).

V principu je deklaracija pomoč potrošniku, vendar ga ne odveže odgovornosti, da sam ugotovi, kaj je zanj in za ljudi, ki ga obkrožajo, najboljše. Vsak posameznik presoja ali so označbe zanj sploh smiselne in ali služijo svojemu namenu (Przyrembel, 2004).

Zaščita potrošnika ima svoj izvor v potrebi zaščite kupca pred poneverbo in prevaro. Glavni cilj živilske zakonodaje v smislu zaščite potrošnika je tako ravno kontrola označevanja živil oz. označbe na živilu ter kontrola oglaševanja živil. Moderna živilska zakonodaja zato izhaja iz dialoga med živilsko industrijo, zakonodajnimi telesi, zvezami potrošnikov in trgovci (Rejc, 1996)

1.2 NAMEN DELA

Obdelali bomo označbe stotih vzorcev predpakiranih živil (piškotov, čipsa, čokolad in bonbonov), obravnavali skladnost označb s pravilniki v Uradnem listu Republike Slovenije, strokovnost trditev ter primernost teh zapisov za potrošnika (pravilnost, razumljivost, berljivost). V drugem delu bomo analizirali, ali se napake, ki sta jih na predpakiranih živilih opisali Naja Eržen (2010) in Katarina Debeljak (2010), pojavljajo splošno. Kvalitativno in kvantitativno bomo obravnavali najbolj značilne napake na reprezentativnih vzorcih, poskušali ugotoviti ali se napake pojavljajo značilno po skupini izdelkov (čipsi in slani prigrizki, čokolada, piškoti, bonboni), in ali te napake lahko glede

na zgornje trditve kategoriziramo v skupine. Poskušali bomo pojasniti vzroke napak in predlagati izboljšavo.

1.3 DELOVNA HIPOTEZA

Zaradi relativno pogoste neustreznosti označb (nenatančnost, neberljivost) predvidevamo, da bi kritična obravnava teh za potrošnika pomembnih besedil pokazala na eni strani pomanjkljivosti označb, na drugi strani pa tudi nakazala možnost za izboljšanje le-teh. Z ugotovitvijo in pregledom napak bomo tako potrošnika opozorili na nepravilnosti in poudarili pomembnost lastne presoje, proizvajalcu oz. uvozniku pa nakazali možnosti za odpravo napak in izboljšanje označb.

2 PREGLED OBJAV

2.1 RAZVOJ ZAKONODAJE O OZNAČEVANJU PREDPAKIRANIH ŽIVIL V EU IN INFORMACIJA ZA POTROŠNIKA

Prva direktiva, ki v EU regulira označevanje, prikaz in marketing predpakiranih živil, je bila izdana leta 1979 (Council Directive 79/112/EEC of 18 December 1978 on the approximation of the laws of the Member States relating to the labelling presentation and advertising of foodstuffs for sale to the ultimate consumer, 1979). S časom je zakonodaja postajala bolj podrobna, obsežnejša in težje razumljiva potrošniku (Directive 2000/13/EC of the European Parliament and of the Council of 20 March 2000 on the approximation on the laws of member States relating to the labelling presentation and advertising of foodstuffs, 2000; Directive 2003/89/EC of the European Parliament and of the Council of 10 November 2003 amending Directive 2000/13/EC as regards indication of the ingredients present in foodstuffs, 2003; Direktiva Komisije o obveznih navedbah na označbah nekaterih živil poleg tistih, določenih v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, 2008).

Označevanje hranilne vrednosti in druge navedbe so trenutno regulirane z Direktivo Komisije 90/496/EEC (Council Directive 90/496/EEC of 24 September 1990 on nutrition labeling for foodstuffs, 1990). Navedbe, ki dajejo specifično informacijo o živilih, namenjenih za posebne prehranske namene, v EU še niso posebej določene. Že od leta 2003 se pripravlja nova Uredba, ki bo to področje uredila na osnovi publikacije Codex Alimentarius (1992).

Zakonodaja na področju označevanja predpakiranih živil je vsekakor namenjena potrošniku. Vprašanje pa je, koliko potrošniki berejo, razumejo in uporabljajo označbe na živilih in koliko jih tem informacijam verjame (Przyrembel, 2004).

Kot primer slabe uporabnosti označbe navajamo rezultate nemške študije, ki jo je objavila Deutsche Gesellschaft für Ernährung (Ernährungsbericht 1996, cit. po Przyrembel, 2004). Ugotovili so, da več kot polovica potrošnikov ne zna preračunati vrednosti v 100 g živila v vrednost v obroku. Še manj jih razume povezavo z GDA (dnevni vnosom hranil). V ZDA zato podajajo te vrednosti glede na standardiziran obrok.

Na osnovi te študije lahko zaključimo, da bi bilo pri sprejemanju nove zakonodaje glede prehranskih vrednosti in njihovih označb nujno upoštevati tudi dejstvo, če in koliko se razumevanje potrošnika povečuje skladno z vse večjimi zakonodajnimi zahtevami (Przyrembel, 2004).

2.2 PREGLED DANAŠNJE ZAKONODAJE

Pomen in vloga zakonodaje pa je do danes ostala enaka kot prej. Njen cilj je informiranje potrošnikov. V literaturi se do danes pojavlja tudi cilj harmonizacije zakonodaje o

označevanju predpakiranih živil na nacionalnem nivoju, zato da zagotovimo prosto prodajo in pošteno trgovanje na območju EU (Cheftel, 2005).

Pričakujemo, da bo vsaka embalaža vsebovala natančno opredelitev značaja živila, ki bo potrošniku omogočala izbiro ob popolni obveščeniosti. Ta opredelitev ima tri jasne cilje: obveščeniost potrošnika, zaščita potrošnika ter poštenost trgovanja (Przyrembel, 2004).

Označevanje nima velikega vpliva le na potrošnika, pač pa tudi na mednarodni trg. Kadar so pravila za označevanje v posameznih državah enaka ali podobna, je trgovanje znatno poenostavljeno (Lewis in sod., 1996)

Osnovni namen označevanja bi morala biti pravica potrošnika do podatkov, ki niso zavajajoči (Lewis in sod., 1996). Označbe na embalaži morajo biti lahko razumljive, čitljive in natisnjene na dobro vidnem mestu (Cheftel, 2005). Ne smejo biti skrite ali zakrite z besedilnimi ali slikovnimi elementi. Nalepka s podatki je lahko postavljena ali nalepljena na embalažo, ali pa mora biti vidna skozi površino embalaže. Vse označbe morajo biti podane v uradnem jeziku države ali v več jezikih. To velja za domače in uvožene izdelke.

Danes govorimo tudi o vplivu različnih skupin na zakonodajo; gre predvsem za prehransko industrijo, trgovce, vladne in nevladne organizacije, zveze potrošnikov. Potrošnik ima pravico, da si na podlagi resničnih podatkov sam izbere primerno živilo. Količina predpisanih podatkov na embalaži je vse večja. Vedno bolj poudarjamo tudi pravico do obveščeniosti. Če je bilo včasih dovolj informiranje potrošnika o imenu in sestavi proizvodov, gre danes že za mednarodno določeno označevanje predpakiranih živil. Medtem ko je bilo prej informiranje potrošnika namen oz. interes proizvajalca, je zdaj to potrošnikova pravica (Cheftel, 2005).

Če želimo izkoristiti prednost označevanja živil, se moramo seznaniti z oznakami in njihovim pomenom. Tako bomo lažje izbrali izdelke, ki so v skladu s smernicami zdravega prehranjevanja (Peterman in Pajk Žbontar, 2007).

2.3 OZNAČBE NA ŽIVILIH PO ZAKONODAJI V EU

Po zakonodaji v EU delimo označbe na živilih na obvezne in neobvezne. V zadnjih desetih letih jih je vse več obveznih, npr. ime, država porekla, serija oz. lot, navodila za uporabo, vsebnost alkohola, v določenih primerih tudi informacija o hranilni vrednosti. Smernice EU zakonodaje se delijo na horizontalne in vertikalne. Horizontalne urejajo določene probleme, ki zadevajo živila na tržišču, na prodajnih policah, v bolnišnicah, menzah, restavracijah. V sklopu obveznega označevanja obstaja tudi vertikalna zakonodaja, ki ureja predpise za specifična živila oziroma skupine živil (Cheftel, 2005).

EU zakonodaja označevanja predpakiranih živil je sestavljena iz uredb in direktiv. Uredbo uvajajo direktno, takoj jo implementirajo v vseh državah članicah, direktivo pa običajno v določenem časovnem obdobju upoštevajo v državnih zakonodajnih aktih, a se lahko zgodi, da se jo v različnih državah članicah različno interpretira ali izvaja (Cheftel, 2005).

Obstaja pa tudi zakonodaja v obliki predlogov, priporočil, mnenj, a ta zakonodaja nima izvršilne vrednosti (Cheftel, 2005).

Cilj vertikalne zakonodaje je regulacija v zvezi s posameznimi živili: definira ime, sestavo, standarde, ki kontrolirajo vse aspekte živila (surovine, proizvodnjo, sestavine, specifično označevanje), rangira kvaliteto, izboljšuje tržni položaj, obenem pa nudi pomoč potrošniku, da lahko prepozna živila različne kakovosti, zagotavlja tudi sledljivost živil. Obravnava različne kategorije živil; od ekstraktov kave in sadnih sokov do mazavih maščob in marmelad (Cheftel, 2005).

2.4 OBVEZNI IN NEOBVEZNI PODATKI NA OZNAČBI

Obvezni podatki na označbi so (Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, 2004):

- ime izdelka (Ime izdelka je osnovna informacija, ki potrošniku pove, kakšen izdelek kupuje.)
- seznam sestavin (Seznam sestavin je seznam, na katerem so navedene vse sestavine izdelka po manjšanju masnega deleža. Masni delež pomeni masni delež v času uporabe pri pripravi živila. Ravno tako mora ta seznam navajati dodano vodo in hlapne sestavine po vrstnem redu glede na manjšanje masnega deleža v končnem izdelku.)
- neto količina (Neto količina je količina izdelka v enoti embalaže v času pakiranja. Za živila, ki se prodajajo po kosih, ki se jih zlahka prešteje z zunanje strani pakiranja (jajca itd.) ali za tista, kjer je število kosov navedeno na embalaži, navedba neto količina ni obvezna.)
- rok uporabnosti (Rok uporabnosti pomeni rok, do katerega je živilo lahko v prodaji. Z »Uporabno najmanj do...« so označena živila, ki niso mikrobiološko pokvarljiva, s »porabiti do...« pa biološko pokvarljivih živila (npr. mleko, skuta, jogurt). Tej navedbi pa morajo slediti podatki o pogojih za shranjevanje živila.)
- ime in naslov proizvajalca (Ta del obsega ime in naslov oz. firmo in sedež proizvajalca ali tistega, ki živilo pakira, ali prodajalca /naslov oz. sedež mora biti na območju EU/. Pri živilih, ki so uvožena iz držav, ki niso članice EU, je potrebno navesti državo, v kateri je bilo živilo proizvedeno. Pri živilih z blagovno znamko, je lahko navedeno le ime blagovne znamke.)
- oznaka živil, ki vsebujejo gensko spremenjene surovine (Oznaka »Ta proizvod vsebuje gensko spremenjene organizme« označuje živila, ki vsebujejo vsaj 0,9 masnega odstotka gensko spremenjenega organizma – kot sestavino ali kot surovino.)
- oznaka serije oz. lota proizvoda (Ta oznaka je obvezna v primeru, kadar ni naveden rok uporabnosti izdelka z dnevom in mesecem, saj omogoča identifikacijo serije izdelka in tako čas proizvodnje.)
- posebna navedba države porekla izdelka (Ta podatek je obvezen, če obstaja možnost, da bi bil brez njega lahko potrošnik zaveden.)
- podatki o pogojih shranjevanja živila (Ta del je pogosto vključen v del, ki govori o roku uporabnosti, nujen pa je poseben poudarek v primeru, kadar je odločilen za uporabnost, varnost in senzorično živila.)

- morebitna navodila za uporabo (Ta del je nujno navesti v primeru, če potrošnik brez njega ne bi mogel pravilno uporabiti živila.)
- opozorilo o vsebnosti alkohola (Zakonsko predpisano za izdelke (pijače in druga živila), pri katerih je vsebnost alkohola več kot 1,2 % (1,2 prostorninskega %.)
- navedba o uporabi kontrolirane atmosfere (Navedba »pakirano v kontrolirani atmosferi« je obvezna, kadar je rok uporabnosti živila podaljšan s pomočjo uporabe plinov za pakiranje.)
- navedba o uporabi ionizirajočega sevanja (Označeno mora biti vsako živilo obdelano z ionizirajočim sevanjem.)
- razred ali kategorija (Obvezana navedba, kadar se živilo razvršča v razrede ali kategorije.)
- informacije o hranilni vrednosti (Przyrembel, 2004; Pravilnik o označevanju hranilne vrednosti živil, 2002) (Obvezna navedba, kadar se proizvajalec pri oglaševanju in predstavitvi živila z izjavo o hranilni vrednosti sklicuje na posebno hranilno vrednost živila. Sicer velja, da so podatki o hranilni vrednosti (energijska vrednost, vsebnost beljakovin, ogljikovih hidratov, maščob, vlaknin, škroba, poliolov, maščobnih kislin, holesterola, vitaminov in mineralov) na embalaži navedeni fakultativno, saj postanejo obvezni le v primeru, če je podatek o določeni hranilni vrednosti del oglaševanja tega izdelka. Količina energije in hranilnih snovi naj bo podana na 100 g ali 100 mL, kot dodatek pa so lahko podatki navedeni tudi za posamezno porcijo ali obrok.
Označevanje hranilnih vrednosti živil na embalaži lahko postane področje, ki države v skrbi za potrošnika in živilsko industrijo zbližuje (Lewis in sod., 1996). Enotno označevanje potrošnikom omogoča nepristransko in jasno razumevanje značaja živila, ki ga kupujejo, obenem pa olajšuje mednarodno trgovanje. Poenotenje označevanja je dolgotrajen proces, ki sicer že poteka.)
- oznaka živil za posebne prehranske namene (Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, 2004) (Živila za posebne prehranske namene so živila, ki se zaradi posebne sestave ali načina predelave bistveno razlikujejo od običajnih živil, ustrezajo označenim prehranskim namenom in se dajejo v promet tako, da je njihova ustreznost posebej označena. Taka so živila za diabetike, športnike, dojenčke in majhne otroke.)

Neobvezni in drugi podatki na označbi (Poljanšek, 2006; Cheftel, 2005):

- blagovna znamka in oznaka za izdelke posebnega značaja (Znamka je grafičen prikaz, ki služi za razlikovanje izdelkov. Namenjena je prepoznavanju in razlikovanju izdelkov ali storitev konkurenčnih proizvajalcev. Označuje tudi izdelke posebnega značaja, ki so namenjeni prepoznavnosti izdelkov, izdelanih po posebej določenih postopkih oziroma načinih pridelave ali priprave, za določeno skupino ljudi npr. otroci, dojenčki, športniki, diabetiki.)
- črtna koda (Črtna koda je sistem za indentifikacijo izdelka. Sestavljena je iz 13 števil in omogoča optično branje.)
- logotip
- slikovne predstavitve izdelka
- certifikati (npr. ISO)
- zelene oznake

- druge navedbe (Druge navedbe so navedbe, ki dajejo specifične informacije o živilih za posebne prehranske namene. V EU še niso točno določene. Primeri nekaterih navedb, ki se lahko uporabljajo:
 - »**majhna energijska vrednost**«; pomeni, da živilo vsebuje od 80 kJ (20 kcal)/100 g živila do 170 kJ (40 kcal)/100 g živila;
 - »**zmanjšana energijska vrednost**«; pomeni, da je energijska vrednost zmanjšana za vsaj 30 % glede na osnovni izdelek;
 - »**brez energijske vrednosti**«; pomeni, da živilo vsebuje manj kot 17 kJ (4 kcal)/100 g živila;
 - »**majhna vsebnost maščobe**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 3 g maščobe/100 g živila oziroma 1,5 g maščobe/100 mL živila;
 - »**brez maščobe**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 0,5 g maščobe/100 g oziroma na 100 mL živila;
 - »**majhna vsebnost nasičenih maščobnih kislin**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 1,5 g nasičenih maščobnih kislin/100 g živila ali ne več kot 0,75 g/100 mL živila;
 - »**brez sladkorja**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 0,5 g sladkorjev/100 g živila oziroma na 100 mL živila;
 - »**brez dodanega sladkorja**«; pomeni, da živilu niso dodani monosaharidi, disaharidi oziroma druga dodatki, ki se uporabljajo kot sladila;
 - »**lahko/malo**«; pomeni, da živilo izpolnjuje iste pogoje kot za navedbo »zmanjšana vsebnost«, označba mora vsebovati tudi lastnost (značilnost), zaradi katere je živilo lahko;
 - »**brez nasičenih maščobnih kislin**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 0,1 g nasičenih maščobnih kislin/100 g živila ali oziroma na 100 mL živila;
 - »**majhna vsebnost sladkorja**«; pomeni, da živilo ne vsebuje več kot 5 g sladkorjev/100 g živila oziroma na 100 mL živila.)

2.5 OCENA SPLOŠNEGA STANJA ZAKONODAJE O OZNAČEVANJU ŽIVIL

Na pobudo evropske komisije je bil ustanovljen evropski konzorcij, ki je imel nalogo oceniti izvajanje evropske zakonodaje glede označevanja živil v nekaterih državah EU (European Evaluation Consortium, 2003). Cilji konzorcija so bili oceniti učinkovitost in zakonodajne osnove politike označevanja v posameznih državah, predlagati izboljšave glede na pričakovanja in potrebe današnjih potrošnikov, preučiti alternativne načine komunikacije in oceniti izvajanje zakonodaje s strani industrijskih proizvajalcev. Njihovo poročilo iz leta 2003, dosegljivo na spletni strani Eur-Lex navaja naslednje zaključke in priporočila:

- pravila označevanja so pogosto nejasna ali subjektivna in vsebujejo preveč izjem
- obstoječa zakonodaja bi morala biti enostavnejša in sodobnejša
- različne države različno interpretirajo pravila in jih različno uvajajo, torej bi morale lokalne oblasti pripraviti ukrepe, ki bi omogočili uvajanje ali uniformiranje pravil
- politika označevanja povzroča velike stroške in težave proizvajalcem, še posebej majhnim in srednjim
- obvezne oznake izvora bi morale veljati samo za primarne proizvode: meso, izdelke z visokim deležem mesa, sveže proizvode

- oznake vnaprej pripravljenih proizvodov bi morale vsebovati več informacij o sestavi, pa tudi rok trajanja, alergene, izvor in še kaj
- kompleksnost novih tehnologij je velik izziv za transparentnost informacije na označbah in posledično za zaupanje potrošnika
- več informacij je potrebnih za razlago sestave, vsebnosti aditivov in roka uporabnosti (pred odprtjem pakiranja in po njem)
- potrošniki bolj razumejo podatke o aditivih brez E oznak
- kvantitativne navedbe sestavin bi morale biti bolj regulirane
- zaželenih je več neobveznih informacij, vendar ne v obliki zakonodajnih aktov
- potrebne so EU smernice za uporabo besed "naravno", "čisto", "tradicionalno"
- ključna informacija (rok uporabe, alergeni, neto količina, izvor, sestava), ki jo potrošniki uporabljajo pri nakupu, bi morala biti na sprednji strani pakiranja in jasno vidna
- večjezična informacija ni uporabna
- dodatna neobvezna informacija o proizvajalcu in proizvodnih procesih, je za potrošnika zaželena, vendar v drugačni komunikaciji, ne na deklaraciji. Bolj uporabni so letaki, spletne strani in podobni načini
- potrošnike zelo zanima označevanje hranilne vrednosti
- potreba po različnih informacijah je v različnih državah odvisna od tipa proizvoda. Po mnenju potrošnika je potrebno več informacij navajati na zmrznjenih, ohlajenih in svežih izdelkih, manj na konzervah, suhih in pekovskih izdelkih z dolgim rokom trajanja (European Evaluation Consortium, 2003).

Na osnovi sklepov in priporočil konzorcija lahko zaključimo, da si potrošniki, vladne in nevladne organizacije, različno predstavljajo razvoj označevanja, kar pomeni da bi bilo na nivoju EU potrebno izboljšati komunikacijo in razumevanje med vsemi omenjenimi predstavniki, podobna priporočila se pojavljajo tudi v razpoložljivi literaturi (Cheftel, 2005).

2.6 CODEX ALIMENTARIUS – NJEGOVA VLOGA IN OMEJITVE V ZAKONODAJI PREDPAKIRANIH ŽIVIL

Na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (9. maj, 2011) najdemo: »Codex Alimentarius je zbirka pravno neobvezujočih mednarodnih standardov za živila, smernic, priporočil in dobre prakse, ki so namenjeni pridelovalcem in predelovalcem hrane, državnim organom ter potrošnikom. Ti standardi so uveljavljeni na področju Svetovne trgovinske organizacije kot mednarodna merila za varnost živil. To so minimalni standardi, katerim morajo ustrezati živila, da je zagotovljena ustrezna raven varovanja zdravja ljudi in interesov potrošnikov ob upoštevanju raznolikosti pri preskrbi s hrano na svetovnem trgu. Z namenom oblikovanja mednarodnih standardov za varnost in kakovost hrane je bila leta 1963 ustanovljena Codex Alimentarius komisija, ki je skupni organ FAO (Food and Agriculture Organization) in WHO (World Health Organization), in ima danes že 184 članov (183 držav, evropska unija).«

Cilj je zaščita potrošnikovega zdravja in dobra praksa v mednarodnem trgovanju z živili. Codex Alimentarius navaja svoja pravila v obliki živilskih standardov, smernic, priporočil in dobrih praks (Cheftel, 2005). Določa smernice za označevanje prehranskih vrednosti in specifičnih oznak. Standardi za varna živila določajo nivo ionizirajočega sevanja, higieno mesa, največje dovoljene vrednosti za vsebnosti aditivov, kontaminantov, pesticidov, veterinarskih zdravil in drugo. Kmetijski in kakovostni standardni, ki jih prav tako zajema Codex Alimentarius, narekujejo identifikacijo in opis živil, vključujoč njihove sestavine. Obstajajo tudi pravila za neobvezne oznake, ki naj bi preprečevala zavajanje potrošnikov in neloyalno konkurenco.

Zakonodaja EU glede predpakiranja živil v veliki meri upošteva te standarde, smernice in priporočila, tako da lahko zaključim, da ima velik vpliv na označevanje živil na nacionalni ravni (Cheftel, 2005).

2.7 SLOVENSKA ZAKONODAJA O OZNAČEVANJU PREDPAKIRANIH ŽIVIL

Ivanc v publikaciji Varna in zdrava prehrana na mizi potrošnika (Ivanc, 2007) pravi, da je splošni slovenski zakonski predpis, ki ureja področje živil, Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, ki je bil sprejet leta 2000 in nato dvakrat dopolnjen (v nadaljevanju: ZZUZIS) (Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, 2000). Opozoriti je treba na dejstvo, da ZZUZIS, ki je neke vrste organski ali temeljni nacionalni predpis na področju živilske zakonodaje, kot tak ni (bil) usklajen z Uredbo (ES) 178/2002 (Uredba Evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, 2002). Z vidika nadzora nad izvajanjem živilske zakonodaje je pomemben Zakon o zdravstveni inšpekciji (Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju zdravja, 2004). Omeniti je potrebno tudi Resolucijo o nacionalnem programu prehranske politike 2005 - 2010, ki jo je Državni zbor sprejel v letu 2005 (Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005 - 2010, 2005). Zaradi prostorskih omejitev se ni mogoče spuščati v prikaz izvršilnih predpisov, ki so bili izdani na podlagi ZZUZIS, vendarle pa je treba ugotoviti, da je poleti leta 2007 Ministrstvo za zdravje brez postopka javnega posvetovanja, ki ga sicer predvideva Uredba (ES) 178/2002 (Uredba Evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, 2002) odločilo, da preneha veljati Pravilnik o higieni živil, ki je bil na podlagi ZZUZIS sprejet leta 2002 (Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o higieni živil, 2007). Celotno podpoglavje 2.7 je povzeto iz prispevka Blaža Ivanca (Ivanc, 2007).

Poseben problem predstavlja način harmonizacije slovenske živilske zakonodaje. Zakon o vladi v 21. členu določa, da za izvrševanje predpisov Evropske unije vlada izdaja uredbe in druge akte iz svoje pristojnosti. Dosedanja harmonizacija slovenske živilske zakonodaje z evropsko živilsko zakonodajo je potekala tako, da je Vlada Republike Slovenije s sprejemanjem uredb določene dele evropske živilske zakonodaje prenesla v slovenski pravni red. Kljub navedeni zakonsko predvideni poti je treba poudariti, da je treba tiste pravne norme prava EU, ki se hierarhično oziroma vsebinsko uvrščajo na raven pravnih

norm, ki jih ureja zakon in so načeloma pridržane pristojnosti zakonodajalca, urejati z zakonom, pri čemer zakonski predpis ne sme biti zgolj prepis evropskega predpisa (Ivanc, 2007).

Z namenom usklajevanja z zakonodajo Evropske unije je slovenska vlada v letu 2005 sprejela (Ivanc, 2007):

- Uredbo o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higiene živil in uradnega nadzora nad živili (Ur.l. RS, št. 120/05 in 66/06) in
- Uredbo o izvajanju Uredbe (ES) o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbe (ES) o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov (Ur.l. RS, št. 84/2005).

V letu 2006 sta bili sprejeti še (Ivanc, 2007):

- Uredba o izvajanju uredb Sveta (ES) in uredb Komisije (ES) o radioaktivnem onesnaženju živil in krme (Ur.l. RS, št. 52/2006) in
- Uredba o izvajanju Uredbe Komisije (ES) št. 1895/2005 o omejitvi uporabe nekaterih epoksi derivatov v materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili (Ur.l. RS, št. 121/2006).

V letu 2007 pa so sledile še (Ivanc, 2007):

- Uredba o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (Ur.l. RS, št. 80/2007) in
- Uredba o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (Uredba Evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, 2002).

V letu 2010 so bile sprejete še dodatne dopolnitve k zakonodaji (Uradni list Republike Slovenije, 2010):

- Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higiene živil in uradnega nadzora nad živili (Ur.l. RS, št. 72/2010),
- Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbe (ES) o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov (Ur.l. RS, št. 38/2010),
- Uredba o izvajanju uredb Sveta (ES) in uredb Komisije (ES) o radioaktivnem onesnaženju živil in krme (Ur.l. RS, št. 38/2010),
- Uredba o izvajanju uredb Sveta in Komisije (ES) o onesnaževalih v živilih (Ur.l. RS, št. 38/2010) in
- Uredba o spremembi Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom (Ur.l. RS, št. 38/2010).

Osnovna zakonodaja, ki velja za vsa živila in jo je potrebno poznati ter upoštevati, sta predvsem Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in o zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (Uredba Evropskega parlamenta in sveta o

določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane, 2002) ter Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (Uredba o higieni živil, 2004).

Označevanje predpakiranih živil v Sloveniji ureja Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil z dne 6. maja 2004 v 42 členih. Izraz označevanje v tem pravilniku pomeni vse besede, podatke, trgovska imena, blagovne znamke, slikovno graivo ali simbole, ki se nanašajo na živilo in se navajajo na embalaži, dokumentu, obvestilu, etiketi, obročku ali vratni etiketi, ki spremlja tako živilo ali se nanj nanaša (Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, 2004).

Kot večina pravilnikov tudi ta obsega številne definicije, imena, izjeme, pravila o poimenovanju sestavin (Šegatin in sod., 2011, sprejeto v tisk). Obilica podatkov, ki jih predpisuje Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil za ustrezno deklaracijo, nujno botruje premajhnim črkam, majhnim napisom, posledično nepreglednemu besedilu in v najboljšem primeru vsaj prekrivanju originalne označbe. Slovenjenje označb, posebno če se tega lotijo prevajalci in jezikoslovci brez ustrezne strokovne podpore, v najboljšem primeru zadosti omenjenemu pravilniku, ki pa je še za prehranske strokovnjake zahtevno čtivo. Rezultat je tako običajno jezikovno neoporečen ter strokovno in pravno sprejemljiv tekst, njegova uporabnost in predvsem njegova prijaznost do potrošnika pa sta na veliki preizkušnji. Za oznake torej velja, da bi jih bilo moč izboljšati v vsebinskem, oblikovnem in strokovnem smislu. Potrošnikom je najpomembnejša povednost informacij, preglednost označbe, njena uporabna oblika, strokovnjake pa bolj žuli strokovna doslednost, neoporečnost povedanega, vsi pa bi radi z enim samim pogledom zajeli vse potrebne podatke, jih v trenutku razumeli in se kompetentno odločili o nakupu (Šegatin in sod., 2011, sprejeto v tisk).

2.8 ZAKONODAJA GLEDE OZNAČEVANJA ŽIVIL V ZDA

Bistvena razlika med zakonodajo EU in ameriško zakonodajo glede označevanja predpakiranih živil je ta, da so na živilih, ki se prodajajo v Ameriki obvezne oznake prehranske vrednosti, ki vsebujejo tudi vsebnost holesterola, vsebnost nasičenih maščob in natrija (Cheftel, 2005)

2.9 SKUPINA PASSCLAIM IN OZNAČEVANJE ŽIVIL

Znanstveno skupino PASSCLAIM podpirajo tri skupine: Evropska komisija, Skupina za kvaliteto življenja in upravljanje z živimi viri ter Skupina za prehranske vrednosti in zdravje (Asp in Contor, 2003).

Primarna vloga prehranjevanja je vnos specifičnih in zadostnih hranil za metabolne potrebe individuuma in dajanje občutka zadovoljstva (Asp in Contor, 2003). PASSCLAIM prehranjevanje opisuje še drugače, npr. z ugodnim psihološkim in fiziološkim učinkom. To pomeni, da ni edina funkcija prehranjevanja optimalno telesno zdravje in razvoj, ampak da

ima pravilno prehranjevanje pomembno vlogo pri zmanjšanju tveganja za razvoj nekaterih bolezni.

Cilji projekta so: definirati principe, na osnovi katerih bodo lahko podprli zdravstvene trditve na živilih; kritično oceniti znanstveno podlago za zdravstvene trditve na predpakiranih živilih, ki se pojavljajo na tržišču in izbrati skupne kriterije za definiranje markerjev, za njihovo validacijo in za uporabo v študijah, ki bodo raziskovale povezave med prehranjevanjem in zdravjem.

Skupina se je na začetku usmerila na naslednje teme (Cummings in sod., 2003):

- kardiovaskularne bolezni,
- osteoporoza in prehranjevanje,
- vpliv prehranjevanja na fizično kondicijo ter
- pregled obstoječih povezav med omenjenimi boleznimi in prehranjevanjem.

V bodoče se bodo osredotočili še na diabetes, inzulinsko preobčutljivost, vpliv prehranjevanja na razvoj rakavih bolezni, vpliv prehranjevanja na psihično kondicijo in vpliv prehranjevanja na prebavila in imunski sistem.

V sklopu rezultatov so predstavili tudi revidirane kriterije za znanstveno podlago, glede zdravstvene trditve:

- a) Če se pojavi zdravstvena trditev na predpakiranem živilu, mora biti v skladu s trenutno zakonodajo na tržišču.
- b) Zdravstvene trditve morajo biti znanstveno podprte, pri čemer se upošteva vse do sedaj znane podatke.
- c) Jasno mora biti označeno, katera skupina potrošnikov bo imela koristi, ali celotna populacija, ali del populacije, ali tarčna skupina.
- d) Osnovo za zdravstveno trditev predstavljajo študije, pri katerih mora biti zagotovljeno naslednje:
 - skupine v študijah morajo biti enake tarčnim skupinam
 - vse skupine morajo biti primerjane z ničelno (kontrolno) skupino
 - študije morajo trajati dovolj časa do dokažemo učinek izdelka
 - okarakterizirati je potrebno celotno prehrano tarčne skupine
 - kontrolirati je potrebno količinsko zaužitje markerja
 - definirati je potrebno zvezo med količinskim zaužitjem tega živila in učinkom ter določiti optimalni učinkovit vnos (RDA, Recommended Dietary Allowance)
 - zagotoviti je potrebno nadzor nad prehranjevanjem posameznikov
 - začetna delovna hipoteza mora biti statistično dokazana.
- e) Če ni znanstveno dokazne povezave, zdravstvenih trditev in zmanjšanja tveganja za določeno skupino bolezni, navajamo markerje (učinke, ki jih zdravstvena trditev validira).
- f) Metoda za dokazovanje markerjev mora biti:
 - natančna in točna
 - specifična in občutljiva ter
 - obnovljiva in ponovljiva.

Poleg tega morajo biti markerji validirani v smislu, da se želen učinek markerja izrazi v skladu z želenim učinkom na tarčni skupini. Če torej v tarčni skupini zmanjšamo vnos markerja, se mora tudi to odraziti na tarčni skupini v negativnem smislu.

- g) V času študije se mora marker statistično značilno spremeniti na biološko pomemben način, v skladu z zdravstveno trditvijo, ki je na živilu.

2.10 PREGLED ŠTUDIJ O ŽELJAH POTROŠNIKOV V KANADI

Glede na študijo, ki jo je izvedla Sloan (2003) in je bila objavljena v reviji Food Technology, je skoraj tri četrtine potrošnikov zadovoljnih z vsebino označbe in ne bi ničesar dodali. Šele ko potrošniki začutijo potrebo po bolj zdravem ali varnem prehranjevanju, začutijo tudi potrebo po večji informiranosti o živilu (International Federation of Infection Control, 2003a; cit. po Sloan, 2003).

Tudi pri odločitvi potrošnika za nakup novega živila na polici je v 89 % ta nakup odvisen od cene živila, v 80 % od trgovske znamke, v 68 % od vsebnosti konzervansov in aditivov, v 66 % na nakup vplivajo zdravstvene trditve na živilu, v 38 % pa navedba ali je živilo organsko. Torej ne potrebuje dodatnih informacij, te so že na označbah (Food Marketing Institute, 2003b).

"Popularnost oznake sveže":

V študijah delanih med letom 1994 in 2002, se je oznaka sveže vedno uvrstila na prvo mesto glede na zaželenost oznak. Pri živilih, ki vsebuje to oznako, so potrošniki vedno pozorni na rok uporabnosti in ga preverjajo (HealthFocus, 2003).

Preglednica 1: Odstotek trdilih odgovorov o pomembnosti posamezne trditve na označbah živil v obdobju 1994 do 2002 (HealthFocus, 2003).

	1994	1996	1998	2000	2002
Sveže	71	65	68	63	68
Brez pesticidov	48	50	54	48	51
Dober vir kalcija		48	50	48	46
Pomembno za zdrave kosti			47	45	45
Ugoden vpliv na imunski sistem			49	45	44
Zmanjšano tveganje za raka		46	46	45	44
Polnozrnato					44
Ugoden vpliv na raven holesterola			48	45	44
Majhna vsebnost nasičenih maščobnih kislin			47	46	43
Zmanjšano tveganje za bolezni srca		44	44	43	42
Zmanjšano tveganje za osteoporozo		43	44	44	41
Brez holesterola	50	46	44	41	41
Velik delež vlaknin	43	41	44	43	39

Preglednica podaja odstotek izprašanih, ki pravijo, da je določena označba na nalepki izjemno/zelo pomembna (HealthFocus, 2003).

Popularnost oznake "enostavno – ugodno":

V zadnjem času vse bolj pridobivajo na pomenu predpripravljena živila, ki so enostavna za uporabo. To je povezano predvsem z današnjim tempom življenja (Sloan, 2003).

Popularnost oznake "zdravo":

- Pri izbiri živil vedno igrajo pomembno vlogo zdravstvene trditve. In sicer (Natural Marketing Institute, 2003):
 - 37 % vprašanih je pozornih na vsebnost kalcija
 - 31 % na vsebnost omega-3-maščobnih kislin
 - 27 % na vsebnost antioksidantov
 - 23 % na vsebnost vitamina C.

Popularnost oznake "nič umetnega":

Tako pri nas, kot tudi drugje je beseda umetno odbijajoča za potrošnika (Hartman Group, 2003). Največ vprašanih se je opredelilo proti umetnim dodatkom, in sicer po naslednjem vrstnem redu:

- 81 % noče dodanih barvil
- 78 % noče dodanih arom,
- 75 % noče saharina,
- 74 % noče umetnih sladil,
- 74 % noče dodanega kofeina,
- 54 % noče nobenih sladil.

Popularnost oznake "varno živilo":

Določen delež potrošnikov varno živilo, razume varno v živilskem smislu (ISO, ...), veliki večini pa je varno sinonim za poznano (blagovna znamka) (Sloan, 2003).

Popularnost oznake "čisto in enostavno":

Leto po uveljavitvi organskih standardov v organski hrani jo je 54 % potrošnikov poskusilo, danes 29 % potrošnikov trdi, da poje več organske hrane. Prodaja certificiranih organskih živil narašča za 21 % letno (Whole Foods, 2003; SPINS Information & Services to Grow the Natural Products Industry, 2003).

Iz napisanega je tako razvidno, da bodo oznake na živilih vedno bolj pomembne (Sloan, 2003). Velja pa, da odloča o označbi tisti, ki jo plača, če le zadosti predpisu. Torej je iz vsega v tem poglavju napisanega jasno vsaj to, da gre v večini primerov verjetno (tudi) za reklamo, če ne že za dokazljivo zavajanje potrošnika. Zakonodaja postaja preobsežna, preveč zapletena in ne služi namenu. Preveč kart je v rokavu in premalo na mizi. Namen proizvajalca je in ostane privabljanje kupcev, želja kupcev pa je in ostane: »Na hitro povej in me ne utrujaj!« Gre torej bolj za to, kaj verjamem in od česa pričakujem vsaj kratkoročno korist, kot za to, v kaj sem se pripravljen poglobiti.

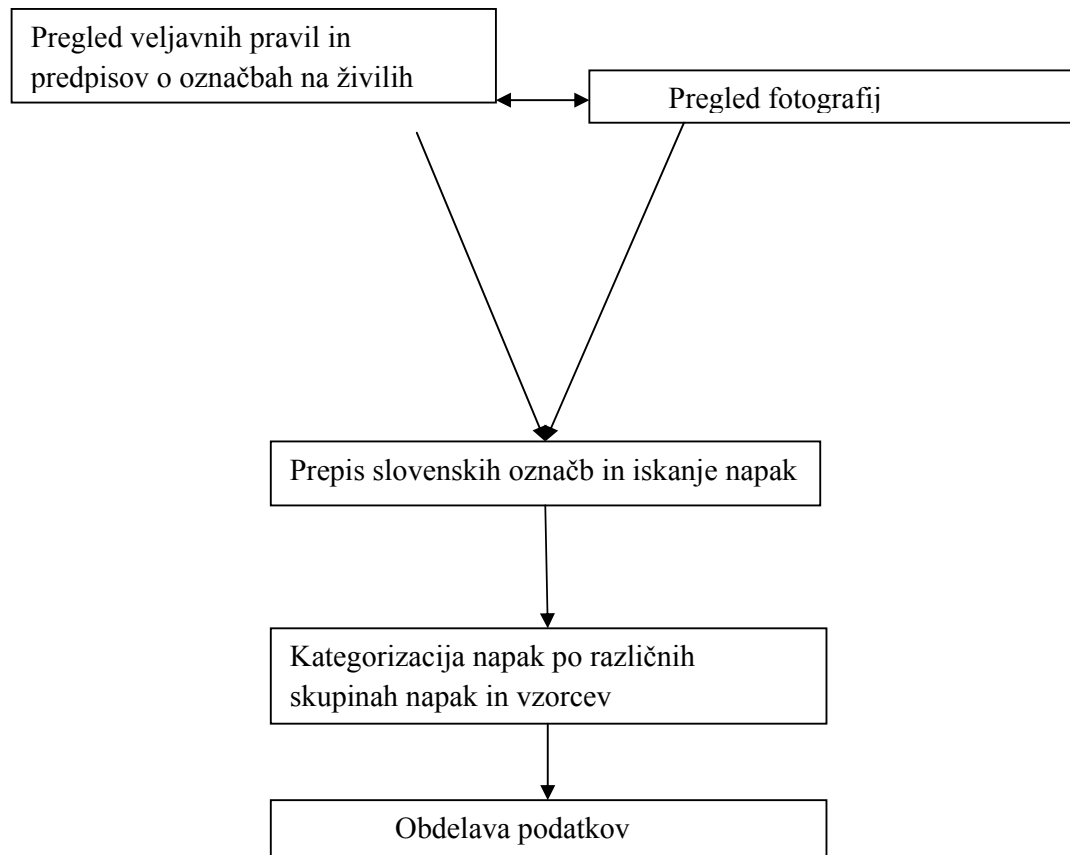
3 MATERIALI IN METODE

Odločili smo se za sistematičen pregled označb sto reprezentativnih vzorcev nekaterih predpakiranih živil (piškotov, čipsa, čokolad in bonbonov). Slovenske označbe, ki sta jih v boljše založenem supermarketu fotografirali Naja Eržen (2010) in Katarina Debeljak (2010), smo pretipkali v računalniško prijazno Word datoteko, jih analizirali in označili napake. Le-te smo kategorizirali in primerjali njihovo pogostost po različnih skupinah napak in vzorcev. Predlagali smo izboljšave glede na veljavna pravila in predpise, ki jim morajo zadostiti označbe v Sloveniji. Računalniška datoteka z originalnimi fotografskimi posnetki je priloga tega dela. Vseskozi smo vzorce obravnavali po abecednem vrstnem redu originalnega imena, kot si sledijo in so oštevilčeni tudi v poglavju Rezultati.

Pri sto reprezentativno izbranih vzorcih smo na označbah ugotovili različne vrste napak (od jezikovnih in strokovnih napak do vsebinskih napak). Napake na označbah smo sistematizirali in razdelili po tipih napak, podobno kot Eržen (2010) in Debeljak (2010). Njuno klasifikacijo smo le delno spremenili, s tem da smo pri napaki 1B določali nomenklaturne napake, in ne nomenklaturne napake v kemiji, k napaki 6 pa smo poleg slovničnih in jezikovnih napak dodali še pravopisne napake. Sistematizacija napak in barvna legenda sta predstavljeni v preglednici 2. Celotni postopek je shematsko prikazan na sliki 1.

Preglednica 2: Sistemizacija in barvna legenda napak v označbah na živilih

TIP NAPAKE		BARVNA LEGENDA
1 – STROKOVNE NAPAKA	1A – NAPAČNO PREVEDENI STROKOVNI IZRAZ	Barvna legenda
	1B – NOMENKLATURNE NAPAKE	Barvna legenda
2 – VSEBINSKE NAPAKE IN/ALI NEJASNOSTI		Barvna legenda
3 – POMANJKLJIV ALI NAPAČEN PREVOD		Barvna legenda
4 – POMANJKLJIVA SLOVENSKA OZNAČBA (GLEDE NA ORIGINAL)	4A – MANJKA PODATEK	Barvna legenda
	4B – PODATEK JE NERAZUMLJIV	Barvna legenda
5 – DVOJNO NAVAJANJE PODATKOV OZ. PODVAJANJE PODATKOV		Barvna legenda
6 – SLOVNIČNE, JEZIKOVNE IN PRAVOPISNE NAPAKE		Barvna legenda
7 – PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE		Barvna legenda

Slika 1: Shematski prikaz poteka raziskave

4 REZULTATI

4.1 OPIS PREDSTAVITVE POSAMEZNIH OZNAČB VZORCEV IN NJIHOVIH NAPAK

Na naslednjih straneh smo predstavili prepis slovenskih označb vseh sto izbranih vzorcev, kjer smo z barvno legendo (preglednica 2) označili napake. Za boljše razumevanje napak smo barvno poudarili celotno besedno zvezo, v kateri je napaka, pri pravopisnih napakah, kot je napačen presledek, napačne velike in male začetnice pa smo poudarili le sporni del.

Pri pregledu označb smo bili na neskladja z originalom pozorni predvsem takrat, ko smo zaznali nelogičnosti in/ali nejasnosti v slovenskem besedilu. Tako lahko sklepamo, da nismo zajeli vseh nejasnosti v točkah 3 (pomanjkljiv ali napačen prevod), 4A (pomanjkljiva slovenska označba glede na original – manjka podatek) in 4B (pomanjkljiva slovenska označba glede na original – podatek je nerazumljiv).

Države izvora obravnavanih izdelkov so zelo različne, zato se razlikujejo tudi jeziki originalnih označb. Upravičeno lahko sklepamo, da gre pri nekaterih slovenskih označbah za prevode prevodov.

Pri iskanju napak na označbah se tako nismo ukvarjali z razlikovanjem napak, ki so posledica slabega prevajanja in tistimi, ki so posledica originalne označbe. Prav tako nismo iskali povezave med pravilnostjo trditve v označbi in samo kvaliteto izdelka. Naš namen je bil iskanje boljše, bolj berljive in povedne označbe, ki je za potrošnika oblikovno prijazna in bolj razumljiva.

Število posameznih napak in njihovo vsoto smo pri vsakem posameznem izdelku prikazali na barvnem traku. Za lažje razumevanje se barve na traku skladajo z barvnimi oznakami napak v preglednici 2.

Pod barvnim trakom smo pri večini izdelkov dodali komentar in predloge za izboljšave. Nismo se podrobneje ukvarjali s posameznim tipom napak, ampak smo v označbah iskali predvsem tisto, kar bi potrošniku označbo naredilo razumljivejšo, manj zavajajočo, ga takoj opozorilo na morebitne alergene, vsebnost alkohola in aditivov. S predlaganimi izboljšavami želimo narediti označbo bolj informativno na bolj poljuden način.

4.2 PREPISI SLOVENSКИH OZNAČB Z OZNAČENIMI NAPAKAMI

Za avtentično predstavo gledati slike na CD-ju.

1.

+Puzzle • CHOCOLATES

BONBONIERA IN SESTAVLJANKA (PUZZLE) 120 g

Slowenia Baron

(čokoladni bonboni s polnilom okusa: jagode, oreščkov, smetane in karamele)

Sestavine: čokoladna masa, sladkor, kakavovo maslo, mleko v prahu, kakavova masa, sirotka v prahu, rastlinska maščoba, emulgatorja (sojin lecitin + E476), aroma. Polnilo 50%: sladkor, hidrogenirana rastlinska maščoba – palmova, mleko v prahu, sirotka v prahu, kakav v prahu, emulgatorja (sojin lecitin + E476), arome, naravno barvilo E120. Izdelek vsebuje, poleg kakavovega masla, tudi rastlinsko maščobo. Kakavovi delci: min. 30%.

Alergena: mleko, soja. Izdelek lahko vsebuje delce arašidov, orehov, lešnikov, mandljev in pšenice.

Ni primerno za otroke mlajše od 3 let starosti, ker vsebuje male delce, katere bi lahko pogoltnili ali inhalirali!

Hraniti na hladnem in suhem.

Proizvedeno v EU.

Distributer: Baron Co. d.o.o., Obrežje 4, 1433 Radeče

Uporabno najmanj do: datuma odtisnjenega na hrbtni strani pakiranja! Neto masa: **120 g**

Število odkritih napak:

0	3	2	0	2	0	0	3	3 + tekst	Σ13
---	---	---	---	---	---	---	---	-----------	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi trikrat.

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

Sestavine: čokoladna masa (sladkor, kakavovo maslo, mleko v prahu, kakavova masa, sirotka v prahu, rastlinska maščoba, emulgatorja /sojin lecitin, E 476/, aroma), polnilo /50 %/ (sladkor, hidrogenirana rastlinska maščoba /palmova/, mleko v prahu, sirotka v prahu, kakav v prahu, emulgatorja /sojin lecitin, E 476/, arome, naravno barvilo /E 120/).

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Tabela s priporočenimi dnevnimi vnosi je napisana v angleščini. Ni prevoda v slovenščino.

2.

8 fruttini al gusto cacao – GUSPARO

SI BISKVIT POLNJEN (24%) S KREMO IZ MANJMASTNEGA KAKAVA.

SESTAVINE: Sladkor – Pšenična moka – Jajca – Rastlinske maščobe – Glukoza – fruktozni sirup – Voda – Emulgatorji: mono in digliceridi maščobnih kislin, lecitin – Stabilizator: sorbitol – Manjmasten kakav v prahu (1,2%) – Beljak – Arome (etilni alkohol za prehrano nad 1,3 vol %) – Dekstroza – Sredstva za vzhajanje: natrijev hidrogen karbonat, natrijev difosfat – Jedilna sol – Sredstva za uravnavanje kislosti: citronska kislina. Hranite v suhem prostoru na sobni temperaturi. ZARADI VSEBNOSTI 1,3 VOL % ALKOHOLA ŽIVILO NI PRIMERNO ZA OTROKE!

PROIZVEDENO V ITALIJI. Lahko vsebuje delce lešnikov in/ali stranskih proizvodov mleka. Uvoznik: RANDI TREND d.o.o. - Nova Gorica - Tel: 386-5-33-52-300

Uporabno najmanj do:

200g e (8x25g)

Število odkritih napak:

0	3	3	0	1	0	0	7	2	Σ16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

3.

12 königliche SCHOKO – BANANEN - Casali

SLO Čokoladne banane – mehki penasti bonbonski izdelki z banano, oblit s čokolado (31%) • Sestavine: sladkor, glukozno-fruktozni sirup, kakavova masa, bananina kaša (8% v kaši), kakavovo maslo, stabilizator vlažnosti: sorbitol, želatina, kislina: citronska kislina, želirno sredstvo: agar-agar, aromi, emulgator: sojin lecitin, naravno barvilo: kurkumin, pšenični škrob. Kakavovi deli: min. 50% v čokoladi. Lahko vsebuje sledi sestavin mleka. Hranite v hladnem in suhem.

- Uporabno najmanj do:
- proizvajalec: JOSEF MANNER & COMP. AG, A-1171 Wien
- Dunaj, Avstrija www.manner.com
- neto količina: 150 g e

Število odkritih napak:

0	0	1	0	1	0	0	1	2	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

4.

505 S CRTOM – KRAŠ

SLO IZDELUJE KRAŠ, RAVNICE 48, ZAGREB, HRVAŠKA. TRDI BONBON. Sestavine: sladkor, glukozni sirup, kislina E 330, arome, naravne arome (limona, pomaranča), barvila (E 120, E 160c, E 100, E 141, E 153). Ne vsebuje alergene. Hraniti na

suhem in hladnem. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska
cesta 30, 1000 Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

NETO: 100 g

Število odkritih napak:

0	1	0	1	0	0	0	4	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Citronska kislina bi bila bolje predstavljena z občim imenom (citronska kislina) kot z E številko. Ime citronska kislina je za potrošnika mnogo bolj domače kot E 330, saj imajo E številke že same po sebi negativen prizvok. Težje pa je to trditi za barvila, kjer tako obča imena (karminska kislina, kapsorbin, kurkumin) kot tudi zapisi z E številkami (E 120, E 160c, E 100) potrošniku le malo povejo.

5.

Alpenliebe – WITH REAL CREAM

SLO SMETANOV TRDI BONBON Z OKUSOM JAGODE SESTAVINE: SLADKOR -
GLUKOZNI SIRUP - SMETANA (6,8%) - HIDROGENIRANO RASTLINSKO OLJE -
JAGODNI SOK (1%) - MALTODEKSTRIN - KISLINA (MLEČNA KISLINA) -
SREDSTVO ZA URAVNAVANJE KISLOSTI: NATRIJEV LAKTAT - BARVILI (E171,
E129) - AROME - JEDILNA SOL - EMULGATOR: SOJIN LECITIN.

PRODAJALEC: TOBAČNA GROSIST D.O.O., TOBAČNA ULICA 5, 1000
LJUBLJANA

ROK TRAJANJA/DATUM PROIZVODNJE-UPORABNO NAJMANJ DO DATUMA
ODTISNJENEGA NA EMBALAŽI

NETO MASA: 75g e

Število odkritih napak:

0	1	1	0	0	0	0	3	1	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba pomišljajev v tekstu.

Beseda maltodekstrin nepoučenemu potrošniku ne da zadostne predstave kaj sploh to je. Bolje bi bilo napisati maltodekstrin (počasi sproščujoči se kompleksen ogljikov hidrat). S tem sicer označbo podaljšamo, vendar je razumljivost večja.

6.

Anno 1911 Domini - Odabir vrhunskih čokoladnih deserata - KRAŠ

SLO IZDELUJE KRAŠ, ZAGREB, RAVNICE 48, HRVAŠKA, MEŠANICA
ČOKOLADNIH DESERTOV IN DESERTOV S ČOKOLADO. Sestavine: sladkor, lešniki

10%, kakavovo maslo, polnomastno mleko v prahu, mandlji 6,8%, kakavova masa, hidrogenirana rastlinska maščoba, dekstroza, sirotka v prahu, glukozni sirup, laktoza, sredstva za ohranjanje vlage E 420 in E 1103, emulgatorja: sojin lecitin E 322 in E476, rum, kondenzirano mleko, vinjak, arome, konzervans 202, sredstvo za uravnavanje kislosti E 330. Čokolada vsebuje min. 48% kakavovih delov. Mlečna čokolada vsebuje: min. 31% kakavovih delov, min. 15% suhe mlečne snovi. Bela čokolada vsebuje: min. 27% kakavovih delov, min. 18% suhe mlečne snovi. Izdelek vsebuje sojin lecitin, lešnike, mandlje, mlečne snovi. Možni sledovi kikirikija, pšeničnega glutena. HRANITI V SUHEM IN HLADNEM. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

NETO KOLIČINA: 295 g

Število odkritih napak:

1	3	1	2	0	0	1	4	4	Σ16
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Kljub temu, da smo dvojno navajanje oz. podvajanje podatkov šteli kot napako, v primeru aditivov (sojin lecitin /E 322/) z dvojnimi navajanjem lahko potrošniku omogočimo boljše razumevanje označbe.

Izdelek ne vsebuje opozorila o vsebnosti alkohola, navaja pa vinjak in rum.

7.

Baci – Deliziosi Cioccolatini con Nocciola - PERUGINA

(SL) ČOKOLADNI DESERTI IZ JEDILNE ČOKOLADE Z LESNIKOVIM NADEVOM

OSNOVNE SESTAVINE: SLADKOR, LEŠNIKI (29%), KAKAVOVA MASA, KAKAVOVO MASLO, MLEKO V PRAHU, DEHIDRIRANO MASLO, EMULGATOR-SOJIN LECITIN, AROME. LAHKO VSEBUJE DELCE OSTALEGA SUHEGA LUPINASTEGA SADJA. HRANITI V SUHEM IN HLADNEM PROSTORU. NETO MASA: GLEJ OB STRANI. Proizvajalec: NESTLÉ ITALIANA S.p.A. – PERUGIA Italija. UPORABNO NAJMANJ DO KONCA: OŽNACENO NA EMBALAŽI.

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO: JADRAN D.D. SEŽANA, PARTIZANSKA 69, 6210 SEŽANA, SLOVENIJA

380 g e

Število odkritih napak:

1	0	0	0	1	0	0	4	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi dvanajstkrat.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

8.

Bajadera – KRAŠ

SLO **IZDELUJE KRAŠ, ZAGREB, RAVNICE 48, HRVAŠKA**. LEŠNIKOV, MANDLJEV NUGATNI IZDELEK. Sestavine: sladkor, lešniki **20%**, kakavovo maslo, mandlji **7%**, kakavova masa, **emulgator soja lecitin E 322**, aroma. Izdelek vsebuje lešnike, mandlje, sojo. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

HRANITI NA SUHEM IN HLADNEM

NETO **200 g / 7 oz**

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

1	0	0	0	1	0	1	4	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

9.

Bali - MLEČNA ČOKOLADA Z RIŽEM

SI **MLEČNA ČOKOLADA Z EKSPANDIRANIM RIŽEM** Sestavine: sladkor, ekspandiran riž (16 %), mleko v prahu, kakavovo maslo, kakavova masa, posneto mleko v prahu, **dekstroza**, emulgator (sojin lecitin), **aroma vanilin**. **Lahko vsebuje sledi lupinastega sadja ali pšeničnih beljakovin**. Mlečna čokoladna masa vsebuje min. 30 % kakavovih delov, min. 4,5 % mlečne maščobe.

Priporočamo hranjenje v suhem in hladnem prostoru med 15 in 20 °C.

Žito GORENJKA, d.d.,
Rožna dolina 8, 4248 Lesce,
Slovenija
www.gorenjka.si

Čokolada z mlekom s sončne strani Alp

100 g IZDELKA VSEBUJE:	
Energijska vrednost	2162kJ (517 kcal)
beljakovine	7 g
ogljikovi hidrati	63 g
maščobe	26g

Vrednosti lahko odstopajo odvisno od naravne sestave surovin.

Uporabno najmanj do konca:

Neto količina: e 200 g

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	3	2	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Besedo dekstroza bi bilo bolje zamenjati z besedo glukoza, ki je potrošniku razumljivejša.

10.

Baron – Kolekcija czekoladek nadziewanych

Na izdelku ni slovenske označbe!

195 g

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	0	0	Σ0
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

11.

Blue Rose PRALINE FINISSIME ALLA CREMA NOCCIOLA – ICAM

SLO NAZIV IN TEŽA: BLUE ROSE - ČOKOLADNI DESERT POLNJENZZ LEŠNIKOVO KREMO – OBLIV (50%):MLEČNA ČOKOLADA-KAKAV: 32% min-Ne vsebuje rastlinskih maščob drugačnih od kakavinega masla. SESTAVA: Sladkor, Kakavovo maslo, Mleko v prahu, Kakavova pasta, Laktoza in mlečni proteini. Emulgator: Lecitini. Arome: Naravnim enake arome. POLNILO (50%): LEŠNIKOVA KREMA – SESTAVA: Lešnikova pasta (38%), Sladkor, Rastlinske maščobe, Hrustljave pihane žitarice (Koruza, riž, sladkor, ječmen, slad, sol), nemastni kakav v prahu. Emulgator: Lecitini. Arome: naravnim enake arome. Uvoznik in distributer za slovenijo:MS KOMUNIKACIJA D.O.O., Kosovelova 16, 3000 Celje-Slovenija

195 ge

Število odkritih napak:

0	0	4	2	0	0	0	8	0 + tekst	Σ14
---	---	---	---	---	---	---	---	-----------	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

BLUE ROSE-ČOKOLADNI DESERT POLNJEN Z LEŠNIKOVO KREMO

Sestavine: obliv /50 %/ (mlečna čokolada: kakav min. 32 % /ne vsebuje rastlinskih maščob, razen kakavovega masla/, sladkor, kakavovo maslo, mleko v prahu, kakavova masa, laktoza in mlečni proteini, emulgator /lecitin/, arome /naravnim enake arome*/). Polnilo /50 %/ (lešnikova krema: lešnikova masa /38 %/, sladkor, rastlinske maščobe, hrustljave pihane žitarice iz koruze, riža, ječmena, slad, sol, nemastni kakav v prahu, emulgator /lecitin/, arome /naravnim enake arome*/).

*Izraz »naravnim enake arome« je za potrošnika zavajajoč, saj pomeni le, da se uporabljenih arom z običajnimi analiznimi metodami ne da razlikovati od umetnih. Bolj smiselno bi bilo navajati arome samo kot naravne arome ali kot umetne arome. Kemijsko pridobljene sestavine arom, ki se ne razlikujejo od sestavin naravnih arom (v sedanjih označbah »naravnim enake arome«), sodijo po našem mnenju med umetne arome.

12.

BOUNTY Mianitures

SI Mlečna čokolada polnjena s kokosom

• Sestavine: sladkor, posušeni kokos (18%), glukozni sirup, kakavovo maslo, posneto mleko v prahu, kakavova masa, mlečna maščoba, sirotka v prahu, emulgatorja (soja lecitin, E471), mlečni sladkor, sredstvo za ohranjanje vlage (glicerol), jedilna sol, aroma. (Sledi: arašidi)

SI Mars Overseas Holdings d.o.o., Ljubljana, Dunajska cesta 22, 1511 Ljubljana 080 1994

Hranilne vrednosti	/ 100g
Energijska vrednost	1996 kJ/477 kcal
Beljakovine	4.4 g
Ogljikovi hidrati	58.2 g
od teh sladkorji	48.8 g
Maščobe	25.0 g
od te nasičene maščobne kisline	20.9 g
Vlaknine	1.6 g
Natrijum	0.11 g

SI Da bi se izognili zadušitvi, hranite plastične vreče izven dosega dojenčkov, majhnih otrok in hišnih ljubljencev.

150 g e

Število odkritih napak:

1	1	0	1	0	0	0	2	4	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Opozorilo, da bi se izognili nevarnosti zadušitve, hranite plastične vreče izven dosega dojenčkov, majhnih otrok in hišnih ljubljencev, je zelo smiselno in premalokrat prisotno na označbah.

13.

Bronhi ORIGINAL KAMELA S BILJNIM EKSTRAKTIMA– KRAŠ

• SLO • **IZDELUJE KRAŠ, RAVNICE 48, ZAGREB, HRVAŠKA**. KAMELA. Sestavine: sladkor, glukozni sirup, kondenzirano mleko, hidrogenirano rastlinsko olje, **barvilo E 150d**, izvleček sladkega korena, **arome**, **naravne arome (anetol, limon)**, **glazirno sredstvo E 905**, beljak v prahu. Izdelek vsebuje mleko i jajca. Hraniti na suhem in hladnem. Uvoznik za Slovenijo: Kraškommerce d.o.o., Ljubljana; Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

100 g

Število odkritih napak:

0	0	1	1	1	0	0	5	1	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

14.

CHEESE FLAVOUR – POM-BÄR

(SI) POM-BÄR, KROMPIRJEV FLIPS – Z OKUSOM SIRA

Sestavine: krompir v prahu (**30%**), rastlinsko olje, škrob, modificiran škrob, kuhinjska sol, aroma, sir v prahu (**0,7%**), **sladkor**, izvleček kvasa, sladka sirotka v prahu, emulgator: sojin lecitin; **začimbe**, mlečne beljakovine, ojačevalci arome: mononatrijev glutaminat, dinatrijev inozinat in dinatrijev gvanilat; maltodekstrin, **mlečni sladkor**. **Lahko vsebuje sledi arašidov**. Hranite v suhem in hladnem prostoru, zaščitenem pred sončno svetlobo.

(SI) Distributer: INTERSNACK, d.o.o.,
Brnčičeva ul. 29, 1000 Ljubljana, www.intersnack.si

Proizvajalec: Koda države proizvajalca je označena pod rokom uporabe.

• Uporabno najmanj **do/Neto** količina: odtisnjeno na embalaži

podatki o povprečni hranilni vrednosti	v 100 g	porcija (25g) vsebuje	
energetska vrednost	207kJ/495 kcal	518kJ/124 kcal	Calories 124 kcal 6%
beljakovine	3,8 g	1 g	
ogljikovi hidrati	57 g	14 g	
od tega sladkorji	3 g	0,8 g	Sugars 0,8 g 1%
maščobe	28 g	7 g	Fat 7 g 10%
od tega nasičene maščobne kisline	13 g	3,3 g	Saturates 3,3 g 16%
vlaknine	2 g	0,5 g	
natrij	1 g	0,3 g	Sodium 0,3 g 10%

% priporočenih dnevnih potreb odraslih oseb (2000 kcal)

65 g e

Število odkritih napak:

Število odkritih napak:

1	0	1	0	2	1	0	5	2	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

*Zagotovilo, da ni dodanih barvil oz. konzervansov je napisano samo v angleščini.
 Ni prevoda v slovenščino.*

Besedo začimbe bi bilo potrebno dopolniti z napisom vrste začimbe, tudi zaradi morebitnih alergij.

15.

CHIPS Classic – SPAR

SLO **Krompirjev čips-slani**

Sestavine: krompir, rastlinska maščoba, nejodirana sol

Hraniti v suhem in temnem prostoru. Prodaja: SPAR SLOVENIJA, d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

100 g vsebuje povprečno:	
Energijska vrednost	2220 kJ 530 kcal
Beljakovine	4,5 g
Ogljikovi hidrati	52 g
od tega sladkorji	2,4 g
Maščobe	33,2 g
od tega nasičene maščobne kisline	16,6 g
Vlaknine	4,2 g
Natrij	0,7 g

Neto količina: e 300 g

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	1	0	1	0	0	3	0	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zagotovilo, da ni dodanih barvil oz. konzervansov, ojačevalcev okusa, arom je napisano v nemščini. Ni prevoda v slovenščino.

16.

Choc & Grains - Milka

**Keksi s polnozrnatimi ovsenimi kosmiči
in plastjo mlečne čokolade (25%)**

Sestavine: polnozrnatni ovseni kosmiči (32%), sladkor, polnozrnatna pšenična moka (14%), rastlinska maščoba, kakavovo maslo, posneto mleko v prahu (3%), kakavova masa, sladka sirotka v prahu, mlečna maščoba (1%), sredstvi za vzhajanje: natrijevi karbonati, amonijevi karbonati, sirup iz invertnega sladkorja (iz pšenice), jedilna sol, lešniki, emulgatorji: sojini lecitini, poliglicerol poliricinoleat, karamelni sirup, arome. Kakavovi deli: najmanj 30% v mlečni čokoladi. Vsebuje mleko, lešnike in sojo. Lahko vsebuje sledi drugih oreščkov, arašidov, sončničnega semena, sezamovih zrn in jajc. Neto količina: 180 g. Hraniti v suhem in hladnem prostoru. Uporabno najmanj do: glej zadnjo stran embalaže. Povprečna hranilna vrednost na 100g: Energijska vrednost 1985 kJ / 475 kcal, beljakovine 8,9 g, ogljikovi hidrati 59,0 g, - od teh sladkorji 31,5 g, maščoba 22,5 g, - od te nasičene maščobne kisline 11,0 g, prehranske vlaknine 4,8 g, natrij 0,3 g. Proizvajalec: Kratft Foods Österreich, A 1140 Wien. Prodaja: Spar Slovenija d.o.o., Letališka c. 26, SI-1000 Ljubljana
EAN:7622201048518

Število odkritih napak:

2	0	0	1	1	0	0	7	1	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

17.

CHOCO LEIBNIZ BANANA – Bahlsen

SLO Čajno pecivo z banano in mlečno čokolado (48 %) z okusom banane. Sestavine: pšenična moka, sladkor, kakavovo maslo, kakavova masa, rastlinska maščoba, posneto mleko v prahu, glukozni sirup (pšenični), sirotka v prahu, maslo, maslena maščoba, banana v prahu 1,8%, izdelki iz sirotke, mlečni sladkor, emulgator: soja lecitin, jedilna sol, sredstvo za vzhajanje: natrijev-hidrogenkarbonat in dinatrijevdifosfat, aroma, suh jajčni rumenjaki, sredstvo za uravnavanje kislosti: citronska kislina, naravna kokosova aroma, pšenični škrob. Proizvedeno v Nemčiji. Hraniti na hladnem in suhem. Izdelek je uporaben najmanj do datuma označenega na stranici embalaže.

125g e

Število odkritih napak:

1	2	2	0	1	0	0	3	3	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

Zagotovilo, da ni dodanih barvil oz. konzervansov je napisano v angleščini. Ni prevoda v slovenščino.

Ime mlečni sladkor bi bilo zaradi morebitnega bolezenskega stanja potrošnika bolje zamenjati z imenom laktoza (laktozna intoleranca).

Besednim zvezam, ki pomenijo večje število raznolikih dodatkov (izdelki iz sirotke), bi se bilo potrebno v označbah izogibati in točno definirati, za kateri dodatek gre.

18.

Choco MEDENJACI Medenjaci s vočnim punjenjem prelivni čokoladom – KRAŠ

SLO MEDENJAKI Z SADNIM POLNILOM (25%) OBLIVNI ČOKOLADOM (28%).

Sestavine: čokoladni oblivi (sladkor, kakavova masa, kakavovo maslo, emulgatorja: soja lecitin E 322, E 476, E 492; aroma), sadno polnilo: marmelada (sladkor, glukozni sirup, sadje 40% (jabolke, breskve, dunje, višnje), želirno sredstvo E 440, kislina E 330, konzervans E 202, sredstvo za uravnavanje kislosti E 333iii), pšenična moka, sladkor, ražena moka, med 2,8%, zmes naravnih začimb, sredstva za vzhajanje: E 503ii, E 501i; sredstva za uravnavanje kislosti: E 270, E 330. Čokoladni oblivi vsebuje min. 47%

kakavovih delov. Izdelek vsebuje gluten in sojo. **Možni sledovi lešnikov, bademov, arašidov in mleka.** Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana. Hraniti na suhem in hladnem.

UPORABNO NAJMANJ DO:

NETO KOLIČINA: **150g**

Število odkritih napak:

1	0	0	4	1	0	1	6	2 + tekst	Σ15
---	---	---	---	---	---	---	---	-----------	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

Sestavine: čokoladni obliv (sladkor, kakavova masa, kakavovo maslo, emulgatorji /sojin lecitin, E 476, E 492/, aroma), sadno polnilo /marmelada/ (sladkor, glukozni sirup, sadje (40%) /jabolka, breskve, kutine, višnje/, želirno sredstvo /E 440/, kislina /E 330/, konzervans /E 202/, sredstvo za uravnavanje kislosti /E 333iii/), pšenična moka, sladkor, ržena moka, med (2,8%), zmes naravnih začimb, sredstvi za vzhajanje /E 503ii, E 501i/ sredstvi za uravnavanje kislost /E 270, E 330/.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Pri navajanju alergenov bi morali biti še bolj dosledni in natančni glede prevoda v slovenščino.

Sredstvi za uravnavanje kislosti bi bili bolje poimenovati z občim imenom: citronska kislina, mleča kislina.

19.

CHOCO STICKS – GRIESSON

SLO **Krhki piškoti v mlečni čokoladi (48%)**

Sestavine: sladkor, pšenična moka, kakavovo maslo, rastlinska maščoba, kakavova masa, posneto mleko v prahu, glukozni sirup (pšenica), čista maslova maščoba, emulgator: sojin lecitin, sol, **vzhajalna sredstva za peko:** natrijev in **amonijev hidrogenski karbonat**, aroma. **Lahko vsebuje jajca, delce lešnikov in mandljev.** Hraniti na hladnem in suhem. Uporabno najmanj do odtisnjenega datuma. Proizvedeno v Nemčiji. Proizvaja: Griesson-de Beukelaer, Polch, Nemčija; Uvoznik: Tip d.o.o., Kosovelova 2, 1290 Grosuplje.

Uporabno najmanj do:

150 g e

Število odkritih napak:

1	1	2	1	1	0	0	2	0	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

20.

Chocolat Noir Écorces d'Oranges confites – Villars

ČOKOLADA S KOŠČKI POMARANČNE LUPINE

Sestavine: sladkor, kakav, kandirana pomarančna lupina (15%) s sredstvom za konzerviranje E220 in citronska kislina, kakavovo maslo, maslo, kakav v prahu, emulgator: soja lecitin. Čokolada vsebuje: min 50% kakavovih delov. Alergeni: možne so sledi mleka, orehov, lešnikov, mandljev, jaje in glutena. Neto: 100g. Uporabno najkasneje do datuma, ki je odtisnjen na hrbtni strani embalaže. Proizvajalec: Villars Maltre Chocolatier S.A., Route de la Fonderie 2, 1701 Fribourg – Suisse. Hraniti na hladnem in suhem.

100 g e

Število odkritih napak:

2	1	0	1 + tekst	0	0	0	1	1	Σ6
---	---	---	-----------	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Predlog smiselnega (originalnega) navajanja sestave izdelka:

Sestavine: sladkor, kakav, kandirana pomarančna lupina (15%) [pomarančna lupina, glikozno-fruktozni sirup, sladkor, kislina: citronska kislina, konzervans E220], kakavovo maslo, ...

21.

Chocolate Biscuits BUTTERKEKSE MIT VOLLMILCHSCHOKOLADE (63 %)-SPAR

SLO Masleni keksi z mlečno čokolado (63%) • Sestavine: sladkor, pšenična moka, kakavovo maslo, kakavova masa, posneto mleko v prahu, maslo (3,7%), sladka sirotka v prahu, maslene maščobe, glukozni sirup (pšenica), laktoza, emulgatorji: lecitini (sojin lecitin); kuhinjska sol, sredstvi za vzhajanje: natrijev hidrogenkarbonat in dinatrijev difosfat; polno mleko v prahu, aroma, kislina: citronska kislina, rumenjaki v prahu. Lahko vsebuje majhne količine oreščkov in arašidov. Hraniti na suhem in hladnem. Uporabno najmanj do: datuma odtisnjenega na stranici embalaže.

• Povprečna hranilna vrednost	na 100g:	na porcijo (28g):	GDA*
• Energijska vrednost:	2117 kJ/506 kcal	593 kJ/141 kcal	2000 kcal
• Beljakovine:	7,6 g	2,1 g	50 g
• Ogljikovi hidrati:	60,0 g	17 g	270 g
• od tega sladkorji:	38,0 g	11,0 g	90 g
• Maščoba:	26,0 g	7,3 g	70 g
• od tega nasičene maščobne kisline:	16,0 g	4,6 g	20 g
• Prehranske vlaknine:	2,5 g	0,7 g	25 g
• Natrij:	0,25 g	0,07 g	2,4 g

*• Priporočen dnevni vnos za povprečno odraslo osebo

• Proizvedeno v Nemčiji za: **Buying International Group SPAR B.V., Rokin 99-101, 1012 KM Amsterdam (NL)**
Prodaja: SPAR SLOVENIJA d.o.o., Letališka 26, SI – 1000 Ljubljana

125g e

Uporabno najmanj do

Število odkritih napak:

1	0	2	0	0	0	1	5	2	Σ11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi petkrat.

Beseda »aroma« bi morala biti dopolnjena s pojasnilom o vrsti arome (v smislu opombe pri izdelku Blue Rose), saj gre verjetno za umetno aromo.

22.

Confetteria Raffaello – FERRERO

SLO **VAFELJ PROIZVOD S KOKOSOM IN CELIM MANDLJEM V SREDINI.**
SESTAVINE: POSUŠEN KOKOS **23,5%**, SLADKOR, RASTLINSKO OLJE, POSNETO MLEKO V PRAHU, RASTLINSKE MAŠČOBE, MANDELJ (**8%**), PŠENIČNA MOKA, SIROTKA **A V** PRAHU, AROME, EMULGATOR (SOJIN LECITIN), RŽENA MOKA, SREDSTVO ZA VZHAJANJE (**NATRIJEV HIDROGEN KARBONAT**), JEDILNA SOL. SHRANJUJEV **H** HLADNEM IN SUHEM PROSTORU.
PROIZVAJALEC: IZDELANO NA POLJSKEM: FERRERO POLSKA SP. Z O.O., UL. WIERTNICZA 126, 02-952, VARŠAVA. DISTRIBUTER: DENEL D.O.O., VODOVODNA CESTA 109, 1000 LJUBLJANA.

NETO KOLIČINA: **150 g e**

UPORABNO NAJMAN DO:

Število odkritih napak:

0	1	0	0	0	0	0	3	1	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

23.

COOKIES CLASSIC - GRIESSON

SLO Krhko pecivo s koščki mlečne (40%)
in temne čokolade

Sestavine: sladkor, pšenična moka, kakavova masa, rastlinska maščoba, jajce, kakavovo maslo, posneto mleko v prahu, glukozni sirup (pšenica), pšenični škrob, sredstvi za vzhajanje: dinatrijev difosfat in natrijev hidrogenkarbonat, čista maslena maščoba, sol, emulgator: sojin lecitin, aroma, sirup iz karameliziranega sladkorja, polno mleko v prahu, kokošji beljak v prahu. Lahko vsabuje sledove: orehov, mandljev in arašidov. Hraniti na suhem in hladnem. Proizvaja: Griesson – de Beukelaer GmbH & Co.KG, Polch, Nemčija. Uporabno najmanj do odtisnjenega datuma. Uvoznik: TIP d.o.o., Kosovelova 2, Grosuplje.

225 g e

Število odkritih napak:

1	0	3	0	1	0	0	2	0	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

24.

CRACKERS Olio Extra Vergine d'Oliva & Rosemarino – CRICH

(SLO) KREKERJI Z EKSTRA DEVIŠKIM OLJČNIM OLJEM IN ROŽMARINOM

Sestavine: pšenična moka, ekstra deviško oljčno olje (10%), glukozni sirup (koruzni), rožmarin (1%), jedilna sol, sredstvo za uravnavanje kislosti: natrijev hidrogenkarbonat, kvas, ekstrakt slada (pšenični in ječmenov). Lahko vsebuje sledove sezama.

HRANITE V HLADNEM IN SUHEM PROSTORU.

Neto količina: 250 g e

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	0	0	2	0	0	2	1	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Tabela s priporočenimi dnevnimi vnosi je napisana v angleščini. Ni prevoda v slovenščino.

25.

CRÈME NOISETTE Fins biscuits au lait á la crème aux noisettes – Loacker

GP Noisette 100g

605983 – SLV

Čokoladna specialiteta – vafelj polnjen z lešnikovo kremo, oblit z mlečno čokolado in drobljenimi lešniki (47%)

Sestavine: mlečna čokolada 35% (kakavovi deli 33%, mlečni deli 24%, sladkor, mleko v prahu, kakavovo maslo, kakavova masa, posneto mleko v prahu, sladka sirotka v prahu, emulgator: sojin lecitin, ekstrakt vanilije), drobljeni lešniki 15%, kokosovo olje, glukozni sirup, pšenična moka, sladkor, sirotka v prahu, posneto mleko v prahu, sojina moka, manjmasten kakav, grozdni sladkor, ekstrakt ječmenovega slada, sol, sredstva za vzhajanje (natrijev hidrogen karbonat, dinatrijev difosfat), emulgator: sojin lecitin, vanilijevi stroki. Lahko vsebuje sledi arašidov, mandljev in ovsa. Neto količina: 100g. Proizvedeno v Italiji.

Hraniti v hladnem in suhem prostoru. Brez barvil in konzervansov. Uporabno najmanj do konca datuma in LOT sta odtisnjena na stranski ploskvi. Proizvajalec: A. Loacker AG/SpA, Via Gasterer 3, I-39050 Auna di Sotto, Italija. Prodajalec: Tobačna Grosist d.o.o., Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana

Število odkritih napak:

0	1	1	0	0	0	0	3	3	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Ime grozdni sladkor bi bilo priporočljivo zamenjati z imenom glukoza, ki je potrošniku razumljivejše.

26.

Croissant al Cacao – Bauli

SLO PEKARSKI IZDELEK Z NARAVNIM VZHAIJANJEM POLNJEN S KAKAVOVO KREMO (18%). SESTAVINE: pšenična moka, olja in rastlinske

maščobe, naravni kvas, sladkor, jajca, glukozi sirup – fruktoza, emulgatorji: mono-digliceridi maščobnih kislin, dekstroza, posneto mleko v prahu, nemasten kakav v prahu (0,8%), pšenični škrob, sol, alkohol (0,4%), arome, gostilo: pektin – E401, E404, kakavovo maslo, konzervansi: kalijev sorbat. Lahko vsebuje sledi lupin suhega sadja in soja. Ne vsebuje gensko spremenjenih organizmov (koruza, soja). Hranite na hladnem in suhem prostoru. **IZDELEK PROIZVEDEN V ITALIJI.**

HRANILNE VREDNOSTI (Povprečne vrednosti)	Per 100 g	Per pezzo (50 g)
Energijska vrednost	kcal 418	kcal 209
	kJ 1749	kJ 875
Beljakovine	g 6,1	g 3,0
Ogljikovi hidrati	g 49,8	g 24,9
Maščobe	g 21,6	g 10,8

Uporabno najmanj do:

NETO KOLIČINA **300g** e

Število odkritih napak:

0	3	4	2	0	0	0	5	1	Σ15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Izraza olja in rastlinske maščobe bi bilo smiselno dodatno pojasniti.

Opozorilo, da izdelek ne vsebuje gensko spremenjenih organizmov, bi bilo lahko posebej poudarjeno.

27.

Crunchips Stackers – Lorenz

SLO **ahel krompirjev prigrizek z morsko soljo.** Sestavine: krompirjev pire v prahu (56%), rastlinsko olje, modificiran krompirjev škrob, morska sol, emulgator: E471, antioksidant E304. Lahko vsebuje sledi glutena in mleka. Izdelano v Nemčiji. Hraniti na hladnem in suhem. Ne hraniti na sončni svetlobi. Proizvajalec: The Lorenz Bahlsen Snack-World GmbH & Co KG Germany, Siemensstraße 14, 63263 Neu-Isenburg, Nemčija.

Povprečna hranilna vrednost	100g	1 porcija (25g)
Energijska vrednost	528 kcal / 2204 KJ	132 kcal / 551KJ
Beljakovine	5 g	1,3 g
Ogljikovi hidrati	54 g	13 g
Maščoba	33 g	8 g
Ekvivalent enoti kruha		22 g

Izdelek je uporaben najmanj do:

e 175 g

Število odkritih napak:

0	2	0	1	0	0	0	4	2	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

28.

Čoko Smoki flips preliven čokoladom – Stark

SI **Flips prelit z mlečno čokolado** (77%) Sestavine: sladkor, koruzni zdrob, mleko v prahu, kakavovo maslo, kakavova masa, posneto mleko v prahu, stabilizator (E 414), sredstvo za glaziranje (E 904), kakavov prah z reducirano vsebino maščobe, pšenični zdrob, emulgator (sojin lecitin), etilvanilin. Čokoladna masa vsebuje: min 27% skupne suhe snovi kakavovih delov, min 25% skupne suhe mlečne snovi, min 6% mlečne maščobe. Izdelek lahko vsebuje kikiriki in oreške v sledovih. Uvoznika za Slovenijo: DROGA KOLINSKA d.d., Kolinska 1, Ljubljana; SELENA d.o.o., Gasparijeva 10, Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

NETO: 40 g

Število odkritih napak:

0	0	1	1	2	0	0	2	2	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Podatki o pogojih shranjevanja so v srbščini. Ni prevoda v slovenščino.

29.

Deliciously baked cookies – Tago

Mehki biskvit poljen s sadnim želejem in prelit s čokolado

Sestavine: pšenična moka, sladkor, rastlinsko okoladnega preliva 25%. Hraniti na temperaturi maslo, emulgator E 471), glukozni sirup, kondenzirani jabolčni sok, krompirjev škrob, jajca, mleko v prahu, želirno sredstvo pektin, regulator kislosti citronska kislina, sredstvo za vzhajanje E 500(ii), E503(ii), sol, naravni barvili (160a) in E100, naravni identična aroma pomaranče. Količina žele polnila 35%, količina čokoladnega preliva 25%. Hraniti na temperaturi od 16-25°C in pri maksimalni vlažnosti 75%. Uvoznik: Petlja d.o.o. b.Ob Dravi 3a, 2250 Ptuj.

Slovenija.

Uporabno najmanj do:

Neto količina: 800g

SI Proizvedeno na Poljskem.

SI Lahko vsebuje delčke arašidov, lešnikov in sezama.

SI Hraniti na temperaturi od 16-25°C in pri maksimalni vlažnosti 75%.

Število odkritih napak:

3	2	1	0	0	0	0	5	1	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi osemkrat.

30.

Domačica ČAJNO PECIVO S ČOKOLADOM – KRAŠ

• SLO • **IZDELUJE KRAŠ, ZAGREB, RAVNICE 48, HRVAŠKA**. ČAJNO PECIVO S ČOKOLADNIM OBLIVOM (23%). Sestavine: pšenična moka, čokoladni obliv (sladkor, kakavova masa, kakavo maslo, mlečna maščoba, emulgatorja: soja lecitin E 322, E 476; aroma), sladkor, hidrogenirano rastlinsko olje, dekstroza, sredstvo za vzhajanje E 503, med, sol, aroma. Čokoladni obliv vsebuje min. 48% kakavovih delov. Izdelek vsebuje mleko, gluten in sojo. **Možni sledovi lešnikov in jajc**. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠKOMMERCE d.o.o, Ljubljana; Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

• Uporabno najmanj do:

• Hraniti na suhem in hladnem.

• NETO KOLIČINA: **350g**

Število odkritih napak:

1	0	0	0	1	0	1	4	3	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi devetkrat.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

31.

Dorina Mliječna čokolada (FULL COOL) – KRAŠ

SLO **IZDELUJE KRAŠ, ZAGREB, RAVNICE 48, HRVAŠKA**. MLEČNA ČOKOLADA S POP ROCKS. Sestavine: sladkor, pop rocks 20% (sladkor, laktoza, glukoza, **potisni plin E290**), kakavovo maslo, posneto mleko v prahu, kakavova masa, sirotka v prahu, **mlečna**

mast, lešniki, emulgator sojin lecitin E 322, aroma. Mlečna čokolada vsebuje min. 29% kakavovih delov, min. 19% suhe mlečne snovi. Izdelek vsebuje sojo, mleko, lešnike. Možni sledovi mandljev, glutena. Hraniti na suhem in hladnem. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

NETO KOLIČINA: 80 g

www.kras.hr

Število odkritih napak:

0	1	1	0	0	0	1	3	2	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

32.

ECHTE SALZBURGER MOZARTKUGELN – Mirabell

12001 PRAVE SALZBURŠKE MOZZARTOVE KROGLICE
MIRABELL

6 čokoladnih bonbonov, polnjenih z lešnikovo kremo
(45%) in marcipanom (6%)

Sestavine: sladkor, kakavova masa, hidrogenirane rastlinske maščobe, lešnikova jedrca, kakavovo maslo, mandlji (2,5%), sirotka v prahu, sirup iz invertnega sladkorja, mlečna maščoba, laktoza, manj masten kakav v prahu, sredstvo za ohranjanje vlažnosti (sorbitol sirup), emulgator (sojin lecitin), jedrca pistacije, arome, invertaza. Izdelek lahko vsebuje sledi kikirikijev, drugih oreškov in pšenice. Čokoladni obliv vsebuje najmanj 48% trdih kakavovih delcev.

Lot in uporabno najmanj do: odtisnjeno na spodnji strani bonboniere.

Hraniti na hladnem in suhem.

Za Slovenijo: MERIT International d.o.o., Ljubljana, Letališka cesta 3 c, tel.: 01/648 3633

Poreklo: Avstrija

Povprečna hranilna vrednost: 100 g izdelka

energijska vrednost: 2240kJ (635kcal)

beljakovine: 4,6 g

ogljikovi hidrati: 53,6 g

maščobe: 34,0 g

e 100 g

Število odkritih napak:

0	1	1	2	0	0	0	5	3	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi dvakrat.

33.

EIS BONBONS

TRDI BONBONI – LEDENI Z VITAMINOM C:

Sestavine: sladkor, glukozni sirup, sredstvo za nakisanje, citronska kislina, Vitamin C (na 100 g bonbonov je dodane 150mg askorbinske kisline)
aroma, barvilo: E 131

Neto masa: **100 g**

Uporabno najmanj do:

Proizvajalec: **05.08.2010**

HIRSCH GmbH & Co. KG

Oberderingen, NEMCIJA

Uvoznik: BARON Company d.o.o.
Obrežje 4, 1433 RADEČE

Hraniti na hladnem in suhem

Hranilna vrednost	na 100 g	na kom
Energijska vrednost	1625 kJ 382 kcal	82,3 kJ 19,1 kcal
Proteini	0 g	0 g
Ogljikovi hidrati	95,6 g	4,8 g
od tega sladkor	60 g	3 g
Maščobe	0 g	0 g
od tega nasičene maščobe	0 g	0 g
Vlakna	0 g	0 g
Natrij	0 g	0 g

vsebina:

Uporabno najmanj do: datuma odtisnjenega na pakiranju:

e **100 g**

Število odkritih napak:

0	0	1	1	0	0	1	5	0	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

34.

EXXtra Chips Juicy Ham & Honey - Chio

(SI) Krompirjev čips – z okusom šunke in medu

Sestavine: krompir, rastlinsko olje, kuhinjska sol, mlečni sladkor, sladkor, ojačevalci arome: monatrijev glutaminat, dinatrijev inozinat in dinatrijev gvanilat, maltodekstrin, začimbe, šunka v prahu (0,1%), hidrolizat rastlinskih proteinov (soja, koruza), med (0,06%), sredstvo za uravnavanje kislosti: E262, kislina: citronska kislina in mlečne beljakovine, barvilo: izvleček paprike. Pakirano v kontrolirani atmosferi. Hranite v suhem in hladnem prostoru, zaščitenem pred sončno svetlobo.

- Proizvajalec: Koda države proizvajalca je označena pod rokom uporabe. Uporabno najmanj do / Neto količina: odtisnjeno na embalaži.

• hranilne vrednosti	• energijska vrednost	• beljakovine	• ogljikovi hidrati	• maščobe
100 g	2185 kJ • 524kcal	5,6 g	50 g	34 g

(SI) Distributer: INTERSNACK, d.o.o., Brnčičeva ul. 29, 1000 Ljubljana, Slovenija, www.intersnack.si

150 g e

Število odkritih napak:

0	1	2	0	0	0	0	3	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

35.

EXXtra Chips Spicy Chili & Paprika – Chio

(SI) Krompirjev čips – s pekočim čilijem in papriko

Sestavine: krompir, rastlinsko olje, kuhinjska sol, paprika v prahu (1%), dekstroza, sladkor, ojačevalci arome: mononatrijev glutaminat, dinatrijev gvanilat in dinatrijev inozinat, čebula v prahu, maltodekstrin, aroma, čili (0,1%), peteršilj, česen v prahu, kislini: jabolčna in citronska kislina, barvilo: izvleček paprike, posneto mleko v prahu.

Pakirano v kontrolirani atmosferi. Hranite v suhem in hladnem prostoru, zaščitenim pred sončno svetlobo.

- Proizvajalec: Koda države proizvajalca je označena pod rokom uporabe. Uporabno najmanj do / Neto količina: odtisnjeno na embalaži.

• hranilna vrednost	• energijska vrednost	• beljakovine	• ogljikovi hidrati	• maščobe
100 g	2222kJ – 533kcal	5,5 g	49 g	35 g

(SI) Distributer: INTERSNACK, d.o.o., Brnčičeva ul. 29, 1000 Ljubljana, Slovenija, www.intersnack.si

150 g e

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	4	1	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

36.

FLÛETTES DE CHAMPAGNE Léger et croustillant - Sésam

(Slovenska zastava) **Rahli biskvit s sezamom.**

Sestavine: pšenična moka, sezam (21%), rastlinska margarina, sol, posneti mlečni prah, naravni kvas, sladko, slad, emulgator E 472e

Hraniti na suhem in hladnem.

Uvoznik: Tip d.o.o., Cankarjeva 7, Ljubljana

100,0 g	vsebuje
2275 kJ	(545 kcal)
17,5 g	proteini
46,7 g	ogljikovi hidrati
32 g	maščobe

UPORABNO NAJMANJ D

OZNACENEGA DATUMA 01.11.2009

L 09BF 07:13 JR

Uporabno do

140 g

Število odkritih napak:

0	0	2	1	1	0	0	3	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Kljub nadzoru inštitucij so nekatere označbe še vedno tako strokovno, vsebinsko in jezikovno pomanjkljive, da potrošnika zmedejo (posnet mlečni prah, sladko).

37.

Fontana LEDENE KOCKE - KRAŠ

SLO IZDELUJE KRAŠ, ZAGREB, RAVNICE 48, HRVAŠKA. ČOKOLADNI DESERT Z 54% POLNJENJA.

Sestavine: sladkor, hidrogenirano rastlinsko olje, kakavova masa, dekstroza, kakavovo maslo, emulgator soja lecitin E 322, naravne arome, aroma. Čokolada vsebuje min. 48% kakavovih delov. Izdelek vsebuje sojo. Možni sledovi lešnikov, mleka. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

UPORABNO NAJMANJ DO:

HRANITI NA SUHEM IN HLADNEM

• NETO KOLIČINA: **194 g**

Število odkritih napak:

1	0	1	0	1	0	1	3	3	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Besede: naravne arome, aroma potrošnika močno zmedejo. Nujno bi morale biti pojasnjene, vrste arome in njihov izvor (opomba pri izdelku Blue Rose).

38.

Frescoco – Cuétara

NAPOLITANKE S KOKOSOM

Neto: 170 g Sestavine: sladkor, pšenična moka, rastlinski izvlečki, kokos, sirotka, lecitin, jajčni beljak, natrijev bikarbonat, arome, sol, vitamin E

Proizvajal: CUETARA S.A., Madrid, Španija

Uvoznik: TIP d.o.o., Kosovelova 2, Grosuplje

Lahko vsebuje sledi oreščkov

Hraniti v suhem in hladnem. Uporabno najmanj do konca označenega meseca

170 g. e

Število odkritih napak:

0	0	1	0	1	0	0	5	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Izraz rastlinski izvlečki bi morali biti za boljšo razumljivost dodatno opisan. Tako bi pojasnili tudi morebitno vsebnost alergenov.

39.

Frollini AI CEREALI – DESPAR

POLNOZRNATI PIŠKOTI

Sestavine: ovseni kosmiči (38%), polnozrnata moka (30%), sladkor, rastlinsko olje (palmovo olje), glukozni – fruktozni sirup, pecivna sredstva (amonijev hidrogen karbonat, natrijev hidrogen karbonat), jedilna sol, arome. Lahko vsebuje delce žitaric, glutena, jajc, arašidov, soje, mlečnih deležev, lešnikov in ostalega lupinastega sadja.

Neto količina: 500 g

Hraniti na suhem in hladnem!

Uporabno najmanj do: datuma ozančenega na embalaži.

Proizvedeno v Italiji za DESPAR Italia S.c.r.l., Milano

Prodaja: SPAR SLOVENIJA d.o.o.,

Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

Število odkritih napak:

1	2	2	0	1	0	0	4	1	Σ11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

40.

GRAN BAZAR Caramelle Ripiene – Liking

BONBONI TRDI RAZNIH OKUSOV DELIZIE 500g

Sestavine: sladkor, glukozni sirup, rastlinske maščobe, polnomastno mleko, koncentrirano polnomastno mleko,

lešnikova masa, kavna krema, čokolada, likviricija v prahu modificiran škrob, prehrabeni alkohol, sadna kaša, karamelni sladkor, med, živalska želatina, Korektorja

kislosti: citronska in vinska kislina, Stabilizator: glicerol natrijev bikarbonat, sol, arome.

UPORABNO NAJMANJ DO:

Proizvajalec: LIKING S.p.A. S.Marino di L (PD)ITALIJA

Uvoznik: RANDI TREND d.o.o.

Vinka Vodopivca 12, 5000 Nova Gorica NETO: 500g

Število odkritih napak:

1	0	2	0	1	0	0	4	0	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Izdelek ne vsebuje dodatnega opozorila o vsebnosti alkohola, navaja ga le v sestavinah.

41.

Grancereale CROCCANTE – MULINO BIANCO

HRUSTLJAVI PIŠKOTI Z ŽITARICAMI

Neto količina: **230g** Fini pekovski izdelek.

Sestavine: žitarice 47% (od teh koruza 34,8%, ovseni kosmiči 30,7%, riž 17,8%, pšenica 16,7%, sladkor, sladni ekstrakt ječmena, sol), trsni sladkor (17,3%), pšenična moka, ne hidrogenirana rastlinska maščoba, sladni ekstrakt (ječmen, koruza, voda), topna vlakna iz pšeničnega škroba (3,1%), škrob, sredstva za vzhajanje (amonijev hidrogenkarbonat, natrijev hidrogenkarbonat), emulgator-sojin lecitin, fruktozni-glukočni sirup, polnovredna morska sol (0,4%), arome. Proizvedeno v obratu, kjer se uporabljajo tudi lupinasto sadje, mleko, sezam, jajca. Hranite v hladnem in suhem prostoru. Uporabno najmanj do datuma označenega na zadnji strani embalaže. Proizvajalec: Barilla G. e R. Fratelli S.p.s., Via Mantova 166, Parma, Italija. Kontakt za potrošnike: Barilla Adriatic d.o.o., Tržaška cesta 315, 1000 Ljubljana. **233831**

Število odkritih napak:

0	0	5 + tekst	0	1	1	1	4	1	Σ13
---	---	-----------	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

Sestavine: žitarice /47%/ (od teh koruza /34,8%/, ovseni kosmiči /30,7%/, riž /17,8%/, pšenica /16,7%/), sladkor, sladni ekstrakt ječmena, sol, trsni sladkor, ...

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Opozorilo »proizvedeno v obratu, kjer uporabljajo tudi lupinasto sadje, mleko, sezam, jajca«, opozarja na morebitno vsebnost alergenov in bi bilo lahko bolj poudarjeno.

Označba kot sestavino navaja vodo, iz označbe pa njena vloga v pripravi izdelka ni jasna.

42.

Gu•Gu SADNI BONBONI – MLINOTEST

MLINOTEST

Živilska industrija d.d.

Tovarniška cesta 14, 5270 Ajdovščina

Product of slovenija

www.mlinotest.si

DRAŽE BONBONI S SADNIM OKUSOM

Sestavine: sladkor, citronska kislina, barvila (E 102, E 110, E 124, E 131, E 151), arome

Neto masa: **250 g**

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	0	1	1	0	0	1	0	Σ3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

43.

GUYLIAN

MORSKI SADEŽI – ČOKOLADNE PRALINE

SESTAVINE: sladkor, lešniki, polnomastno mleko v prahu, kakavovo maslo, kakavova pasta, emulgator: sojin lecitin, umetna vanilijeva aroma. Delež kakavovih delov v suhi snovi: mlečna čokolada min. 34%, bela čokolada min. 25%. Delež mlečne maščobe v suhi snovi min. 22%, bela čokolada min. 30%. Lahko vsebuje delce lešnikov in oz. glutena.

HRANITI NA SUHEM PROSTORU

PROIZVEDENO V BELGIJI

PROIZVAJALEC

CHOCOLATERIE GUYLIAN N.V.

EUROPARK-OOST 1

9100 SINT-NIKLAAS BELGIUM

www.guylian.be

Uvoznik: Magistrat International d. d. Ljubljana, Kotnikova 28,

Uporabno Najmanj do:

NETO TEŽA 250 g

Rok uporabe do:

Število odkritih napak:

1	0	2	0	1	0	0	5	1	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi osemkrat, zaradi dopisa uvoznika na embalažo.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

44.

HARIBO BERRIES

SLO ROBIDE **E-GUMIJEVI BONBONI Z OKUSOM ROBIDE**. SESTAVINE: SLADKOR, **GLUKOZNI SLADKOR (E 150 C)** IN (E 129), **ŽELIRNO SREDSTVO: ŽELATINA (E 418) IN AGAR-AGAR**, **CITRONSKA KISLINA (E330)**, AROME, **SREDSTVO ZA LESK: ČEBELJI VOSEK (E 901) IN CARNAUBA VOSEK (E 903)**. NETO: **100g**. LOT IN ROK UPORABE NAJMANJ DO, STA ODTISNJENA NA ROBU VREČKE (MESEC/LETO). HRANITE V HLADNEM IN SUHEM PROSTORU. PROIZVAJALEC: HARIBO GesmbH, D-53129 BONN. DOBAVITELJ IN DISTRIBUTER: NOVATEKS D.O.O., LETALIŠKA 16, 1000 LJUBLJANA.

100 g e

Število odkritih napak:

0	2	1	0	0	0	3	5	1	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

45.

HARIBO Soft-Bärchen

SLO **PENASTI BONBONI – MEHKI MEDO**. SESTAVINE: SLADKOR, GLUKOZNI SIRUP, ŽELATINA, LAKTOZA, SREDSTVO ZA URAVNAVANJE KISLOTI: CIRTONSKA KISLINA, AROME, RASTLINSKA MAŠČOBA, SREDSTVI ZA LESK: ČEBELJI VOSEK, KARNAUBA VOSEK; BARVILI: **E 104**, E 124. **NETO KOLIČINA 100 G**. UPORABNO NAJMANJ DO KONCA IN LOT STA OZNAČENA NA EMBALAŽI. PROIZVAJALEC: **HARIBO** GesmbH, **A-4017 LINZ, AVSTRIJA**. DOBAVITELJ IN DISTRIBUTER: NOVATEKS D.O.O., LETALIŠKA 16, 1000 LJUBLJANA.

e 100 g

Število odkritih napak:

0	1	0	0	0	0	0	3	0	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

46.

HASELNUSS – RÖLLCHEN – SPAR

SLO Hrustljavi vafliji z lešnikovo
kremo (**65%**)

Sestavine: sladkor, pšenična moka, laktoza, hidrogenirana rastlinska maščoba, lešniki (7%), manj masten kakavov prah, koruzni škrob, posneto mleko v prahu, rastlinsko olje, sredstva za uravnavanje vlažnosti: sorbit, rumenjaki v prahu, nejudirana jedilna sol, aroma. Lahko vsebuje sledi drugega lupinastega sadja.

Hraniti na hladnem in suhem. Uporano najmanj do: datuma odtisnjenega na embalaži.

Proizvedeno v Avstriji za: SPAR Österreichische
Warenhandels-AG, Europastrasse 3, AT-5015 Salzburg
Prodaja: SPAR SLOVENIJA d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

Neto količina: e **300 g**

SLO Hranilna vrednost

Povprečna hranilna vrednost za **100g**:

Energijska vrednost	1.959kJ/468 kcal
Beljakovine	4,0 g
Ogljikovi hidrati	71,1 g
od tega sladkorji	55,0 g
Maščobe	18,7 g
od tega nasičene maščobne kisline	12,2 g
Balastne snovi	2,0 g
Natrij	< 0,1 g
Krušne enote	5,9 BE

Število odkritih napak:

1	1	0	0	0	0	0	4	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

47.

ICE BONBONS – SPAR

SLO Osvežilni bonboni

Sestavine: glukozi sirup, sladkor, sredstva za nakisanje: citronska kislina, mlečna kislina; arome. Lahko vsebuje sledi mlečnih beljakovin. Hraniti na hladnem in suhem prostoru.

Povprečna hranilna vrednost za 100g bonbonov:	
Energijska vrednost	1.666 kJ / 392 kcal
Beljakovine	0,0 g
Ogljikovi hidrati	98,0 g
Maščobe	0,0 g

Uporabno najmanj do:

Proizvedeno v Nemčiji za:

Buying International Group SPAR B.V.
Rokin 99 – 101,
1012 KM Amsterdam (NL)

Prodaja: SPAR Slovenija d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

Neto količina: **150 g e**

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	5	1	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

48.

ICE fresh – STORCK

SLO Hladilni in osvežilni **ledeni bonboni**

Sestavine: glukozi sirup, sladkor, kislini: citronaska in mlečna kislina, aroma.

Uvoznik:

STORCK d.o.o.

Tržaška 28

SI-1000 Ljubljana

tel: 01 244 37 50

faks: 01 244 37 70

Hraniti na hladnem in suhem! Uporabno najmanj do konca:

Proizvajalec:

AVGUST STORCK KG

D-13403 Berlin, **Niemcy**

www.storck.com

Izdelano v Nemčiji

Neto: e **125 g**

Število odkritih napak:

0	0	1	1	0	0	0	0	0	Σ2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

49.

Jaffa Biskvit sa želeom od naranče preliven čokoladom– KRAŠ

SLO BISKVIT S SADNIM ŽELEJEM (min. **38%**) IN ČOKOLADNIM OBLIVOM (min. **20%**). Sestavine: sladkor, glukozi sirup, voda, pšenična moka, čokoladni oblivi (sladkor, kakavovo maslo, manj masten kakavov prah, emulgatorja: **soja lecitin E 322**, E 476, aroma), jajca, sadni sok pomaranče **2%**, želirno sredstvo **E 440**, kislina **E 330**, aroma,

sredstva za vzhajanje: E 450i, E 500ii; sol, sredstvo za ohranjanje vlage E 420ii, konzervans E 200. Čokoladni obliv vsebuje min. 52% kakavovih delov. Izdelek vsebuje gluten, sojo in jajca. Možni sledovi mleka, lešnikov, kikirikija in mandljev. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠCOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana. Hraniti na suhem in hladnem.

UPORABNO NAJMANJ DO:

NETO KOLIČINA 125g

Število odkritih napak:

1	0	1	0	1	0	1	4	2	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

50.

Juicy Fruit Jelly Chews Exotic Fruits – WRIGLEY'S

SLO PROIZVEDENO V TURČIJI ZA WRIGLEY D.O.O., GMAJNA 10, 1236 TRZIN. GUMIJEVI BONBONI Z OKUSOM ANANASA IN POMARANČE.

SESTAVINE: GLUKOZNI SIRUP, SLADKOR, ŽELIRNO SREDSTVO ŽELATINA, VODA, KONCENTRAT JABOLČNEGA SOKA, KISLINA CITRONSKA KISLINA, RASTLINSKO OLJE, AROME, GLAZIRNO SREDSTVO KARNAVBA VOSEK, BARVILA E102, E110, E133.

100g/r

Najbolje uporabiti do:

Število odkritih napak:

0	1	1	0	0	0	0	2	0	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

51.

Ki-Ki voćna karamela – KRAŠ

SLO IZDELUJE KRAŠ, RAVNICE 48, ZAGREB, HRVAŠKA. SADNA KARAMELA. Sestavine: glukočni sirup, sladkor, hidrogenirano rastlinsko olje, želatina, kislina: citronska kislina, sadni sok: jagoda, malina, limona, mandarina (sadje v prahu 0,5%), sredstvo za ohranjanje vlage: glicerol, naravne arome (limona, mandarina), arome, sadni in rastlinski ekstrakti 0,1% (bezek, kurkumin, paprika). Ne vsebuje alergenov. Hraniti na suhem in hladnem. Uvoznik za Slovenijo: KRAŠKOMMERCE d.o.o., Ljubljana, Tivolska cesta 30, 1000 Ljubljana.

Uporabno najmanj do:

NETO KOLIČINA: **100 g**

Število odkritih napak:

0	0	1	0	1	0	0	2	2	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

52.

KitKat – Nestle

SLO Hrustljavi vafelj z mlečno čokolado (67,8%). Sestavine: sladkor, pšenična moka, posneto mleko v prahu, kakavovo maslo, kakavova masa, rastlinska mščoba, proizvod sirotke, maslena maščoba, manj masten kakav, sirup invertnega sladkorja, emulgatorja (sojin lecitin, poliglicerin-poliricinoleat), aroma, sol, sredstvo za vzhajanje (natrijev karbonat). Distributer: Zepter Slovenica d.o.o., Pohorska cest 12, 2380 Slovenj Gradec, tel: 01 426 9917

Hranilne vrednosti	100 g	45 g	Adult GDA ¹	% GDA ¹
Energijska vrednost	2122 kJ 507 kcal	956 kJ 228 kcal	2000 kcal	11%
Beljakovine	7,2 g	3,2 g	50 g	6%
Ogljikovi hidrati	61,0 g	27,5 g	270 g	10%
Maščoba	26,0 g	11,7 g	70 g	17%

SLO Orientacijska dnevna količina za odraslo osebo. Osebna potreba variira glede na starost, spol, težo in telesno aktivnost.

Uporabno najmanj do konca:

45 g e

Število odkritih napak:

0	1	2	1	0	0	0	2	0	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

53.

Krhki PIŠKOTI – SPAR

SLO

Čajno pecivo

Sestavine: pšenična moka, sladkor, rastlinska maščoba, med, sredstva za vzhajanje (E 500ii, E 503ii), jedilna sol, laktoza, mlečne beljakovine, arome.

Hranite v suhem prostoru.

Proizvedeno v Sloveniji.

Proizvajala:
MEDEX INTERNATIONAL, d.d.,
Živilska industrija, Linhartova 49/a,
Ljubljana, Slovenija

Uporabno najmanj do:

Neto teža: **1000 g e**

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	1	1	Σ3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Potrebno bi bilo dodati opozorilo o alergenih, ki jih vsebuje.

54.

LACASA - Divinos PASAS

ROZINE OBLITE S ČOKOLADO

Neto: **220 g**

Sestavine: sladkor, rozine, kakavova masa, kakavovo maslo, glukozni sirup, lecitin, vanilin

Delež kakava min **50%**

Lahko vsebuje sledi oreščkov

Proizvajala: CHOCOLATES LACASA SA, Španija

Uvoznik: TIP d.o.o. Kosovelova 2, Grosuplje

Uporabno najmanj do konca označenega meseca na embalaži

220g e

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	3	1	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi devetkrat.

55.

Lila Collection – Milka

MILKA LILA COLLECTION BOMBONIERA MEŠANI POLNJENI IN OBLITI
ČOKOLADNI DESERT

Neto količina: **260g**

Sestavine: sladkor, kakavova masa, kakovostno maslo, posneto mleko v prahu, rastlinska maščoba, percipan z dodatkom mandljev, lešniki, sirotka v prahu, mlečna maščoba, laktoza, drobljeni obliti, smetana v prahu, emulgatorja (E322, E476), karameliziran

sladkor, kakav v prahu, hrustljave žitarice, glukozni sirup, alkohol, aroma, polnomastno mleko v prahu, jedilna sol, vanilin.

Mlečna čokolada vsebuje: kakavovi deli min. 30%, mlečne maščobe min. 5%. Čokoladna masa lahko vsebuje sledi arašidov in jajčnih beljakovin.

Hraniti na hladnem in suhem.

Uporabno najmanj do: datuma označenega na embalaži.

Proizvajalec: Kraft Foods, Slovaška. Država uvoza: Avstrija

Uvoznik: Orbico d.o.o., Verovškova 72, 1000 Ljubljana.

710305

Uporabno najmanj do:

Hraniti v suhem prostoru, zaščiteno pred toploto.

Hranilna vrednost na 100 g:	
Energijska vrednost:	2280 kJ/545 kcal
Beljakovine:	7,9 g
Ogljikovi hidrati:	51,0 g
od tega sladkorji:	47,0 g
Maščobe:	34,5 g
od tega nasičene masne kisline	15,5 g
Prehranske vlaknine	1,9 g
Natrij	0,13 g

Školjka

nugat polnilo v Milka čokoladi

Čokoladna cvetnica

nugat polnilo v Milka čokoladi

Dvojni nugat s karamelom

dve plasti nugata s orehom
v Milka čokoladi

Marcipan trikot

marcipan iz persipana in marcipana
v Milka čokoladi

Polnilo iz smetane

celim lešnikom in hrustljavci
v Milki čokoladi

Dvoplastno nugat

polnilo v Milka čokoladi

Sladka abstrakcija

orehovo polnilo s koščki lešnika
v Milka čokoladi

Nugat polnilo

s koščki vafļa v Milka čokoladi

Neto količina: e260g

Število odkritih napak:

2	1	1	0	2	1	0	5	2	Σ14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Izdelek ne vsebuje dodatnega opozorila o vsebnosti alkohola, navaja ga le v sestavinah.

56.

MARZIPANE CRÈME – Milka

Polnjena temna mlečna čokolada z marcipanovo kremo (35%) in kakavovo kremo (10%)

Sestavine: sladkor, kakavova masa, marcipan (17%) (sladkor, mandeljni, voda, sredstvo za ohranjanje vlage: sorbitol sirup, glukozni sirup, stabilizator: invertaza), kakavovo maslo, posneto mleko v prahu, sirup iz invertnega sladkorja, rastlinska maščoba, maslena maščoba, sladka sirotka v prahu, glukozni sirup, etilni alkohol, emulgator: E322 (sojin lecitin), lešniki, arome. Vsebuje mleko, mandeljne, lešnike in sojo. Lahko vsebuje sledi drugih oreščkov in pšenice. Neto količina: 100 g. Hraniti v suhem in hladnem prostoru. Uporabno najmanj do: glej na zadnjo stran embalaže. Povprečna hranilna vrednost na 100 g: Energijska vrednost 2136 kJ / 510 kcal, beljakovine 6,0 g, ogljikovi hidrati 50,0 g, maščoba 31,5 g. Proizvajalec: Kraft Foods Deutschland, Lörrach, Milka Str. 1, Nemčija. Prodaja: Spar Slovenija d.o.o., Letališka c. 26, SI-1000 Ljubljana
EAN: 7622400806612

e 100 g

Število odkritih napak:

0	1	3	0	1	0	1	5	3	Σ14
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

Izdelek ne vsebuje dodatnega opozorila o vsebnosti alkohola, navaja ga le v sestavinah.

Označba kot sestavino navaja vodo, iz označbe pa njena vloga v pripravi izdelka ni jasna.

57.

merci Fines Selection – STORCK

4 VRSTE IZBRANIH ČOKOLADNIH IN TEMNIH ČOKOLADNIH SPECIALITET

Kava • smetana •
Čokoladna krema •
Temna čokolada • Marcipan

Izbor čokolad in polnjenih čokolad. Sestavine:

sladkor, kakavova masa, kakavovo maslo, mleko v prahu z visoko vsebnostjo maščobe, mandlji, rastlinska maščoba, polno mleko v prahu, izdelek iz sirotke, laktoza, manj masten kakav, posneto mleko v prahu, topljeno maslo, kava, glukozni sirup, sirup iz invertnega sladkorja, emulgator: sojin lecitin, fruktoza, dekstroza, pinjenec v prahu, aroma, sol. Bela čokolada in čokolada z okusom kave: kakavovi deli (v čokoladi z okusom kave): najmanj 33%, kakavovi deli (v beli čokoladi): najmanj 28%. Temna čokolada polnjena s čokoladno kremo: kakavovi deli (v čokoladnem delu): najmanj 48%. Temna čokolada: kakavovi deli: najmanj 45%. Temna čokolada polnjena z marcipanom: kakavovi deli (v čokoladnem delu): najmanj 48%.
Vse vrste lahko vsebujejo sledove lešnikov, mandljev, arašidov in drugih oreškov.

• Izdelano v Nemčiji

Neto: e250g

Proizvajalec: AVGUST STORCK KG
Postfach 51 06 13, d-13366 Berlin
www.storck.com

Uvoznik: STORCK d.o.o.
Brdnikova 44, SI-1000 Ljubljana
Tel: 01 244 37 50
www.storck.si

Varovati pred toploto. Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	3	1	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

58.

MIKADO BRUSNICA– LJEŠNJAK Mliječna čokolada s brusnicom i lješnjacima – ZVEČEVO

• SLO • MLEČNA ČOKOLADA Z BRUSNICAMI IN LEŠNIKOM • Sestavine: kondenzirano sladkano mleko 65% (mleko, sladkor, laktoza), kakavovo maslo, lešnik (13%), brusnica (13%), kakavova masa, mlečen puter, emulgator (sojin lecitin), aroma vanilin. Mlečna čokoladna masa vsebuje: kakavovih delov min. 30%, mlečnih delov min. 22%. Izdelek vsebuje mlečno snov, soju, lešnik. Lahko vsebuje sledi arašidov in ostalega lupinastega sadja. Proizvaja: Zvečevo, prehranska industrija d.d., Požega, Hrvaška.

Uvoznik za Slovenijo: Zvečevo d.o.o., 1000 Ljubljana, Cesta Ljubljanske brigade 9A.
info@zvecevo.si

Neto količina **200 g**

Hraniti na hladnem in suhem

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	1	1	1	0	0	4	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

59.

Mini Croissant CACAO – Bauli

NARAVNO VZHAJANI PEKARSKI
IZDELEK, POLJEN S
KAKAVOVO KREMO (**36%**)

SLO Sestavine: **pšenična** moka, **glukozi sirup- fruktoza**, olje in rastlinske maščobe, sladkor, jajca, naravni kvas, maslo, posneto mleko v prahu, **dekstroza**, manj masten kakav v prahu (**1,5%**), emulgatorji: **mono in digliceridi maščobnih kislin**, **pšenični škrob**, alkohol (**0,8%**), **arome**, **jajčni rumenjaki**, **sol**, emulgacijsko sredstvo: sončnični lecitin, stabilizator: sorbitol, gostilo: pektin, kakavovo maslo, **sladova moka**. IZDELEK PROIZVEDEN V ITALIJI. Lahko vsebuje sledove lupinastega sadja (oreški), sojinega lecitina in arašidov. Hraniti na hladnem in suhem prostoru.

HRANILNE VREDNOSTI (povprečne vrednosti)				
	per 100 g		(12 g)	
Energijske vrednosti	kcal	409	kcal	49
	kJ	1716	kJ	306
Beljakovine	g	5,6	g	0,7
Ogljikovi hidrati	g	56,0	g	6,7
Maščobe	g	18,1	g	2,2

NETO TEŽA **75 g e**

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	0	5	1	0	0	0	7	2	Σ15
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi devetnajstkrat.

Izdelek ne vsebuje dodatnega opozorila o vsebnosti alkohola, navaja ga le v sestavinah.

60.

MINI FRITTS – Kelly's

SLO Ocvrte **krompirseve palčke s papriko**

Sestavine: krompir, rastlinsko olje, sol, arome, pšenična moka, topljeni sir v prahu, paprika, ojačevalec arome: mononatrijev glutaminat. Pakirano v zaščiteni atmosferi. Hraniti v suhem prostoru in zaščiteno pred sončno svetlobo. Neto količina: odtisnjena na embalaži.

Uporabno najmanj do: datuma označenega na embalaži

e80g

Število odkritih napak:

0	0	1	1	1	0	0	2	0	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

61.

MINIMINT DRAGEES – Casali

SLO **MINI MINT DRAŽE BONBONI (SLADKORNI OBLIV – 30%)**

Sestavine: sladkor, nasičena rastlinska maščoba, kakavovo maslo, polnomastno mleko v prahu, mlečni sladkor, pšenični škrob, kakavova masa, sladka sirotka v prahu, nemasten kakav v prahu, glazirni sredstvi: arabski gumi in karnavbov vosek, eterično olje poprove mete, emulgator: sojin lecitin, barvili: škrlatno A in E 171, glukozno-fruktozni sirup, sol, aroma, želatina. Lahko vsebuje sledi lešnikov. Hranite v hladnem in suhem. Uporabno najmanj do: odtisnjeno na robu

- neto teža: 125 g e • proizvajalec: JOSEF MANNER & COMP. AG, A-1171 Wien • Dunaj, Avstrija
- www.manner.com

Število odkritih napak:

1	3	1	0	0	0	0	4	3	Σ12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Neppravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

Ime mlečni sladkor bi bilo zaradi morebitnega bolezenskega stanja potrošnika, bolje zamenjati z imenom laktoza (laktozna intoleranca).

62.

Mixed Fruit Drops - Cavendish & Harvey

Mixed Fruit Drops

MEŠANO SADJE – TRDI BONBONI

Sestavine: sladkor, glukozni sirup, citronska kislina, koncentrat češnjevega soka, naravna aroma; barvila: kurkumin in koprivin ekstrakt, koncentrat rdece pese in

Uvoznik: MAGISTRAT INTERNATIONAL d.d. Kotnikova 28, 1000 Ljubljana, SLOVENIA

Uporabno najmanj do:

Proizvajalec: Cavendish & Harvey Confectionery GmbH D-24568 Kaltenkirchen, NEMJICA

Neto masa: 200 g e

Število odkritih napak:

0	0	1	0	2	0	0	4	0	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Manjka polovica označbe.

63.

MOZART KUGELN AUSTRIA – Victor Schmidt

SLO Mozartove kroglice – Obliti čokoladni desert z marcipanovo (40%) in nougat kremo (33%), obliti s čokolado (27%) •Sestavine: sladkor, kakavova masa, mandlji, nenasičene rastlinske maščobe, lešniki (17% v kremi), polnomastno mleko v prahu, kakavovo maslo, mlečni sladkor, humektanta: sorbitol in invertaza, maslena maščoba, nemasten kakav v prahu, emulgator: sojin lecitin, kislina: citronska kislina. Kakavovi deli: min. 54% v čokoladi. Hranite v hladnem in suhem.

• proizvajalec: JOSEF MANNER & CAMP. AG, A-1171 Dunaj, Avstrija

• uporabno najmanj do:

• neto masa: 297 g e

Število odkritih napak:

1	0	2	0	0	0	0	2	2	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

Besedo humektanta bi bilo bolje zamenjati z izrazom sredstvi za ohranjanje vlage, tako bi označba postala potrošniku razumlivejša.

64.

NAPOLITANKE Kokos-Čokolada – JADRO

SLO. Vafelj izdelek. Sestavine: polnjenje s kokosom 35% (hidrogenirano rastlinsko olje, sladkor, posneto mleko v prahu, kokosova moka 7,4%, dekstroza, aroma), polnjenje z čokoladom 35% [sladkor, hidrogenirano rastlinsko olje, čokolada 6,3% (sladkor, kakavova masa, kakavovo maslo, emulgator: sojin lecitin, aroma vanilin), manjmasten kakavov prah, posneto mleko v prahu, dekstroza, aroma], pšenična moka, koruzni škrob, hidrogenirano rastlinsko olje, manjmasten kakavov prah, sredstvo za vzhajanje: E 500, jedilna sol, emulgator: sojin lecitin. Kakavovi deli: najmanj 38% v čokoladi. Izdelek vsebuje pšenični gluten, sojin lecitin, mlečno snov. Lahko vsebuje sledi lešnikov, sojino moko, arašidov. Hraniti v suhem in hladnem prostoru. Proizvajalec: KAROLINA d.o.o., OSIJEK, VUKOVARSKA CESTA 209a, HRVAŠKA. Uvoznik za Slovenijo: MAGISTRAT INTERNATIONAL d.d., Kotnikova 28, 1000 Ljubljana, Slovenija. Uporabno najmanj do: odtisnjeno na embalaži.

Neto količina: e 200g

Število odkritih napak:

0	0	1	1	0	0	0	3	6	Σ11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Beseda mlečna snov je preširok pojem, da bi potrošniku nudila jasno informacijo o sestavi. Za boljšo označbo bi bil potreben posvet s strokovnjakom.

65.

NERO - AMERIŠKI OREŠČKI – PERUGINA

Ameriški oreščki oblitni s pravo jedilno čokolado (50% kakava) Proizvajalec. Nestle Italiana S.p.A. – Perugia, Italija. Osnovne sestavine: kakavova masa, sladkor, arašidi, orehi iz Amazonije, oreščki iz Brazilije, kakavovo maslo, emulgator-sojin lecitin, arome. Lahko vsebuje sledi mleka.

Hraniti v suhem in hladnem prostoru.

Uporabno najmanj do konca: odtisnjeno na hrbtni strani.

Neto: označeno na embalaži.

150ge

Število odkritih napak:

0	0	0	0	1	0	0	2	3	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi dvakrat.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

66.

NERO I piaceri del fondente – Cioccolatini - PERUGINA

ČOKOLATINI IZ PRAVE TEMNE JEDILNE ČOKOLADE Z NADEVOM OKUSA POMARANČE

Proizvajalec: Perugina – Nestle' Italiana S.p.A. Italija

Sestavine: prava temna jedilna čokolada [sladkor, kakavova masa, kakavovo maslo, emulgator sojin lecitin, arome], nadev 40% [rastlinske maščobe, posnet kakav v prahu, sladkor, lešnikov pire, posneto mleko v prahu, eterično pomarančno olje 0,2% na celotno vsebino izdelka, emulgator sojin lecitin, arome]. Lahko vsebuje sledi lupinastega sadja in mleka. Uporabno najmanj do konca: označeno na hrbtni strani embalaže.

Hraniti v suhem in hladnem prostoru.

81 g e

Število odkritih napak:

0	0	2	1	1	0	0	2	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

67.

nimm2 Fruity filled orange and lemon candies with essential vitamins – STORCK

Trdi polnjeni sadni bonboni obogateni z vitamini

SLO Sestavine: glukozni sirup, sladkor, glukozni-fruktozni sirup*, zgoščeni sadni sokovi 1,3 %** (rdeča pomaranča, limeta, pomaranča, limona, bezeg in aronija), kislini: citronska in mlečna kislina, sladkano kondenzirano posneto mleko, izdelek iz sirotke, naravne arome, vitamin C, niacin, vitamin E, pantotonska kislina, vitamin B₂, vitamin B₆, vitamin B₁, folna kislina, vitamin B₁₂. *ustreza 30 % glukoze v sadnem polnjenju **ustreza 5 % sadnega soka v bonbonu

SLO Vsak nimm 2 bonbon vsebuje življensko pomembne vitamine.

Vsebnost vitaminov za 100 g izdelka		
Delež priporočenega dnevnega vnosa (RDA) v %		
Vitamin C	247,8 mg	413%
Niacin	62,4 mg	347%
Vitamin E	41,4 mg	414%
Pantotenska kislina	29,7 mg	495%
Vitamin B ₂	7,1 mg	444%
Vitamin B ₆	6,3 mg	315%
Vitamin B ₁	5,8 mg	414%
Folna kislina	800 µg	400%
Vitamin B ₁₂	4,5 µg	450%

Že dva bonbona nimm 2 izdatno dopolnjujeta dnevno potrebo po vitaminih.

Povprečna hranilna vrednost za 100g izdelka	
Energijska vrednost	1564 kJ/368 kcal
Beljakovine	<0,2g
Ogljikovi hidrati	92,0g
od teh sladkorji	71,6g
od teh glukoza	8,3g
Maščoba	<0,1g
od te nasičene maščobne kisline	<0,1g
Vlaknine	<0,1g
Natrij	0,01g

Izdelano v Nemčiji

Proizvajalec:
AVGUST STORCK KG
D-13403 Berlin
www.stoorck.com
www.nimm2.com

Uvoznik:
STORCK d.o.o.
Brdnikova ul. 44
SI-1000 Ljubljana
Tel: 01 244 37 50
www.storck.si

Uporabno najmanj do konca:

Neto: 90g

Število odkritih napak:

0	0	2	0	0	0	0	1	0	Σ3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

68.

Organic Cocoa Biscuits – FAIRTRADE

KEKSI COOKIES BIO KAKAV

Neto: 150 g

Pridelano po ekološki metodi

Sestavine: nerefinitiran trsni sladkor, braziljski oreščki, polnozrnata moka, nehidrogenirane rastlinske maščobe, moka kvinoje, kakovov prah 2,4%, med, sredstvo za vzhajanje (natrijev in amonijev hidrokarbonat), morski sol, vanilija, antioksidant (izvleček tokoferola)

Prizvajatelj: CRV CORTHOUTS N.V., Belgija

Uvoznik: TIP d.o.o. Kosovelova 2, Grosuplje

Proizvedeno po metodi Fairtrade.

Certifikat ECOCERT BE-1

Lahko vsebuje mleko, jajca, mandlje, lešnike, orehe

Uporabno najmanj do 01.08.2009

Število odkritih napak:

0	0	1	1	1	0	0	6	0	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

69.

Orginal Rum-Kokos - Casali

SLO Dražji z alkoholnim polnilom (10%), obliti s čokolado (9%) in mlečno čokoladnim oblivom (59%) • Sestavine: sladkor, kakovovo maslo, polnomastno mleko v prahu, kakovova masa, sladka sirotka v prahu, vodka, kokosova moka (4%), ovsena moka, rum (10% v polnilu), emulgator: sojin lecitin, aromi, glazirni sredstvi: arabski gumi in šelak, glukozno-fruktozni sirup, želatina, pšenični škrob. Lahko vsebuje sledi lešnikov. Hranite v hladnem in suhem. Izdelek ni primeren za otroke. Uporabno najmanj do: odtisnjeno na robu.

• neto masa: 175 g e

• proizvajalec: JOSEF MANNER & COMP. AG, A-1171 Wien

• Dunaj, Avstrija

www.manner.com

Število odkritih napak:

1	2	1	0	0	0	0	2	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

Raba dvojine »aromi« zahteva dodatno pojasnilo proizvajalca (tehnologa).

70.

ORIGINAL – Pringles

PRINGLES

Slastni snack – Pringles original

Sestavine: Dehidriran krompir, rastlinsko olje, rastlinske maščobe, koruzna moka, škrob, modificiran škrob, emulgator (E471), jedilna sol, riževa moka in dekstroza.

Netto: 170g; polnjeno v zaščiteni atmosferi

Uporabno najmanj do konca datuma označenega na dnu embalaže.

Proizvajalec: P&G Belgija, Temselaan 55, b-1853

Strombeek-Bever Belgija

Uvoznik: Orbico d.o.o., Verovškova 72, Ljubljana

750200

e 170 g

Število odkritih napak:

0	1	1	1	1	1	0	5	1	Σ11
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

71.

Pepito MiniStars – LU

(SLO) Piškoti z mlečnim nadevom in oblivom iz mlečne čokolade • Sestavine: pšenična moka, mlečna čokolada 23% [kakavova masa in maslo, sladkor, sirotka v prahu, posneto mleko v prahu, sirup glukoze, mlečno maslo, laktoza, emulgator: soja lecitin]; mlečni nadev 15,5% [sladkor, rastlinsko olje, polnomastno mleko v prahu, aroma: vanilin, emulgator: soja lecitin, sredstvo za uravnavanje kislosti: citronska kislina]; rastlinska maščoba, sladkor, glukozni sirup sredstva za vzhajanje: E550, E503; aroma. Vsebuje: pšenico, sojo, mleko. Prišlo v stik z: jajci, lešniki.

Uporabno najmanj do konca:

Neto teža: **4 x 37,5 g** e

Piškoti z mlečnim nadevom in oblivom iz mlečne čokolade

Hranite na hladnem in suhem prostoru: 18°-20°C

Povprečna hranilna vrednost na 100 g – 37,5 g		
Energijska vrednost	100 g	37,5 g
	2080 kJ / 497 kcal	806 kJ / 192 kcal
Beljakovine	6,1 g	2,4 g
Ogljikovi hidrati	63,8 g	24,2 g
Maščobe	24,1 g	9,6 g

Proizvajalec:

Opavia – LU, a.s.

Palác Flóra – Vinohradská 2828 / 151

Število odkritih napak:

3	1	2	0	0	0	0	6	1	Σ13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

72.

PETITS DESSERTS Crème Brûlée – Lindt

Mlečna čokolada s polnjenjem "**Crème Brulle**" (**30%**)

Neto količina: 150 g

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, **polnovredno mleko** v prahu, maslena maščoba, kakavova masa, **mlečni sladkor**, posneto mleko v prahu, žitarice (pšenična moka, riž, pšenični slad, sladkor, pecilno sredstvo: natrijev karbonat, rastlinska maščoba, **grozdni sladkor**, sol, aroma), karamela v prahu **0,4%** (sladkor, maltodekstrin), emulgator (sojin lecitin), izvlečki ječmenovega sladku, arome. Lahko vsebuje sledove lešnikov, mandljev.

Uporabno najmanj do datuma odtisnjenega na ovitku.

Proizvedeno v Italiji.

Število odkritih napak:

1	0	2 + tekst	1	0	0	0	1	2	Σ7
---	---	-----------	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, polno mleko v prahu, mlečna maščoba, kakavova masa, laktoza, posneto mleko v prahu, žitarice (pšenična moka, riž, pšenični slad), sladkor, pecilno sredstvo: natrijev karbonat, rastlinska maščoba, fruktoza, sol, aroma, karamela v prahu /0,4 %/ (sladkor, maltodekstrin), ...

73.

POKOVKA – SBUDGET

POKOVKA

Pražena koruzna zrna

Sestavine: jedilna koruza, rastlinsko olje, jedilna sol. Hraniti v suhem in temnem prostoru.
Možna je sled oreškov (arašidi) in glutena. Energijska vrednost 470kcal/1973 kJ

Neto: 100 g

Uporabno najmanj do:

Proizvedeno v EU za

SPAR Slovenija d.o.o., Letališka cesta 26, SI-1000 Ljubljana

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	3	1	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

74.

POMSTICKS Paprika – Lorenz

SLO Krompirjeve palčke začinjene s papriko. Sestavine: krompir, sončnično olje, jedilna sol, aroma (vsebuje gluten in mleko), paprika v prahu, sladkor, ojačevalec okusa: mono-natrijev-glutaminat, barvilo: paprika ekstrakt. Izdelano v Nemčiji. Hraniti na hladnem in suhem. Pakirano z zaščiteno atmosfero. Proizvajalec: The Lorenz Bahlsen Snack-World GmbH & Co KG Germany, 63263 Neu-Isenburg, Nemčija.

Informacija o povprečni hranilni vrednosti	100 g	1 porcija (25 g)
Energijska vrednost	534 kcal / 2227 kJ	134 kcal / 557 kJ
Beljakovine	6g	1,5g
Ogljikovi hidrati	51g	13g
od tega sladkor	1,1g	<0,5g
Maščoba	34g	9g
nasičene maščobne kisline	3,1g(9%)	0,3g
nenasičene maščobne kisline	28g(82%)	
poli-nenasičene maščobne kisline	3,1g(9%)	7g
		0,3g
Balastne snovi	4,2g	1,1g
Natrij	0,5g	0,1g
Ena krušna enota	24g	

Izdelek je uporaben najmanj do:

e 100 g

Število odkritih napak:

1	1	4	0	0	0	0	4	0	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

Kombinacija izrazov »Aroma (vsebuje gluten in mleko)« je nejasna. Navajanje sestavin ima vsaj dva pomena, označuje dodatek arome in pa dodatek glutena in mleka, ki sta morebitna alergena. Na izdelku pa ni opozorila o alergenih.

75.

Potato Crisps ORIGINAL – SPAR

SLO KROMPIRJEV FLIPS - ORIGINAL

Sestavine: Krompirjev pire v prahu, rastlinsko olje, pšenični škrob, dekstroza, jedilna sol, sladkor, poper, ojačevalec okusa (mono natrijev glutaminat). Uporabno najmanj do: datuma označenega na embalaži. Pakirano v kontrolirani atmosferi.

Hranilna vrednost / 100g:	
Energijska vrednost	2164 kJ (517 kcal)
Beljakovine	8.8 g
Ogljikovi hidrati	58.5 g
od tega nasičene maščobne kisline:	27 g
Maščobe	27.5 g
od tega nasičene maščobne kisline:	12.6 g
Balastne snovi	4.8 g
Natrij	0.6 g
Krušne enote	4.6 BE

• Proizvedeno v Maleziji:

Buying International Group SPAR B.V., Rokin 99 – 101, 1012 KM Amsterdam (NL)

Prodaja: SPAR Slovenija d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

160 g e

Število odkritih napak:

1	1	1	0	0	0	0	4	2	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Neppravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

V kakšni obliki in s kakšnim namenom je čipsu ali slanjem prigrizku dodan sladkor, si brez posveta s strokovnjakom težko predstavljamo.

76.

Pralina Blanco – Sorini

Čokoladni desert iz mlečne čokolade polnjene z belo čokolado (40%) in žitaricami

Mlečna čokolada kakavovih delov najmanj 30%. Sestavine: Sladkor, Delno hidrogenirane rastlinske maščobe – v polnilu, Kakavovo maslo, Polno mleko v prahu (7,7%), Kakavova masa, Posneto mleko v prahu (5,3%), Sirotka v prahu, Žitarice (Koruzna moka, Riževa moka, Pšenična moka, Sladkor, Maslo v prahu, Izvleček slada, Jedilna sol) 4%. Emulgator Sojin lecitin, Arome. Lahko vsebuje delce neolupljenega posušenega sadja.

Proizvajalec : SORINI S.p.A, Cremona, Italija

Uvoznik : RANDI TREND D.o.o., Vodovodna pot 5a, 5000 Nova Gorica - SLOVENIJA

Uporabno najmanj do:

150 g e

Število odkritih napak:

0	0	1 + tekst	0	0	0	0	4	0	Σ5
---	---	-----------	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Predlog smiselnega navajanja sestave izdelka:

Sestavine: sladkor, delno hidrogenirane rastlinske maščobe (v polnilu), kakavovo maslo, polno mleko v prahu (7,7%), kakavova masa, posneto mleko v prahu (5,3%), sirotka v prahu, žitarice (koruzna moka, riževa moka, pšenična moka), sladkor, maslo v prahu, izvleček slada, jedilna sol (4%), emulgator (sojin lecitin), arome.

77.

Qualitäts Marzipan - Schluckwerder

SLO Marcipan oblit s čokolado (19%)

Sestavine: Sladkor, mandlij (22%), kakavova masa, kakavovo maslo, voda, emulgator: lecitin soja, vlažilno sredstvo: invertaza.

Izdelek lahko vsebuje delce oreščkov, glutena in mlečnih proizvodov.

Uporabno...

Hraniti v...

e50 g

Število odkritih napak:

0	2	2	1	2	0	0	2	1	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Navedbi »Uporabno in hraniti do« se izgubita v zavihku embalaže.

78.

Randi - Milk chocolate pralines filled with hazelnut cream and cereals

Praline iz mlečne čokolade polnjene z lešnikovo kremo(49%) in žitaricami

SLO Sestavine: Mlečna čokolada(kakavovih delov najmanj 30%),Sladkor, delno hidrogenirane rastlinske maščobe, Kakavovo maslo, Sirotko v prahu Polno mleko v prahu, Kakavova pasta, Žitarice4%, Lešniki(2,2%),Manj masten kakav v prahu, Posneto mleko v prahu, Emulgator: Soljin lecitin,arome, vanilin. Lahko vsebuje sledi lupinastega sadja in žitaric(gluten). Hraniti v suhem prostoru na sobni temperaturi stran od sončnih žarkov

HRANILNE VREDNOSTI – VREDNOSTI ZA 100G	
ENERGIJA	527,4KCAL/2204,5 kJ
PROTEINI	4,8g
KARBOHIDRATI	55,5g
MAŠČOBE	31,8

Proizvedeno za:

RANDI group s.r.l., Borgo Castello 8, 34170 Gorizia, Italia

Distributer za Slovenijo: RANDI TREND d.o.o., Vodovodna pot 5a, 5000 Nova Gorica

Uporabno namanj do:

125 g e

Število odkritih napak:

5	0	2	0	0	0	0	4	2	Σ13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

Neto: **75 g e**
Uporabno najmanj
do konca datuma
označenega na vrečki.

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	2	2	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

81.

RIESEN dark chocolate - chewy toffee – STORCK

SLO **Čokoladna karamela oblita s temno čokolado (30%)**. Sestavine: glukozni sirup, sladkor, kondenzirana sladka sirotka, kakavova masa*(10%), sladkano kondenzirano posneto mleko, rastlinska maščoba, **kakao**, kakavovo maslo, sredstvo za ohranjanje vlage: sorbitolni sirup, **izdelek iz sirotke**, topljeno maslo, modificiran škrob, emulgator: sojin lecitin, aroma: vanilin. *Izdelano iz Gavoa kakavove mešanice

Lahko vsebuje sledove lešnikov, mandljev, arašidov in drugih oreškov.

Povprečna vrednost	za 100 g	za kos (9,1 g)
Energijska vrednost	1866 kJ 442 kcal	196 kJ 40 kcal
Beljakovine	3,7 g	0,3 g
Ogljikovi hidrati od teh sladkorji	66,1 g 44,7 g	6,0 g 4,1 g
Maščobe od teh nasičene maščobne kisline	18,3 g 11,6 g	1,7 g 1,1 g
Vlaknine	3,0 g	0,3 g
Natrij	0,08 g	0,01 g

Izdelano v Nemčiji

Proizvajalec: AVGUST STORCK KG, D-13403 BERLIN, www.storck.com

Uvoznik: STORCK d.o.o., Brdnikova ul. 44, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01244 37 50, www.storck.si

Hraniti na hladnem in suhem! Uporabno najmanj do konca:

Neto: **e86g**

Število odkritih napak:

0	0	1	1	0	0	0	2	0	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

82.

Ritter SPORT - Eierlikör – FRÜHLINGS-SORTE

RITTER SPORT ČOKOLADA EIERLIKÖR

Poljena mlečna čokolada z masleno kremo (35%) in jajčnim likerjem (2,6%)

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, kakavova masa, smetana v prahu, stabilizator: sorbitolni sirup, posneto mleko v prahu, maslena maščoba, glukozni sirup, alkohol, jajčni rumenjaki v prahu, sirup invertnega sladkorja, sladka sirotka v prahu, laktoza, jajčni rumenjaki, emulgator: sojin lecitin, kokošji jajčni beljak, naravne arome.

IZDELEK VSEBUJE ALKOHOL. NI PRIMERNO ZA OTROKE.

Lahko vsebuje sledove arašidov, drugih oreškov in pšenice.

Čuvati na suhem in hladnem.

Uporabno najmanj do: označeno na embalaži.

Neto 100g

Proizvajalec: ALFRED RITTER GMBH & CO. KG, Alfred Ritter strasse 25, D-71108 Waldenbuch, Nemčija.

Število odkritih napak:

2	0	2	2	0	0	0	4	0	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi desetkrat..

83.

ROLLANDINHOS CRISPY CHEESE – Kelly's

SLO **Kuruzni prigrizek z okusom sira:** Sestavine: koruzna moka, rastlinsko olje, arome, sol, laktóza, sladkor, ojačevalci okusa: mononatrijev glutaminat, dinatrijev gvanilat, dinatrijev inozinat, maltodekstrin, mlečne beljakovine, barvilo: oranžno rumena S. **Hraniti v suhem.** Zaščititi pred soncem. Neto količina: odtisnjena na embalaži.

e 125 g

Uporabno najmanj do:

Število odkritih napak:

0	1	0	0	1	0	0	3	0	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

84.

Schoko Lebkuchen – Stieffenhofer

SLO) Sladki kolački obliti z 25% mlečno čokolado

Sestavine: pšenična moka, pšenični glukozno-fruktozni sirup, mlečna čokolada 25% (sladkor, kakavovo maslo, polno mleko v prahu, kakavova masa, emulgator: sojini lecitini, E476, aroma), sirup iz karameliziranega sladkorja, sredstvo za vzhajanje (E450, E500, E501, E540, E270), začimbe, aroma, sol. **Lahko vsebuje sledi rži, ječmena, jajc, oreškov,**

arašidov in sezama. Hraniti na suhem in hladnem mestu! Uporabno najmanj do konca:
datuma odtisnjene na embalaži.
Proizvedeno v Nemčiji.

500 g e

Število odkritih napak:

0	1	0	0	0	0	0	3	1	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

85.

Schokolade – SPAR

SLO **Mlečna čokolada** (v čokoladi kakavovi deli: najmanj **30%**)

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, kakavova masa, polno mleko v prahu, smetana v prahu, sladka sirotka v prahu, maslena maščoba, emulgatorja: sojin lecitin, **E476**, aroma: vanilin. Lahko vsebuje: drugih **oreškov**, glutena.
Hranite na hladnem in suhem mestu!

• Neto količina: e **100 g**

Hranilne vrednosti za 100g:

Energijska vrednost	2208 kJ/529 kcal
beljakovine	6,4g
ogljikovi hidrati	55,8g
od teh sladkorji	54,6g
maščoba	31,1g
od te nasičene maščobne kisline	19,9g
vlaknine	2,3g
natrij	0,1g
enote kruha	BE 4,7

Proizvedeno v Nemčiji za: SPAR Österreichische Warenhandels-AG, Europastraße 3,
5015 Salzburg, számára, www.spar.at

Prodaja: SPAR SLOVENIJA d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana, www.spar.si

Uporabno najmanj do: **glej stranico**

Število odkritih napak:

0	0	2	0	0	0	0	4	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

86.

Schoko-Reis Extrahelle Edelvollmilch-Schokolade mit Puffreis – WAWI

SLO Mlečna čokolada z rižem. Delež kakava v mlečni čokoladi: min 30% Sestavine: mlečna čokolada 83% (sladkor, mlečni prah, kakavovo maslo, kakavova masa, laktoza, emulgator (soja lecitin, E476), aroma: vanilija), ekspanziran riž 17%. Lahko vsebuje koščke arašidov in lešnikov. Izdelano v Nemčiji. Uvoznik: TIP d.o.o., Kosovelova 2, 1290 Grosuplje. Oporabno najmanj do odtisnjena datuma na embalaži.

neto teža e 200g

Število odkritih napak:

0	1	1	0	1	0	0	4	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi petnajstkrat.

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva. V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

87.

Softi Kaubonbon - HITSCHLER

(SI) ŽVEČLJIVE KARAMELE Sestavine: sladkor, glukozni sirup, hidrogenirana rastlinska maščoba, voda, sredstvo za zgostitev: želatina, kislina: mlečna kislina, citronska kislina, sadni sok 1,6% (jagoda, višnja, limona, ananas, jabolko, malina) iz zgoščenega soka, arome, emulgator: lecitin.

Neto: 175 g

Uporabno najmanj do konca: odtisnjeno na vrečki.

Proizvajalec: ŠUMI BONBONI d.o.o.,
Cesta 4.junuja 86 Krško, SLOVENIJA

Število odkritih napak:

0	0	1	0	1	0	0	3	0	Σ5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

88.

SPEKULATIUS SPICED BISCUITS - SPAR

SLO ČAJNO PECIVO

SESTAVINE: pšenična moka, sladkor, rastlinska maščoba, mešanica začimb in zelišč, sredstvo za vzhajanje (dinatrijevdifosfat, natrijev- in amonijev hidrogenkarbonat, kalijev karbonat), glukozni sirup, jedilna sol, emulgator (sojalecitin). Lahko vsebuje delce mlečnih, jajc, aršidov in lešnikov. Hraniti na suhem.

Uporabno najmanj do: odtisnjeno na strani embalaže.

Povprečna hranilna vrednost za 100g:	
Energetska vrednost:	1980 kJ/470 kcal
Beljakovine:	6,3g
Ogljikovi hidrati:	67,0g
Maščoba:	20,0g

Proizvedeno na Nizozemskem za:

Buying International Group SPAR B.V., Roking 99-101, 1012 KM Amsterdam (NL)

Prodaja: SPAR SLOVENIJA d.o.o., Letališka 26, SI- 1000 Ljubljana

Neto: 400g e

Število odkritih napak:

1	4	1	0	0	0	0	3	1	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

89.

ŠŠŠUM JABOLKO TRDI POLNJENI BONBON – Šumi

(SI) TRDI POLNJENI BONBON (S PRAŠNATIM POLNILOM) Sestavine: sladkor, glukozni sirup, prašnato polnilo 6% (sladkor, kislina: citronska kislina, sredstvo za uravnavanje kislosti: natrijev hidrogenkarbonat), kislini: mlečna kislina, citronska kislina, sadni sok 0,3% iz zgoščenega jabolčnega soka, aroma, naravno barvilo: E 141.

Hraniti na suhem in hladnem.

Uporabno najmanj do konca: odtisnjeno na vrečki.

Neto količina: 100 g e

Proizvajalec:

**Šumi bonboni d.o.o., Cesta 4. Julija 86
Krško, Slovenija**

INFORMACIJE 080 30 02

Število odkritih napak:

0	0	0	0	0	0	0	2	0	Σ2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

90.

Toffee Ganznuss – Milka

Polnjena mlečna čokolada z mlečno kremo z okusom karamele (32%) in karamelnim polnilom (10%) ter celimi lešniki (8%)

Sestavine: sladkor, rastlinska maščoba, kakavovo maslo, lešniki, posneto mleko v prahu, sladka sirotka v prahu, kakavova masa, glukočni sirup, mlečna maščoba, mleko v prahu z visoko vsebnostjo maščobe (1,8%), sladkano kondenzirano posneto mleko, sredstvo za ohranjanje vlage: glicerol, emulgator: sojini lecitini, karameliziran sladkorni sirup (0,4%), sirup iz invertnega sladkorja, arome, jedilna sol. Vsebuje mleko, lešnike, sojo. Lahko vsebuje sledi drugih oreščkov in pšenice.

Neto količina: 300 g. Hraniti v suhem in hladnem prostoru. Uporabno najmanj do: glej zadnjo stran embalaže. Povprečna hranilna vrednost na 100g: Energijska vrednost 2325 kJ / 560 kcal, beljakovine 5,9 g, ogljikovi hidrati 52,0 g, - od teh sladkorji 50,5 g, maščoba 36,5 g, - od te nasičene maščobne kisline 17,5 g, prehranske vlaknine 1,1 g, natrij 0,16 g. Proizvedeno v Avstriji za : Kraft Foods Deutschland, D-28078 Bremen.

Prodaja: Spar Slovenija d.o.o., Letališka c. 26, SI-1000 Ljubljana

EAN: 7622300134532

Število odkritih napak:

2	0	0	0	1	0	0	4	3	Σ10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

91.

TORTILLA CHIPS - natural – SPAR

SLO KORUZNI ČIPS natural

Sestavine: koruzna moka 77%, rastlinsko olje, jedilna sol. Shranjevanje: hraniti v suhem in hladnem prostoru. Lahko vsebuje sledi glutena.

Hranilna vrednost	na 100g
Energetska vrednost:	2067 kJ / 493 kcal
Beljakovine:	6,7g
Ogljikovi hidrati:	67g
Maščoba	22g

• Proizvedeno v Belgiji za:
Buying International Group SPAR B.V.
Rokin 101
1012 KM Amsterdam (NL)

Prodaja: SPAR Slovenija d.o.o., Letališka 26, SI-1000 Ljubljana

Uporabno najmanj do:

300g e

Število odkritih napak:

1	0	1	0	0	0	0	1	1	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

92.

TORTILLA CHIPS Cool Original – POCO LOCO

SI Koruzni čips z okusom smetane in čebule

Sestavine: koruzna moka (71 %), rastlinsko olje, sol, glukoza, ojačevalci okusa: **E621-E635**, posneto mleko v prahu, maltodekstrin, sušena čebula, sirotka v prahu, sušen česen, arome, smetana, paradižnik v prahu, ekstrakt masla.

Hraniti v suhem in hladnem prostoru.

Uvoznik: STORCK d.o.o., Brdnikova ulica 44, SI-1000 Ljubljana,

Tel.: 01 244 37 50, Fax: 01 244 37 70

Izdelano v Belgiji.

Proizvajalec: SNACK FOOD POCO LOCO N.V.,

Trakelweg 78, 8800 Roeselare, Belgija

SI Uporabno najmanj do:

200g e

Število odkritih napak:

0	1	1	0	0	0	0	1	0	Σ3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

93.

TRUFFLES Merc de Champagne – Lindt

Trufli Marc de Champagne

Neto teža **120** g

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, **polnovredno mleko** v prahu, glukozni sirup (iz pšenice), kakavova masa, **Marc de Champagne** (4.9%), **konjak** (4.9%), sorbitolni sirup, **laktoza**, maslo, posneto mleko v prahu, **maslena maščoba**, emulgator (sojin lecitin), izvlečki ječmenovega sladu, arome, vanilija. **Lahko vsebuje sledi lešnikov, mandljev**. Mlečna čokolada vsebuje: min **36%** kakavovih delov in min **14%** mlečnih delov. Proizvedeno v Švici. Vsebuje alkohol, ni primerno za otroke.

- Uporabno namanj do (leto/mesec/dan)
- Hraniti v suhem in hladnem prostoru

Uvoznik: Magistrat International d.d., Kotnikova 28, Ljubljana

e 120 g NET WT

Število odkritih napak:

1	2	2	0	0	0	0	3	1	Σ9
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

94.

TWIST Flûetes feuilletées torsadées – BEURRE - RECETTE DE CHAMPAGNE

PALČKE Z MASLOM

Neto:100 g

Sestavine: pšenična moka, maslo (18%), posneti mlečni prah z rastlinsko mastjo, sol, naravni kvas, sladkor.

Hraniti na suhem prostoru.

Proizvajalca: CORNU S.A., Fontaine, Francija

Distributer: TIP d.o.o., Kosovelova 2, Grosuplje

Uporabno najmanj do odtisnjenega datuma

Število odkritih napak:

0	0	2	0	1	0	0	3	1	Σ7
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

95.

VEGETA TASTE CHIPS - Kelly's

SLO Krompirjevi hrustljavčki – z okusom Vegete. Sestavine: krompir, rastlinsko olje, jedilna sol, sušena zelenjava (15,5%) (korenje, pastinak, čebula, zelena, list peteršilja), ojačevalca arome: monatrijev glutaminat, dinatrijev inozinat, sladkor, začimbe, koruzni škrob, barvilo: riboflavin. Pakirano v zaščiteni atmosferi. Hraniti v suhem in zaščiteno pred sončno svetlobo. Neto količina: odtisnjena na embalaži.

Uporabno najmanj do datuma označenega na embalaži:

e 175 g

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	3	0	Σ4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Zaradi nepraktičnega ločevanja med jeziki je uporaba velike začetnice vprašljiva.

96.

WASABI Erdnüsse – Lorenz

SLO: Arašidi v hrustljavem pikantnem testu z okusom hrana na azijski način.

Sestavine: arašidova jeterca (44%), koruzni škrob, riževa moka, rastlinsko olje, sladkor, krompirjev škrob, jedilna sol, pšenična moka, koncentrat spiruline, aroma, ekstrakt kvasa, čebula v prahu, ojačevalec okusa: mononatrijev glutaminat, sredstvo za uravnavanje kislosti: E 262 in E 330, barvilo: E 141. Izdelek lahko vsebuje sledi drugih oreškov. Pakirano v kontrolirani atmosferi.

Hraniti na suhem, ne hraniti na toplem.

Proizvedeno v Nemčiji. Proizvajalec: The Lorenz Bahlsen Snack-World GmbH & Co K Germany, 63263 Neu-Isenburg, Nemčija.

Izdelek uporaben najmanj do:

e 100 g

Število odkritih napak:

0	1	0	0	1	0	0	3	1	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

97.

Weisse Ganznuss – Milka

Bela čokolada s celimi lešniki

Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, lešniki (17%), posneto mleko v prahu, sladka sirotka v prahu, laktoza, mlečna maščoba, emulgator: sojini lecitini, aroma: vanilin. Vsebuje mleko, lešnike in sojo. Lahko vsebuje sledi drugih oreškov in pšenice.

Neto količina: 300 g. Hraniti v suhem in hladnem prostoru. Uporabno najmanj do: glej zadnjo stran embalaže. Povprečna hranilna vrednost na 100g: Energijska vrednost 2360 kJ / 565 kcal, beljakovine 6,5 g, ogljikovi hidrati 52,5 g, - od teh sladkorji 51,5 g, maščoba 36,5 g, - od te nasičene maščobne kisline 16,0 g, prehranske vlaknine 0,5 g, natrij 0,1 g.

Proizvedeno v Avstriji za: Kraft Foods Deutschland, D-28078 Bremen. Prodaja: Spar Slovenija d.o.o., Letališka c. 26, SI-1000 Ljubljana

EAN: 7622200004386

Število odkritih napak:

2	0	0	0	1	0	0	4	1	Σ8
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

V originalni označbi je napisana tabela s hranilno vrednostjo. Ni prevoda v slovenščino.

98.

Weißer Rum-Kokos – Casali

SLO **Dražji z alkoholnim polnilom (10%), obliti z belo čokolado (55%)** • Sestavine: sladkor, kakavovo maslo, delno posneto mleko v prahu, kokosova moka (7%), **vodka**, posneto mleko v prahu, kakavova masa, **rum (10%** v polnilu), **mlečni sladkor**, arome, emulgator: sojin lecitin, glazirni sredstvi: **arabski gumi** in šelak, glukozno-fruktozni sirup, pšenični škrob. **Lahko vsebuje sledi lešnikov**. Hraniti v suhem in hladnem. **Izdelek ni primeren za otroke**. Uporabno najmanj do: odtisnjeno na **robu**.

Proizvajalec: **JOSEF MANNER & COMP. AG**, A-1171 Dunaj, Avstrija
www.manner.com

Neto masa: **175 g e**

Število odkritih napak:

0	2	0	0	0	0	0	1	3	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Izdelek sicer vsebuje opozorilo, da ni primeren za otrok. Iz napisanega lahko le sklepamo, da je temu vzrok alkohol.

99.

Werther's Original – STORCK

SLO SMETANOVI BONBONI

Sestavine: sladkor, glukozni sirup, smetana (7%), **kondenzirana sirotka**, maslo (4,5%), saharozni sirup, sol, topljeno maslo, emulgator: sojin lecitin, **aroma vanilin**.

Hraniti na hladnem in suhem! Uporabno najmanj do konca meseca:

Proizvajalec: **AVGUST STORCK KG**
D-13403 Berlin
www.storck.com

Uvoznik:
STORCK d.o.o.
Tržaška 202
SLO-1000 Ljubljana

tel.: 01 244 37 50

e 90 g

Število odkritih napak:

0	0	1	0	0	0	0	2	0	Σ3
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

100.

WHITE CHOCOLATE & CRANBERRY COOKIES – MERBA

SLO **Keksi z belo čokolado in brusnicami.** Sestavine: sladkor, pšenična moka, rastlinsko olje, rozine, 8% brusnic, ovsena moka, mleko v prahu, kakavovo maslo, jabolka, dekstroza, sredstvo za vzhajanje: E450, E500, sol, arome, glukozni sirup, E330, cimet, antioksidant: E300, emulgator: soja lecithin. Vsebuje: 20% bele čokolade in 8% brusnic. Alergeni: gluten (pšenični, ovseni), soja, mleko. Lahko vsebuje delčke oreščkov. Hraniti na suhem in hladnem. Uporabno najmanj do ...

Proizvajalec

Merba • Postbus 119 4900 AC Oosterhout Holland
--

200g e

Število odkritih napak:

0	1	0	1	0	0	0	3	1	Σ6
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Komentar in predlogi za izboljšave:

Nepravilna raba presledkov. V označbi se pojavi pogosto, tudi zaradi neprimerne poravnave teksta.

4.3 NEKATERE IZ PREPISA NERAZVIDNE POMANJKLJIVOSTI IN PREDLAGANI POPRAVKI

V barvni trak smo šteli kot tip napake 4A (pomanjkljiva slovenska označba glede na original – manjka podatek) tudi nekatere pomanjkljivosti, ki niso vidne iz pretipkanih označb v podpoglavju 4.2, kot so neprevedene tabele s hranilnimi vrednostmi, neprevedene tabele s priporočenimi dnevnimi vnosi, neprevedena zagotovila, da izdelek ne vsebuje dodanih barvil, konzervansov, ojačevalcev okusa, arom. Pregled vseh slabosti označb, ki niso vidne na pretipkanem tekstu, smo zbrali v preglednici 3.

Preglednica 3: Slabosti označb, ki niso vidne na pretipkanem tekstu nekaterih izdelkov

ŠT. IZDELKA	IME	SLABOST OZNAČBE; KI NI VIDNA NA PRETIPKANI OZNAČBI
1.	+Puzzle • CHOCOLATES	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Izdelek nima naslova na prvi strani. Tabela s priporočenimi dnevnimi vnosi je napisana v angleščini.
2.	8 fruttini al gusto cacao– GUSPARO	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
3.	12 königliche SCHOKO – BANANEN – Casali	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
7.	Baci – Deliziosi Cioccolatini con Nocciola – PERUGINA	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
8.	Bajadera – KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Izdelek na prvi strani nima dodatnega imena.
10.	<i>Baron – Kolekcija czekoladek nadziewanych</i>	Na izdelku ni slovenske označbe!
12.	BOUNTY Mianitures	Del teksta izgine v zavihku. Za prepis označbe kupila izdelek.
13.	Bronhi ORIGINAL KARAMELA S BILJNIM EKSTRAKTIMA– KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
14.	CHEESE FLAVOUR – POM-BÄR	Slaba, nečitljiva fotografija z vsebnostjo hranilnih vrednosti. Moteč sijaj embalaže. Zagotovilo, da ni dodanih barvil oz. konzervansov je napisano v angleščini.
15.	CHIPS Classic – SPAR	Zagotovilo, da ni dodanih barvil, konzervansov, ojačevalcev okusa, arom je napisano v nemščini.
16.	Choc & Grains – Milka	Slabo berljive določene številke v deklaraciji. V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
17.	CHOCO LEIBNIZ BANANA – Bahlsen	Zagotovilo da ni dodanih barvil oz. konzervansov je napisano v angleščini.
18.	Choco MEDENJACI Medenjaci s vočnim punjenjem preliveni čokoladom– KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
19.	CHOCO STICKS – GRIESSON	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
21.	Chocolate Biscuits BUTTERKEKSE MIT VOLLMILCHSCHOKOLADE (63 %)- SPAR	Slaba, nečitljiva fotografij z vsebnostjo hranilnih vrednosti.
23.	COOKIES CLASSIC – GRIESSON	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
24.	CRACKERS Olio Extra Vergine d'Oliva & Rosemarino – CRICH	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Tabela s priporočenimi dnevnimi vnosi je napisana v angleščini.
27.	Crunchips Stackers – Lorenz	Slabe fotografije, nečitljiv rob fotografije. Za prepis kupila izdelek.
28.	Čoko Smoki flips preliven čokoladom– Stark	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
30.	Domačica ČAJNO PECIVO S ČOKOLADOM – KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.

se nadaljuje...

Nadaljevanje preglednice 3: Slabosti označb, ki niso vidne na pretipkanem tekstu nekaterih izdelkov

32.	ECHTE SALZBURGER MOZARTKUGELN – Mirabell	Zelo nečitljive črke a, e, o in s v tisku.
33.	EIS BONBONS	Nečitljiva označba, prevelik delež odbite svetlobe. Svetlobni madeži zakrivajo črke.
34.	EXXtra Chips Juicy Ham & Honey - Chio	Deli besed slabo čitljivi na fotografiji.
35.	EXXtra Chips Spicy Chili & Paprika – Chio	Deli besed slabo čitljivi na fotografiji. Za prepis kupila izdelek.
37.	Fontana LEDENE KOCKE - KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
38.	Frescoco – Cuétara	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
39.	Frollini AI CEREALI – DESPAR	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
41.	Grancereale CROCCANTE – MULINO BIANCO	Tisk je nečitljiv: a, e, o s in 6. V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
42.	Gu•Gu SADNI BONBONI – MLINOTEST	Slabo viden naslov proizvajalca na fotografiji.
43.	GUYLIAN	Med slikami ni slike s fronto izdelka. V originalni označbi napisana hranilna vrednost. V besedi Magistrat ima črka g neobičajno obliko.
48.	ICE fresh – STORCK	Zelo slabe, meglene fotografije, ponekod moteč sijaj embalaže. Za prepis označbe kupila izdelek.
49.	Jaffa Biskvit sa želeom od naranče preliven čokoladom– KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
50.	Juicy Fruit Jelly Chews Exotic Fruits - WRIGLEY'S	Slika »uporabno najmanj do« zelo meglena.
51.	Ki-Ki vočna karamela – KRAŠ	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
55.	Lila Collection – Milka	Zelo slabo čitljiv tekst označbe. Ni vidno ali so šumniki ali strešniki. V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
56.	MARZIPANE CRÈME – Milka	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
57.	merci Fines Selection – STORCK	Prevelika fotografija, posledično slabo vidni proizvajalec, uvoznik. Za prepis označbe kupila izdelek.
58.	MIKADO BRUSNICA– LJEŠNJAK Mliječna čokolada s brusnicom i lješnjacima – ZVEČEVO	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
60.	MINI FRITTS – Kelly's	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
61.	MINIMINT DRAGEES – Casali	Neenakomerni presledki zaradi poravnave besed levo-desno v označbi.
62.	Mixed Fruit Drops - Cavendish & Harvey	Slovenska označba je nedokončana.
63.	MOZART KUGELN AUSTRIA – Victor Schmidt	Velikost izdelka izrazito omejuje velikost označbe, velikost črk.
65.	NERO - AMERIŠKI OREŠČKI – PERUGINA	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Manjka fotografija prve strani izdelka.

se nadaljuje...

Nadaljevanje preglednice 3: Slabosti označb, ki niso vidne na pretipkanem tekstu nekaterih izdelkov

66.	NERO I piaceri del fondente – Cioccolatini - PERUGINA	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
68.	Organic Cocoa Biscuits – FAIRTRADE	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Konec besed se izgubi zaradi odrezanega roba označbe.
70.	ORIGINAL – Pringles	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
74.	POMSTICKS Paprika – Lorenz	Slabo vidna tabela hranilnih vrednosti na fotografiji. Za prepis označbe kupila izdelek.
75.	Potatato Crisps ORIGINAL – SPAR	Slabo vidna tabela hranilnih vrednosti na fotografiji. Za prepis označbe kupila izdelek.
76.	Pralina Blanco – Sorini	Temne fotografije, težje branje in prepis.
77.	Qualitäts Marzipan - Schluckwerder	»Uporabno in hraniti do« se ne da prebrati, ker se izgubi v pregibu.
79.	Raspberry Hearts – Katjes	Distributer, točneje International je zelo težko prebrati, pomagala z drugimi izdelki istega proizvajalca.
83.	ROLLANDINHOS CRISPY CHEESE – Kelly's	V originalni označbi napisana hranilna vrednost
86.	Schoko-Reis Extrahelle Edelvollmilch-Schokolade mit Puffreis – WAWI	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
87.	Softi Kaubonbon - HITSCHLER	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
89.	ŠŠŠUM JABOLKO TRDI POLNJENI BONBON – Šumi	Temne fotografije, sijaj embalaže, zato se del besedila težje bere.
90.	Toffee Ganznuss – Milka	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Nečitljive črke a, e, o na označbi.
94.	TWIST Flûetes feuilletées torsadées – BEURRE - RECETTE DE CHAMPAGNE	V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
96.	WASABI Erdnüsse – Lorenz	Zelo slabo čitljive črke, posebno 1. vrstica na označbi. V originalni označbi napisana hranilna vrednost.
97.	Weisse Ganznuss – Milka	V originalni označbi napisana hranilna vrednost. Slabo čitljive črke na označbi.
99.	Werther's Original – STORCK	Temne fotografije, težje branje.

5 RAZPRAVA IN SKLEPI

5.1 RAZPRAVA

5.1.1 Splošne ugotovitve

Eksperimentalni del diplomske naloge obravnava sto reprezentativnih vzorcev (piškotov, čipsa, čokolad in bonbonov), na katerih smo podrobno analizirali slovenske označbe. Analizi je sledila določitev tipa napak in le-tej tudi popravki/predlogi. Uporabljene fotografije so priložene kot slikovni material na CD-ju. Na pretipkani slovenski označbi smo z barvno kombinacijo označili napake, ki smo jih za lažje razumevanje določili v preglednici 2.

Iskali smo strokovne napake, vsebinske napake in/ali nejasnosti, pomanjkljiv ali napačen prevod, pomanjkljivo slovensko označbo glede na original, podvajanje oz. dvojno navajanje podatkov, slovnične, jezikovne in pravopisne napake ter besede ali stavke, za katere bi predlagali izboljšavo.

S pregledom napak po posameznih izdelkih smo ugotovili, da od stotih obravnavanih vzorcev ni niti enega brez napake v označbi. S primerjavo označb različnih proizvajalcev in uvoznikov pa smo prišli tudi do ugotovitve, da so mnogo kvalitetnejše napisane označbe, ki jih pišejo živilski tehnologi in strokovnjaki, ki jim tema ni tuja, kot tiste označbe, ki so prevod originalne označbe. Primeri vsaj strokovno neoporečnih označb so vzorci: CHIPS Classic – SPAR, Gu•Gu SADNI BONBONI – MLINOTEST, POKOVKA – SBUDGET in Raspberry Hearts – Katjes. Ugotavljamo, da je pisanje označb delo za živilskega tehnologa in ne za prevajalca. Predlagamo uvedbo urada ali pisarne v okviru Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, kjer bi strokovno, jezikovno in s pravnega vidika pomagali uvoznikom in proizvajalcem pri oblikovanju slovenske označbe, s tem bi zmanjšali finančno breme za male in srednje proizvajalce, kajti ena od ugotovitev konzorcija European Evaluation Consortium (2003) je bila, da politika označevanja povzroča velike stroške in težave proizvajalcem, še posebej majhnim in srednjim.

Kljub nadzoru pristojnih inštitucij smo med prepisom slovenskih označb naleteli na izdelke, ki nimajo napisane celotne označbe npr. vzorec Mixed Fruit Drops - Cavendish & Harvey ali pa je sploh nimajo npr. vzorec Baron – Kolekcija czekoladek nadziewanych. Velikokrat se pojavi tudi nepravilen prevod originalne označbe, kar je zelo moteče, ali pa se nepravilno ali deloma nepravilno prevede stavek, ki opozarja na alergene npr. pri vzorecu Choco MEDENJACI Medenjaci s vočnim punjenjem prelive ni čokoladom–KRAŠ. Večjo pozornost bi bilo potrebno nameniti tudi pravilnemu oz. popolnemu prevodu tabele s hranilno vrednostjo npr. vzorca Croissant al Cacao – Bauli in CHEESE FLAVOUR – POM-BÄR. S takimi strokovnimi napakami in pomanjkljivostmi postane označba zavajajoča.

Problem neustreznosti in pomanjkljivosti označb predstavljajo tudi neberljivost in nenatančnost označb. S to ugotovitvijo smo tako potrdili delovno hipotezo, v kateri predvidevamo, da bi kritična obravnava teh za potrošnika pomembnih besedil pokazala na eni strani pomanjkljivosti označb, na drugi strani pa tudi nakazala možnost za izboljšanje le-teh. Z ugotovitvijo in pregledom napak bomo tako potrošnika opozorili na nepravilnosti in poudarili pomembnost lastne presoje, proizvajalcu oz. uvozniku pa nakazali možnosti za odpravo napak in izboljšanje označb. Pri nekaterih izdelkih sama velikost izdelka izrazito omejuje velikost označbe, posledica tega je majhna velikost črk in težja berljivost. Berljivost je močno omejena tudi zaradi sijaja embalaže, neustrezne barve pisave in varčevanja s prostorom, ko se del označbe izgubi v zavihku embalaže, kar potrošniku na mestu nakupa onemogoča takojšnjo pridobitev popolne informacije. Težave pri izdelkih z nalepljeno deklaracijo so, da velikokrat zaradi neprimerne tiska (debelina in velikost črk) prihaja do težjega razlikovanja črk: a, e, o, v, strešnikov in šumnikov. Pomanjkljivost takšnih označb je tudi premajhna velikost samega prostora nalepke za vnos teksta, tako je na koncu nalepke del črk odrezan. Nalepke mnogokrat prekrivajo originalno označbo in tako onemogočajo primerjavo slovenske označbe z originalom. Problem ločevanja črk se je pojavil na izdelkih: ECHTE SALZBURGER MOZARTKUGELN – Mirabell, Grancereale CROCCANTE – MULINO BIANCO, Lila Collection – Milka, Toffee Ganznuss – Milka.

Problem čitljivosti in pridobitve ustreznih informacij predstavljalo tudi velike embalaže, z prostorsko raztresenimi podatki, katerih branje je zamudno in na mestu nakupa ravno zaradi tega nepopolno. Primer takšne označbe ima večina bonbonier.

Zavedati se moramo dejstva, da so nekatere napake že del originalne označbe, nekatere pa nastajajo pri prevodu v slovenščino, pri obojem je pomembno tudi to, kdo in kako strokovno se loti pisanja.

Tabele s hranilnimi vrednostmi, s priporočenimi dnevnimi vnosi, zagotovila, da izdelek ne vsebuje dodanih barvil, konzervansov, ojačevalcev okusa in arom, so velikokrat napisane le v tujem jeziku. Vse ta dejstva in informacije bi morale biti prevedene v slovenščino, čeprav velja, da je obvezna navedba hranilne vrednosti, kadar se proizvajalec pri oglaševanju in predstavitvi živila z izjavo o hranilni vrednosti živila sklicuje na posebno hranilno lasnost živila (Pravilnik o označevanju hranilne vrednosti živil, 2002).

Iz analize označb je razvidno tudi to, da imajo izdelki kot sestavine navedene sladkor, sol, maščobe (holesterol), ne vsebujejo pa nikakršnega opozorila o njihovih količinah. Torej če ni na označbi tabele s hranilno vrednostjo, potrošnik nikakor ne more priti do informacije, ki je morebiti potrebna za njegov način prehranjevanja.

Z analizo slovenskih označb smo naleteli na imena sladkorjev dekstroza, mlečni sladkor, grozdni sladkor, ki so sicer pravilna, vendar smo predlagali izboljšavo z glukoza, laktoza in ponovno glukoza, ker so ti izrazi med potrošniki razumljivejši in za njihovo morebitno bolezensko stanje manj zavajajoči.

Nekateri izdelki so imeli med sestavinami navedeno vodo. Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil (2004) navaja, da če dodana voda po masi ne presega več kot 5 % končnega živila, je ni potrebno navesti. Iz konteksta vedno ni bilo moč razbrati njene vloge v pripravi izdelka, zato bi jo bilo potrebno kot sestavino še obrazložiti. Voda, kot sestavina se je pojavila na označbah izdelkov: 8 fruttini al gusto cacao – GUSPARO, Grancereale CROCCANTE – MULINO BIANCO, Jaffa Biskvit sa želeom od naranče preliven čokolodom– KRAŠ, Juicy Fruit Jelly Chews Exotic Fruits – WRIGLEY'S, MARZIPANE CRÈME – Milka, *Qualitäts* Marzipan – Schluckwerder, Softi Kaubonbon – HITSCHLER.

Besednim zvezam kot so: izdelki iz sirotke, mlečni prah, rastlinski izvlečki, bi bilo potrebno dodati pojasnilo ali pa pojem definirati manj široko in se opredeliti na dejansko uporabljeno sestavino, ker so ti izrazi preobsežnega pomena za točno razumevanje označbe.

Med analizo slovenskih označb smo naleteli na navajanje aditivov (antioksidanti, naravna in umetna barvila, sladila, konzervansi, stabilizatorji, ojačevalci okusa) tako z občim imenom, kot z E-številko. Aditivi označeni samo z E-številko so težko razumljivi ali pa nerazumljivi in imajo pri potrošniku negativen prizvok. Boljše bi bilo navajanje aditivov tako z E-številko, kot njegovim občim imenom. Veliko bi k razumljivosti označbe pripomoglo tudi pojasnilo, za kateri aditiv gre. Označba bi tako postala sicer daljša, vendar bolj razumljiva.

Besedo začimbe bi bilo tako zaradi boljše razumljivosti, kot zaradi možnosti pojava morebitne alergije nanje, potrebno dopolniti z napisom vrste začimbe in tako narediti označbo bolj informativno. Izdelek v katerem beseda začimbe ni bila pojasnjena je CHEESE FLAVOUR – POM-BÄR.

Oznaka aroma brez opredelitve njenega izvora potrošniku ne pove veliko. Še bolj ga lahko zavede označba, ki navaja arome in poleg še naravne arome. Označbo bi bilo v tem primeru potrebno dopolniti s pripisom umetna aroma, in tako odpraviti dilemo, katere so sploh prisotne. Zavajajoč je za potrošnika tudi izraz »naravnim enake arome«, saj pomeni le, da se uporabljenih arom z običajnimi analiznimi metodami ne da razlikovati od umetnih. Arome se uporabljajo za izboljšanje ali spreminjanje vonja in/ali okusa živil (Pravilnik o aromah, 2001). Uporaba arom potrošnika ne sme zavajati, njihovo prisotnost v živilu je potrebno navesti kot "aroma" ali pa s posebnim imenom ali opisom. Aromatične

snovi so opredeljene kot snovi, ki vključujejo aromatične spojine, pridobljene s kemično sintezo ali izolacijo z uporabo fizikalno kemičnih postopkov, in naravne aromatične snovi. Naravne arome se pridobivajo s fizikalnimi postopki (vključno z destilacijo in ekstrakcijo s topilom), encimskimi postopki ali mikrobiološkimi postopki iz surovin rastlinskega ali živalskega izvora. Vse delo poteka pod posebnimi pogoji, da bi dobili čim bolj podoben željni okus. Glede na to, da se v proizvodnem procesu vseh izdelkov uporabljajo samo naravne sestavine, so tudi arome, ki so tako izdelane, popolnoma naravne. Umetne arome nimajo nič skupnega z naravnimi, ampak nas naš nos in okus spominjata na original, medtem ko hlapna snov sploh ne izvira iz narave. Umetne arome so pridobljene s kemično sintezo in niso kemično enake snovem, ki so naravno prisotne v surovinah rastlinskega in živalskega izvora (Pravilnik o aromah, 2001).

Razdelitev arom na naravne in umetne, pa bi bila edina smiselna, kajti kemijsko pridobljene sestavine arom, ki se ne razlikujejo od sestavin naravnih arom (v sedanjih označbah »naravnim enake arome«), sodijo med umetne arome.

Opozorila o alergenih, vsebnosti alkohola, gensko spremenjenih organizmih so napisana z enako barvo in velikostjo črk kot preostali tekst označbe in zato manj opazna. Velikokrat se zgodi, da ima izdelek kot sestavino naveden alkohol (vodka, rum, vinjak), ne vsebuje pa dodatnega opozorila o vsebnosti le-tega. Kljub temu da se po pravilniku pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 % alkohola zahteva napisati dejansko vsebnost alkohola v volumskih odstotkih (Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil, 2004), bi bilo tudi v ostalih izdelkih priporočljivo opozorilo o vsebnosti alkohola, če se ga navaja kot sestavino. Posledično pa bi se bilo smiselno izogibati opozorilom, da izdelek ni primeren za otroke, brez pojasnila zakaj. Namreč ta trditev lahko zavede potrošnika, zmede starše. Nesmisel je pričakovati, da potrošnik vedno prebere celotno označbo in potem iz nje razbere, da je "krivec" za to opozorilo alkohol. Naša pričakovanja je zadovoljila označba na izdelku Ritter SPORT - Eierlikör – FRÜHLINGS-SORTE. Opozarja, da izdelek vsebuje alkohol, da ni primeren za otroke, celoten napis je napisan z velikimi rdečimi črkami in odstopa od ostalega teksta. Opozorilo je tako vidno takoj.

Vsa ta opozorila bi bila lahko predstavljena ne besedno, ampak s slikovnim materialom na določenem delu embalaže. Tako bi bila informacija potrošniku podana trenutno. V obliki semaforja in slik, ki bi imele določen pomen, bi potrošnik na ta način za pridobitev zelene informacije izgubil mnogo manj časa. Predvsem bi bilo glede na trenutno diskusijo v EU in interes potrošnikov potrebno označiti GSO (gensko spremenjeni organizmi) ali gensko spremenjena živila. S pridelovanjem le-teh zaradi odprave lakote oz. zagotavljanja zadostne količine hrane trenutno ni dokazanega še nobenega drugega ugodnega vpliva na potrošnika, tako da je njegova pravica vedeti, ali izdelek vsebuje GSO (žitariče, koruzo, sojo, paradižnik in oljno ogrščico) ali ne, in se ima pravico sam odločiti o nakupu izdelka.

Zadovoljivo napisana se nam je tako zdela označba za Croissant al Cacao – Bauli, ki je od stotih vzorcev edina, kjer piše, da ne vsebuje GSO.

Opozorilni stavki in povedi, ki navajajo možnost zadužitve dojenčkov, majhnih otrok in hišnih ljubljencev z embalažo so zelo dobrodošli. Zgledno napisana označba je na izdelku BOUNTY Mianitures.

5.1.2 Grafična predstavitev napak po skupinah izdelkov

Napake po skupinah izdelkov smo sešteli, tako po tipu napake, kot vsoto vseh napak. Število poiskanih napak nam prikazuje preglednica 4.

Preglednica 4: Število poiskanih napak po tipu napake za izdelke in njihova vsota

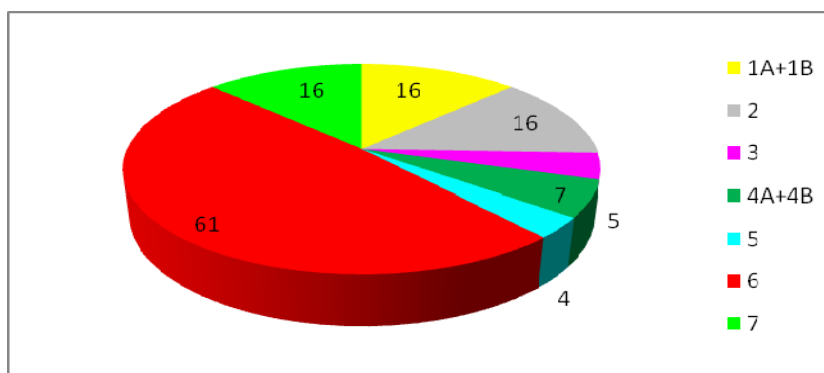
TIPI NAPAK		BONBONI	ČOKOLADE	ČIPSI IN SLANI PRIGRIZKI	PIŠKOTI	SKUPNE NAPAKE ZA ŠTIRI SKUPINE IZDELKOV	DELEŽ SKUPNIH NAPAK ZA ŠTIRI SKUPINE IZDELKOV
1 - STROKOVNE NAPAKE	1A – NAPAČNO PREVEDEN STROKOVNI IZRAZ	3	24	4	18	49	0,062
	1B – NOMENKLATURNNA NAPAČNA	13	17	9	24	63	0,080
2 – VSEBINSKE NAPAKE IN/ALI NEJASNOSTI		16	39	20	40	115	0,145
3 – POMANKLJIV ALI NAPAČEN PREVOD		5	15	5	13	38	0,048
4 – POMANKLJIVA SLOVENASKO OZNAČBA (GLEDE NA ORIGINAL)	4A – MANJKA PODATEK	7	18	13	12	50	0,063
	4B – PODATEK JE NERAZUMLJIV	0	1	2	1	4	0,005
5 – DVOJNO NAVAJANJE OZ. PODVAJANJE PODATKOV		4	5	0	5	14	0,018
6 – SLOVNIČNE, JEZIKOVNE IN PRAVOPIŠNE NAPAKE		61	108	58	107	334	0,422
7 – PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE		16	53	17	38	124	0,157
SKUPAJ		125	280	128	258	791	$\Sigma=1,000$
DELEŽI NAPAK		0,16	0,35	0,16	0,33	$\Sigma=1,00$	

V nasprotju s pričakovanji napake v označbah posameznih vrst izdelkov niso enakomerno porazdeljene (25 % pri označbah bonbonov, 25 % pri označbah čokolad, 25 % pri označbah čipsa in slanih prigrizkov in 25 % pri označbah piškotov). Pri označbah bonbonov smo našli 16 % vseh napak, pri označbah čokolad 35 %, pri označbah čipsa in slanih prigrizkov 16 % in pri označbah piškotov 33 % vseh napak. Glede velikosti embalaže, ki se nam je zdela pomemben omejevalni faktor za dobro označbo, bi pričakovali več napak pri izdelkih v majhnih zavitkih, kot so npr. bonboni.

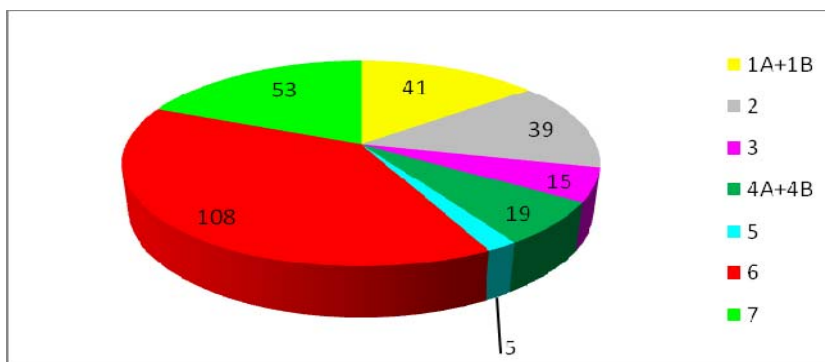
Rezultate smo predstavili tudi na naslednjih diagramih:

- število napak po kategorijah napak za vsako od štirih skupin izdelkov (bonboni, čokolade, čips in slani prigrizki, piškoti), slike 2 do 5
- število napak po kategorijah napak za vse vzorce, slika 6
- število vseh napak po štirih skupinah izdelkov, slika 7.

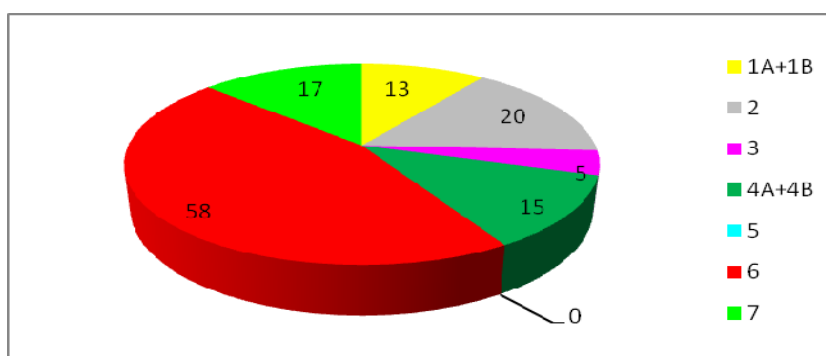
V diagramih od 2 do 6 smo napake tipa 1A in 1B združili zaradi zelo majhne razlike med njimi, prav tako smo združili in prikazali kot celoto napake tipa 4A in 4B, ker napake tipa 4B težko natančno opredelimo. Iz diagramov od 2 do 5 vidimo porazdelitev posameznih kategorij napak na označbah bonbonov (slika 2), čokolad (slika 3), piškotov (slika 5) ter čipsa in slanih prigrizkov (slika 4). Deleži strokovnih in vsebinskih napak so podobni pri čokoladah in piškotih, sliki 3 in 5 ter pri bonbonih in v skupini čipsov in slanih prigrizkov, sliki 2 in 4. Iz vseh diagramov pa lahko vidimo, da delež slovničnih, jezikovnih in pravopisnih napak predstavlja pri vseh skupinah izdelkov okoli 40 % vseh napak, pri bonbonih celo 49 %. Podobno kaže tudi slika 6, ki prikazuje vsoto vseh napak na označbah po kategorijah napak za vse štiri skupine izdelkov. Slovnične, jezikovne in pravopisne napake predstavljajo 42 % vseh napak.

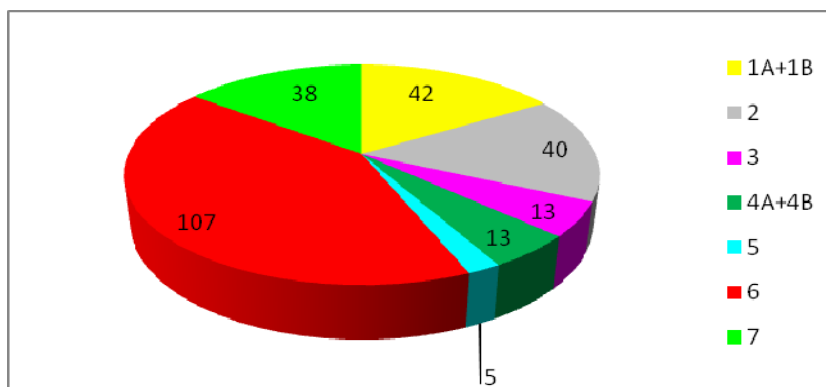
Slika 2: Število napak na označbah bonbonov po kategorijah napak (25 izdelkov)

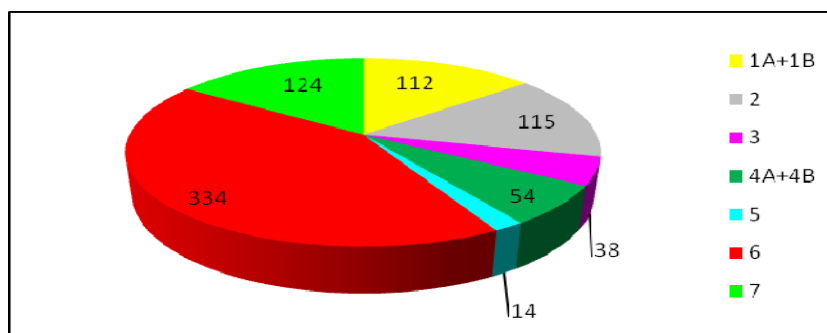
Slika 3: Število napak na označbah čokolad po kategorijah napak (25 izdelkov)

Slika 4: Število napak na označbah čipsa in slanih prigrizkov po kategorijah napak (25 izdelkov)

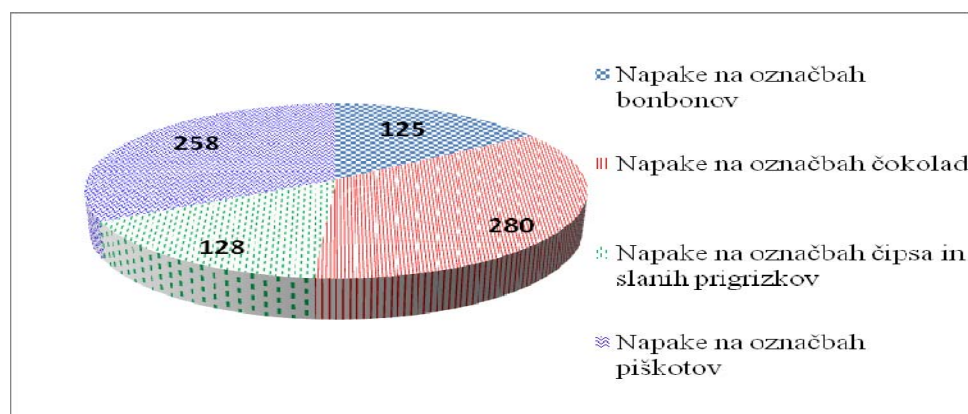

Slika 5: Število napak na označbah piškotov po kategorijah napak (25 izdelkov)

Slika 6: Število napak na označbah za vse štiri skupine po kategorijah napak (100 izdelkov po 25 izdelkov v skupini)

Slika 7 nam prikazuje vsoto vseh napak na označbah po štirih skupinah izdelkov (bonboni, čokolade, piškoti ter čipsi in slani prigrizki). Iz diagrama vidimo, da je število odkritih napak na označbah pri bonbonih in čipsih ter slanih prigrizkih dvakrat manjše, kot število odkritih napak na označbah pri čokoladah in piškotih.

Slika 7: Vsota vseh napak na označbah po štirih skupinah izdelkov (po 25 izdelkov v skupini)

Značilna porazdelitev deleža napak ($1/6$ pri bonbonih, $1/3$ pri čokoladah, $1/6$ pri čipsih in slanih prigrizkih, $1/3$ pri piškotih), ki je vidna v preglednici 5 in diagramu št. 7, se kaže tudi pri posameznih napakah, z izjemo napak tipa 4 in 5 (manjkajoči in nerazumljivi podatki ter podvajanje podatkov), kjer pa je skupno število napak tako majhno, da je statistična interpretacija nesmiselna.

5.2 SKLEPI

Na podlagi analiziranih označb lahko povzamemo naslednje sklepe:

- Označbe morajo biti lahko razumljive, čitljive in ne smejo zavajati potrošnika, natisnjene na dobro vidnem mestu in napisane v skladu s pravilniki.

- Opozorila so zaradi enake velikosti in barve črk, kot je preostali tekst označbe premalo vidna, skrita.
- Aditive bi bilo potrebno navajati z E-številko in občim imenom. Razumljivost označbe bi bila boljša.
- Tabele s hranilnimi vrednostmi, s priporočenimi dnevnimi vnosi in trditve, da izdelek ne vsebuje dodanih barvil, konzervansov, ojačevalcev okusa in arom bi morale biti prevedene v slovenščino.
- Opozorila o možnosti zadušitve z embalažo so zelo dobrodošla.
- Označbe napisane v slovenščini so kvalitetnejše od tistih, ki so prevedene. Povzamemo lahko, da se označb ne prevaja, temveč jih je potrebno pisati v slovenščini.
- Imena sladkorjev dekstroza, mlečni in grozdni sladkor je bolje napisati z bolj znanimi imeni, ki so potrošniku razumljivejša in ga bolje opozorijo na morebitno bolezensko stanje.
- Pristojne inštitucije bi morale bolj preverjati prisotnost in popolnost označb na izdelkih.
- Označbe bi morale biti oblikovane z dodatnimi slikovnimi elementi, ki bi opozarjali na morebitno vsebnost alergenov, alkohola, sladkorja, soli, vendar bi še vedno potrošniku omogočali popolno obveščenost v čim krajšem času.
- Arome bi morale biti razdeljene le na umetne in naravne.
- Besedo začimbe je potrebno dopolniti z napisom o vrsti začimbe in tako narediti označbo bolj informativno.
- Izogibati se je potrebno besedam s preširokim pomenom (mlečna snov, izdelek iz sirotke).

6 POVZETEK

Cilj diplomske naloge je bil ugotoviti napake na označbah nekaterih predpakiranih živil (piškoti, čips (in slani prigrizki), čokolada in bonboni) in predlagati njihove izboljšave predvsem z upoštevanjem Pravilnika o splošnem označevanju predpakiranih živil (2004). Z delom smo pričeli decembra 2010. Že fotografirane izdelke smo uredili po abecedi, po določenem vrstnem redu slik (prva slika je fronta izdelka) in iz vseh 100 izdelkov prepisali in analizirali slovensko označbo. Na slovenski označbi smo označili napake, jih kategorizirali in ponekod določili ustrezne popravke in predloge.

Ugotovili smo, da kljub poostrenim nadzorom inštitucij najdemo na policah izdelke brez slovenske označbe, le z delom prevedene označbe, mnoge vsebujejo strokovne, jezikovne in slovnične napake, so polne napačnih prevodov in nesmiselnih besednih zvez in tako potrošniku ne ponujajo popolnih informacij.

Ena od ugotovitev je tudi ta, da premajhna pisava, predebel tisk, neustrezna barva črk, sijaj embalaže, varčevanje s prostorom, ko se del označbe odreže ali izgubi v zavihku embalaže močno omejuje in poslabša berljivost.

Ugotovili smo tudi, da je pisanje označb delo za strokovnjaka, tehnologa podkrepljenega z znanjem in ne za prevajalca, ki teme ne pozna dovolj.

Glavna ugotovitev pa je, da bi morala biti označba sicer čim krajša, opremljena s slikovnimi elementi, vendar pa pri navajanju aditivov, alergenov, opozoril še vedno dovolj natančno napisana za čim boljše razumevanje.

7 VIRI

Asp N.G., Contor L. 2003. Process for the assessment of scientific support for claims on foods (PASSCLAIM): Overall introduction. *European Journal of Nutrition*, 42, Suppl. 1: 1/3-1/5

Cheftel J. C. 2005. Food and nutrition labelling in the European Union. *Food Chemistry*, 93: 531-550

Codex Alimentarius. 1992. General requirements. Vol. 1. 2nd ed. Rome, FAO/WHO: 337 str.

Council Directive 79/112/EEC of 18 December 1978 on the approximation of the laws of the member states relating to the labelling presentation and advertising of foodstuffs for sale to the ultimate consumer. 1979. *Official Journal of the European Communities*, 22, L003: 1-14

Council Directive 90/496/EEC of 24 september 1990 on nutrition labeling for foodstuffs. 1990. *Official Journal of the European Communities*, 33, L276: 40-44

Cummings J.H., Pannemans D., Persin C. 2003. PASSCLAIM-Report of the first plenary meeting including set of interim criteria to scientifically substantiate claims on foods. *European Journal of Nutrition*, 42, Suppl. 1: I/112-I/119

Debeljak K. 2010. Obravnava napak v deklaracijah na zavitkih bonbonov in čokolad. Diplomsko delo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilstvo: 53 str.

Directive 2000/13/EC of the European Parliament and of the Council of 20 March 2000 on the approximation on the laws of member states relating to the labelling presentation and advertising of foodstuffs. 2000. *Official Journal of te European Communities*, 43, L109: 29-42

Directive 2003/89/EC of the European Parliament and of the Council of 10 November 2003 amending Directive 2000/13/EC as regards indication of the ingredients present in foodstuffs. 2003. *Official Journal of the European Union*, 46, L308: 15-18

Direktiva Komisije o obveznih navedbah na označbah nekaterih živil poleg tistih, določenih v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta. 2008. *Uradni list Evropske Unije*, 50, L27: 12-16

Ernährungsbereicht 1996. 1996. Frankfurt/Main, Deutsche Gesellschaft für Ernährung: 307-325. Cit. po: Przyrembel H. 2004. Food labelling legislation in the EU and consumers information. *Trends in Food Science and Technology*, 15: 360-365

Eržen N. 2010. Obravnava napak v deklaracijah na zavitkih nekaterih piškotov in čipsa. Diplomsko delo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilstvo: 58 str.

European Evaluation Consortium. 2003. Evaluation of the food labelling legislation: Final Report. Twickenham, Evaluation Partnership Limited: 16 str.
http://ec.europa.eu/food/food/labellingnutrition/foodlabelling/effl_conclu.pdf

Food Marketing Institute. 2003b. Trends in the United States: Consumer attitudes and the supermarket. Washington, D.C., Food Marketing Institute: 1 str.
www.fmi.org (maj, 2011)

Hartman Group. 2003. Wellness interactive survey: Healthy beverages. Bellevue, The Hartman Group: 1 str.
www.hartman-group.com (maj, 2011)

HealthFocus. 2003. 2003 Trend survey. Atlanta, HealthFocus: 1 str.
www.healthfocus.net (maj, 2011)

International Federation of Infection Control. 2003a. Americans' acceptance of the food biotechnology matches growers' increased adoption of biotech crops. Press release, May 7, 2003. Washington, D.C., International Food Information Council: 1 str.
www.ific.org (maj, 2011)

Ivanc B. 2007. Zagotavljanje varnosti živil v evropskem in slovenskem živilskem pravu – nekatere kritične pripombe k veljavni zakonodaji na področju varnosti živil. V: Zbornik predavanj. Posvetovanje Varna in zdrava prehrana na mizi potrošnika. Rugelj D. (ur.). Ljubljana, Visoka šola za zdravstvo: 129-130

Lewis C. J., Randell A., Scarbrough F. E. 1996. Nutrition labelling of foods: Comparisons between US regulations and Codex guidelines. Food Control, 7, 6: 258-293

MKGP. 2011. Codex Alimentarius. Ljubljana, MKGP – Ministrstvo za Kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije: 1 str.
http://www.mkgp.gov.si/si/delovna_podrocja/codex_alimentarius/ (maj, 2011)

Natural Marketing Institute. 2003. The NMI health & wellness trends database. Harleystown, Natural Marketing Institute: 1 str.
www.nmidolutions.com (maj, 2011)

Peterman M., Pajk Žontar T., Pondelek D. 2007. Označevanje živil. Ljubljana, Zveza Potrošnikov Slovenije: 2-2

Peterman M., Pondelek D. 2007. Obogatena živila in prehranske trditve. Ljubljana, Zveza potrošnikov Slovenije: 11 str.

Poljanšek A. 2006. Razumevanje označb na živilih. Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije: 15 str.

Pravilnik o aromah. 2001. Uradni list Republike Slovenije, 11, 77: 7958-7961

Pravilnik o kakovosti finih pekovskih izdelkov. 2004. Uradni list Republike Slovenije, 14, 28: 3157-3157

Pravilnik o kakovosti kakavovih in čokoladnih izdelkov. 2003. Uradni list Republike Slovenije, 13, 72: 11061-11062

Pravilnik o kakovosti pekovskih izdelkov. 2003. Uradni list Republike Slovenije, 13, 26: 3270-3273

Pravilnik o označevanju hranilne vrednosti živil. 2002. Uradni list Republike Slovenije, 12, 60: 6290-6295

Pravilnik o prenehanju veljavnosti Pravilnika o higieni živil. 2007. Uradni list Republike Slovenije, 17, 54: 7422-7422

Pravilnik o splošnem označevanju predpakiranih živil. 2004. Uradni list Republike Slovenije, 14, 50: 6751-6766

Przyrembel H. 2004. Food labelling legislation in the EU and consumers information. Trends in Food Science and Technology, 15: 360-365

Rejc N. 1996. Cilji zakonodaje o označevanju živil. Diplomsko delo. Ljubljana, Biotehniška fakulteta, Oddelek za živilstvo: 1-1

Resolucija o nacionalnem programu prehranske politike 2005 -2010. 2005. Uradni list Republike Slovenije, 15, 39: 3681-3682

Sloan A.E. 2003. What consumers want – and don't want – on food and beverage labels. Food Technology, 57, 11: 26-36

Slovar slovenskega knjižnega jezika. 2000. Bajec A. (ur.). Ljubljana, Državna Založba Slovenije: 121-122

SPINS Information & Services to Grow the Natural Products Industry. 2003. Sales of organic products 52 weeks ending 10/17/03. San Francisco, SPINS/AC Nielsen: 1 str.
www.spins.com (maj, 2011)

Šegatin N., Debeljak K., Eržen N., Kač M. 2011. Kritičen pregled nekaterih deklaracij (označb) na predpakiranih živilih v Sloveniji. Zdravstveno varstvo: 11 str. (sprejeto v tisk)

Uredba Evropskega parlamenta in sveta o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane. 2002. Uradni list Republike Slovenije, 12, 178: 13755-13756

Uredba o higieni živil. 2004. Uradni list Republike Slovenije, 14, 852: 13755-13755

Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede uradnega nadzora in obveznosti nosilcev dejavnosti v primarni proizvodnji živil in krme. 2004. Uradni list Republike Slovenije, 14, 852: 13755-13756

Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higiene živil in uradnega nadzora nad živili. 2005. Uradni list Republike Slovenije, 15, 120: 13745-13746

Uredba o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higiene živil in uradnega nadzora nad živili. 2010. Uradni list Republike Slovenije, 20, 72: 10544-10545

Uredba o izvajanju uredb Sveta (ES) in uredb Komisije (ES) o radioaktivnem onesnaženju živil in krme. 2006. Uradni list Republike Slovenije, 16, 52: 5709-5710

Uredba o izvajanju uredb Sveta in Komisije (ES) o onesnaževalih v živilih. 2010. Uradni list Republike Slovenije, 20, 38: 5258-5258

Uredba o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom. 2007. Uradni list Republike Slovenije, 17, 80: 11058-11058

Uredba o izvajanju Uredbe (ES) o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbe (ES) o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov. 2005. Uradni list Republike Slovenije, 15, 84: 8708-8709

Uredba o izvajanju Uredbe Komisije (ES) št. 1895/2005 o omejitvi uporabe nekaterih epoksi derivatov v materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili. 2006. Uradni list Republike Slovenije, 16, 121: 12933-12933

Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju delov določenih uredb Skupnosti glede živil, higiene živil in uradnega nadzora nad živili. 2006. Uradni list Republike Slovenije, 16, 66: 7078-7078

Uredba o spremembah in dopolnitvi Uredbe o izvajanju uredb Sveta (ES) in uredb Komisije (ES) o radioaktivnem onesnaženju živil in krme. 2010. Uradni list Republike Slovenije, 20, 38: 5259-5259

Uredba o spremembah Uredbe o izvajanju uredb Sveta in Komisije (ES) o onesnaževalih v živilih. 2007. Uradni list Republike Slovenije, 17, 27: 3583-3583

Uredba o spremembah Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o gensko spremenjenih živilih in krmi in Uredbe (ES) o sledljivosti in označevanju gensko spremenjenih organizmov ter sledljivosti živil in krme, izdelanih iz gensko spremenjenih organizmov. 2010. Uradni list Republike Slovenije, 20, 38: 5257-5457

Uredba o spremembi Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom. 2010. Uradni list Republike Slovenije, 20, 38: 5260-5260

Zakon o spremembah in dopolnitvah določenih zakonov na področju zdravja. 2004. Uradni list Republike Slovenije, 14, 47: 6280-6281

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili. 2002. Uradni list Republike Slovenije, 12, 42: 4072-4072

Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili. 2000. Uradni list Republike Slovenije, 10, 52: 6949-6950

Whole Foods. 2003. Organic trend tracker annual survey. Dallas, Whole Foods Markets: 1 str.

www.wholefoodsmarket.com (maj, 2011)

ZAHVALA

Najprej se iskreno zahvaljujem spoštovani mentorici doc. dr. Milici Kač za vso pomoč, ki mi jo je nudila med nastankom tega diplomskega dela. Najlepša hvala za mentorstvo, strokovno vodenje, nasvete ter spodbudne besede.

Zahvaljujem se tudi spoštovani somentorici doc. dr. Nataši Šegatin in spoštovanemu recenzentu doc. dr. Andreju Plestenjaku za strokovno pomoč, nasvete ter pregled diplomskega dela.

Hvala ga. Lini Burkan in ga. Ivici Hočevar za pomoč pri iskanju in urejanju literature.

Posebna zahvala gre mojim staršem, ki so mi stali ob strani ves čas mojega šolanja. Hvala za podporo, razumevanje in vzpodbudo.

Najlepša hvala pa moji družini, možu in sinu, za vse besede, dejanja, vzpodbudo in skupne trenutke, ki so mi vračali energijo.